

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

26.07.2022

Atzinums Nr. 5-04/8/2022

par SIA „GALLUSMAN” vistu novietņu kompleksa - olu un olu produktu ražotnes izveidi Jēkabpils novadā¹, Krustpils pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu

Derīgs līdz 2025. gada 26. jūlijam

Paredzētās darbības ierosinātājs:

SIA “GALLUSMAN”, reģ. Nr. 40103895261 (turpmāk – Ierosinātāja), juridiskā adrese: Tīnūžu šoseja 15, Ikšķile, Ikšķiles novads, LV-5052, elektroniskā pasta adrese: info@gallusman.eu (turpmāk – Ierosinātāja).

Ziņojuma izstrādātājs:

SIA “Geo Consultants” (reģ. Nr. 40003340949), juridiskā adrese: Olīvu iela 9, Rīga, LV-1004, tālrunis: 67627504; elektroniskā pasta adrese: gc@geoconsultants.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Ziņojums iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk arī Birojs):

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums “SIA “GALLUSMAN” olu un olu produktu ražotnes kompleksa izveide Jēkabpils novada Krustpils pagastā” (turpmāk – Ziņojums) iesniegts 2021. gada 7. maijā. Pārstrādātais Ziņojums Birojā tika iesniegts 2022. gada 7. februārī, precizētie pielikumi iesniegti 2022. gada 9. martā, 4. aprīlī, aktuālā Ziņojuma versija iesniegta 2022. gada 27. jūnijā, precizējumi iesniegti 2022. gada 5. un 7. jūlijā².

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 20. panta pirmo daļu, un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20. panta desmito daļu.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

SIA “GALLUSMAN” olu un olu produktu ražotnes kompleksa izveide Jēkabpils novada Krustpils pagastā (turpmāk – Paredzētā darbība).

¹ Atbilstoši Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumam no 2021. gada 1. jūlija Krustpils novada teritorija iekļauta Jēkabpils novadā.

² Attiecīgi par kadastru informācijas precizēšanu Ziņojuma 4.1. un 4.2. nodaļās un no putnu mītnēm emitēto vielu aprēķinu.

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Jēkabpils novada Krustpils pagasta nekustamie īpašumi³: “Pasilieši” (kadastra Nr. 5668 007 0295) zemes vienība ar kadastra apz. 5668 007 0507, “Loģistikas parks” (kadastra Nr. 5668 007 0496) zemes vienība ar kadastra apz. 5668 007 0482, “Pasile” (kadastra Nr. 5668 007 0468) zemes vienība ar kadastra apz. 5668 007 0462) (turpmāk visi īpašumi kopā saukti – Darbības vieta). Saskaņā ar Ierosinātās sniegto informāciju (Ziņojuma 4.2. nodaļa) – *“Par visu augstāk minēto zemes īpašumu iegādi Paredzētās darbības ierosinātāja uz Ziņojuma sagatavošanas brīdi ar to īpašniekiem ir noslēgusi saistošas nodomu vienošanās Paredzētās darbības īstenošanas gadījumā. Saskaņā ar Krustpils novada pašvaldības 27.05.2020. atzinumā Nr. 2.1-6/20/569 “Par atbalstu investīciju projektam un projekta atbilstību plānošanas dokumentiem” pirms būvprojekta izstrādes uzsākšanas ir organizējama attiecīgo zemes vienību sadalīšana, kur tas paredzēts, un secīga šo atdalīto zemes vienību apvienošana vienā zemes gabalā, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izstrādājot zemes ierīcības projektu”*⁴.

3. Īss paredzētās darbības raksturojums:

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību.

3.1.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk arī – IVN) procedūra Paredzētajai darbībai – olu un olu produktu ražotnes jeb mājputnu audzēšanas novietņu kompleksa (turpmāk – Komplekss) ar ietilpību līdz 6 milj. dējējvistu un līdz 1,4 milj. jaunputnu izveidei – piemērota 2020. gada 8. jūlijā ar Biroja lēmumu Nr. 5-02/8 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu” (turpmāk – Lēmums Nr. 5-02/8), pamatojoties uz Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktu, un 1. pielikuma “Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams” 23. punkta 2. apakšpunktu.

3.1.2. IVN ietvaros vērtētā Paredzētā darbība ir jauna darbība un saskaņā ar Ziņojumu Paredzētās darbības ietvaros:

3.1.2.1. Paredzēts izbūvēt 16 dējējvistu novietnes ar 5,36 milj. putnu vietām un 9 jaunputnu novietnes ar 1 milj. jaunputnu vietām⁵. Kompleksa plānotais ražošanas apjoms ir ap 1 800 milj. olu gadā (plānotā realizācija ~ 60% olu, ~ 40% olu produkti). Paredzēts izbūvēt putnu barības ražošanas iecirkni aptuveni 241 000 t barības ražošanai, kā blakusproduktu saražojot arī 14 000 t nerafinētas rapšu eļļas (gan pašpatēriņam, gan realizācijai).

3.1.2.2. Paredzēts izbūvēt olu šķirošanas cehu un olu produktu ražošanas cehu, kuros gada laikā saražos olu produktus (olu masu, olu pulveri, vārītas olas, u.c.), kuru

³ 2022. gada 5. jūlijā Birojā iesniegta Ierosinātās papildu informācija (2022. gada 4. jūlija vēstule Nr. GM-07/22-7) par kadastra informācijas sistēmā reģistrētajiem aktualizētajiem datiem, kas saistīti ar vairāku zemes vienību apvienošanu vienā (attiecas uz Paredzētās darbības A alternatīvas izvietošanu). Vēstulei GM-07/22-7 (Biroja reģistrācija Nr. 5-01/1405) pievienotais pielikums ar Ziņojuma 4.1. un 4.2. nodaļu precizētajām redakcijām uzskatāms par neatņemamu Ziņojuma sastāvdaļu.

⁴ 2022. gada 3. martā Birojs ir pieņēmis lēmumu Nr. 5-02/7/2022 par IVN procedūras piemērošanu SIA “Spectrum Baltic” kokskaidu plātņu ražotnes izveidei nekustamā īpašuma “VMG Daugava” zemes vienībā ar kadastra apz. 5668 007 0482 Krustpils pagastā, Jēkabpils novadā, kurā konstatēts, ka abu vērtējamo darbību teritorijas daļēji pārklājas. Saskaņā ar 2022. gada 4. aprīlī Birojā iesniegtajiem precizējumiem (Ierosinātās vēstule Nr. GM-04/22-6, Biroja reģistrācija Nr.5-01/777), Ierosinātāja Ziņojuma 17. pielikumā (86. punkts) sniegusi skaidrojumu, ka “Minētā zemes vienība (zemes vienībā ar kadastra apz. 5668 007 0482) šobrīd neatrodas ne Ierosinātās, ne SIA “Spectrum Baltic” īpašumā, bet abas ar zemes vienības īpašniekiem ir noslēgušas nodomu vienošanās par šīs zemes vienības iegādi.”

⁵ Ietekmes uz vidi novērtējuma gaitā tika samazināts paredzētās darbības apjoms, kā rezultātā samazinās visu pārējo produktu un blakusproduktu apjomi. Atbilstoši Lēmumam Nr. 5-02/8 tika plānots izbūvēt 18 dējējvistu un 12 jaunputnu novietnes attiecīgi 6 milj. un 1,4 milj. putnu vietām, atbilstoši šādam iesniegumā norādītajam apjomam tika sagatavota Programma.

apjoms un proporcijas būs atkarīgas no pieprasījuma tirgū, un līdz 5 000 tonnām olu čaumalu pulvera. Paredzēts izbūvēt arī gatavās produkcijas noliktavu ar divu temperatūras režīmu zonām (temperatūras režīmam 0 - +4 °C un bez temperatūras režīma).

- 3.1.2.3. Paredzētās darbības nodrošināšanai nepieciešamo inženierkomunikāciju – ūdensapgādes, kanalizācijas, elektroapgādes un sakaru tīklu infrastruktūru –, kā arī laboratorijas un degvielas uzpildes punkta pašpatēriņa vajadzībām izbūve. Kompleksa tehnoloģisko procesu siltumapgādes nodrošināšanai plānota koksnes biomasas (šķeldas) katlu mājas ar kopējo ievadīto siltuma jaudu 20,68 MW izbūve un kurināmā uzglabāšanas slēgtas noliktavas (ietilpība 1 300 m³) izbūve. Dūmgāzu attīrīšanai tiks uzstādīti augstas efektivitātes filtri. Kā rezerves kurināmo paredzēts izmantot dabas gāzi, gāzes ūdens sildāmo katlu iekļaujot vienotā būvapjomā (ievadītā siltuma jauda 8,7 MW). Olu šķīrošanas un pārstrādes iecirkņa ēkā paredzēts uzstādīt vairākas lokālas sadedzināšanas iekārtas (dabas gāzes kurināmā degļus), ar attiecīgi 3 MW, 0,45 MW un 0,3 MW nominālo jaudu (kopējā ievadītā siltuma jauda attiecīgi 4,06 MW). Jaunputnu novietņu apsildei nepieciešamo siltumenerģiju – aptuveni 10,5 tūkst. MWh gadā, izbūvējot siltumtrasi (siltumnesējs – ūdens) līdz jaunputnu novietnēm - paredzēts piegādāt no jaunputnu turēšanas zonai blakus esošajā zemes vienībā (kadastra apz. 56680070391) šobrīd jau darbojošās biomasas koģenerācijas stacijas moduļiem, ko apsaimnieko SIA “*Enertec Holding*” (reģ. Nr. 45403032206) trīs meitas uzņēmumi.
- 3.1.2.4. Plānots izveidot ūdensapgādes dziļurbumu (rekomendēts – vismaz divus) nepieciešamā ūdens patēriņa – 563 000 m³/gadā (vidēji līdz 1 542 m³/dnn) – nodrošināšanai. Kompleksā radīto ražošanas un sadzīves notekūdeņu (ap 106 300 m³ gadā) attīrīšanai tiks izbūvētas atbilstošas jaudas jaunākās paaudzes bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (turpmāk – NAI), nodrošinot notekūdeņu ķīmisku priekšattīrīšanu. Diennaktī radīto notekūdeņu apjoms vidēji būs 290 m³, bet atsevišķu procesu cikliskuma dēļ diennakts maksimālais apjoms īslaicīgi var sasniegt arī 400 m³.
- 3.1.2.5. Plānots izbūvēt mēslu pārstrādes iecirkni, kurš sastāvēs no kaltes, granulēšanas un fasēšanas iekārtām, kā arī gaisa attīrīšanas iekārtām (skruberis, ogles filtrs, UV (ultravioletais) filtrs). Putnu mēslu (līdz 187 000 t) apstrādes rezultātā paredzēts saražot līdz 70 000 t granulēta organiskā minerālmēslojuma gadā, ko plānots izmantot lauksaimniecībā fosilo vai rūpnieciski ražoto minerālmēslu vietā. Paredzēts ražot arī amonija sulfāta 25 % šķīdumu (veidosies skrubera darbības rezultātā), līdz 24 000 t gadā.
- 3.1.3. Ņemot vērā, ka Paredzētā darbība ir klasificējama kā A kategorijas piesārņojošā darbība⁶, tās īstenošanas viens no nosacījumiem ir labāko pieejamo tehnisko paņēmieni (turpmāk – LPTP) īstenošana, lai novērstu vai ierobežotu piesārņojuma rašanos, kā arī atbilstības nodrošināšana ar LPTP saistītajiem emisiju līmeņiem (LPTP-SEL). Intensīvas mājputnu audzēšanas LPTP noteikti Komisijas īstenošanas lēmumā (ES) 2017/302 (2017. gada 15. februāris) “*ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES nosaka secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz mājputnu vai cūku intensīvo audzēšanu*” (turpmāk – *Mājputnu audzēšanas LPTP Secinājumi*). Ziņojumā vērtēta (10. pielikums) Paredzētās darbības atbilstība *Mājputnu audzēšanas LPTP Secinājumiem*, un aspektos, kur tas būtiski (ja uz piesardzību

⁶ Likuma “*Par piesārņojumu*” 1. pielikuma sestās daļas 6. punkta “a” apakšpunkts.

norāda IVN rezultāts), LPTP prasību ievērošanai papildus nosacījumi nostiprināti arī ar šo Biroja atzinumu.

- 3.1.4. Programmu Nr. 5-03/15 IVN veikšanai Birojs izdeva 2020. gada 5. oktobrī (turpmāk – Programma), tās derīguma termiņš – 2025. gada 5. oktobris. Programma izdota, pamatojoties uz Ierosinātāja 2020. gada 7. augusta iesniegumu, kā arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) rezultātiem (Birojā iesniegti 2020. gada 2. septembrī).
- 3.1.5. Saskaņā ar savstarpēji noslēgtu līgumu starp Ierosinātāju un Izstrādātāju Izstrādātāja veikusi IVN procedūras organizēšanu un Ziņojuma sagatavošanu⁷.

3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

- 3.2.1. Kompleksa izveide paredzēta bijušā Jēkabpils lidlauka teritorijā, vairākos zemes īpašumos ar kopējo platību ap 45 ha. Atbilstoši Ziņojumā iekļautajai informācijai Ierosinātāja izskatījusi divas (skatīt arī šī atzinuma 3.4. punktu) paredzētās darbības novietojuma alternatīvas⁸. Olu šķirošanas un pārstrādes, graudu pirmapstrādes, uzglabāšanas un barības ražošanas, putnu mēslu pārstrādes un siltumapgādes infrastruktūrai, tiek izskatīti divi izvietojuma varianti ar katra kopējo platību ap 30 ha, savukārt jaunputnu novietņu izvietošana tiek izskatīta zemes īpašumā ar kopējo platību ap 13 ha. Attālums starp zonām ir aptuveni 500 m (B alternatīva) vai 1 000 m (A alternatīva), atkarībā no alternatīvas. Ziņojumā norādīts, ka Paredzētās darbības teritorijā Kompleksa abu infrastruktūras izvietojuma alternatīvu gadījumā putnu novietnes tiks izvietotas tā, lai nodrošinātu Krustpils novada teritorijas plānojuma 2013. – 2024. gadam teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus⁹ (86.2. punkts) noteiktos minimālos attālumus no putnu novietnēm līdz ciemu robežām (vismaz 1 000 m) un līdz tuvākajai publiskai vai dzīvojamai apbūvei (vismaz 500 m) (attālumi līdz dzīvojamām teritorijām parādīti Ziņojuma 4.1. attēlā).
- 3.2.2. Birojs neuzskata par lietderīgu savā atzinumā atkārtoti detalizēti izklāstīt Darbības vietas apstākļu un Paredzētās darbības risinājumu izklāstu, kas jau ir ietverts Ziņojumā, kurš ir neatņemama IVN dokumentācijas sastāvdaļa. Birojs tālāk šajā atzinumā akcentē tikai būtiskākos darbības vietu raksturojošos apstākļus, kur nepieciešams – ietekmju griezumā tos ņemot vērā attiecīgajās šī atzinuma sadaļās.
- 3.2.3. Atbilstoši spēkā esošajam Krustpils novada teritorijas plānojumam 2013. – 2024. gadam¹⁰ Paredzētā darbība (izņemot nelielu A alternatīvai paredzēto daļu pamatražošanas objektu zonā, skat. Ziņojuma 4.6. attēlu) tiek plānota “Rūpniecības apbūves teritorijā” (R2), kurā kā viena no galvenajām teritorijas izmantošanām noteikta lauksaimnieciskās ražošanas un pārstrādes uzņēmumi. Kompleksa apbūvi ir iespējams un tā tiks izvietota tādā veidā, lai atbilstu teritorijas plānojumam un apbūves noteikumiem. Lauksaimniecības un mežu teritorijās Kompleksa apbūve nav paredzēta, un šīs teritorijas kalpos par buferzonu starp blakus esošajām teritorijām, līdz ar to izmaiņas funkcionālā zonējumā nebūs nepieciešamas.
- 3.2.4. Paredzētās darbības teritorija atrodas Jēkabpils novada, Krustpils pagasta DA daļā, atkarībā no izvietojuma alternatīvas no 0,5 līdz 1 km attālumā (gaisa līnijā) uz Z/ZA

⁷ Pamatojoties uz Izstrādātāja 2020. gada 7. augusta vēstulei Birojam pievienoto līguma kopiju, starp Ierosinātāju un Izstrādātāju 2020. gada 1. jūlijā noslēgts “Līguma par ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādi”.

⁸ Precizētās Ziņojuma 4.1. un 4.2. nodaļas iesniegtas Birojā 2022. gada 4. aprīlī.

⁹ Apstiprināti ar Krustpils novada domes 17.07.2013. sēdes lēmumu (protokols Nr.14, 1.) *Par Krustpils novada teritorijas plānojuma 2013.–2024.gadam* un saistošo noteikumu Nr.2013/12 *“Par Krustpils novada teritorijas plānojuma 2013.–2024. gadam Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem un Grafisko daļu”* apstiprināšanu. Pieejami <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/2251>; skatīts 20.07.2022.

¹⁰ <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/2256>; skatīts 20.07.2022.

no Jēkabpils pilsētas teritorijas robežas. Paredzētās darbības vietai tuvākie ciemi ir *Spunģēni* (ap 3,2 km uz R). Paredzētās darbības vietas tuvumā atrodas arī mazciems *Sankaļi* (ap 700 m uz R) un mazciems *Kazubrenči* (ap 1,8 km uz DR), kurus no Paredzētās darbības teritorijas atdala mežu josla. Uz D (gar autoceļu V841) un ZA atrodas arī atsevišķas viensētas (0,6 – 1 km attālumā). Kompleksa teritorijas jaunputnu zonai tuvākās dzīvojamās apbūves teritorijas ("*Birziņi*", "*Brieži*", "*Lauri*") atrodas uz D, 550 - 700 m attālumā no jaunputnu novietnēm. Pamatražošanas un dējējvistu zonai tuvākās viensētas A alternatīvas gadījumā ir "*Atvari*", "*Žagatas*" un "*Atzars I*", aptuveni 870 m attālumā uz ZR no novietnēm, savukārt B alternatīvas gadījumā – "*Veseļi*" aptuveni 530 m un "*Lauri*", "*Birzgaļi*" un "*Veseļi 97*" vairāk kā 700 m attālumā uz D no plānotajam dējējvistu novietnēm. Dzīvojamo teritoriju izvietojums un attālumi parādīti Ziņojuma 4.1. attēlā.

3.2.5. Paredzētās darbības vietas tiešā tuvumā atrodas vairāki ražošanas uzņēmumi: SIA "*REKA*" (nodarbojas ar kokogļu ražošanu) – ap 700 m attālumā uz ZR, SIA "*AmberBirch*" (nodarbojas ar finierskaidu ražošanu, ir 2 dziļurbumi un notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (turpmāk – NAI) ar ūdeņu novadīšanu vidē) – 300 m attālumā uz A un SIA "*Saldus ceļinieks*" Jēkabpils struktūrvienība (nodarbojas ar asfaltbetona ražošanu, ir ūdensapgādes urbums) – ap 700 m uz A, kā arī SIA "*Enertec I*", SIA "*Enertec Krustpils*" un SIA "*Enertec Jēkabpils*" (nodarbojas ar elektroenerģijas ražošanu koģenerācijā) – ap 500 m uz A. 2022. gada 3. martā Birojs ir pieņēmis lēmumu Nr. 5-02/7/2022 par IVN procedūras piemērošanu SIA "*Spectrum Baltic*" kokskaidu plātņu ražotnes izveidei nekustamā īpašuma "*Loģistikas parks*" zemes vienībā ar kadastra apz. 5668 007 0482 Krustpils pagastā, Jēkabpils novadā un 2022. gada 12. maijā izdevis programmu Nr. 5-02/7/2022 IVN. Birojs konstatēja, ka abu vērtējamo darbību teritorijas daļēji pārklājas (B alternatīvas risinājumam attiecībā uz dējējvistu mītņu un pamatražošanas iecirkņu novietojumu). Līdz ar to Birojs lūdza sniegt Ierosinātajai skaidrojumu. Abas paredzēto darbību ierosinātajās informēja Biroju (precizētā Ziņojuma 4.2. nodaļa, iesniegta Birojā 2022. gada 4. aprīlī), ka "*Minētā zemes vienība šobrīd neatrodas ne Ierosinātajās, ne SIA "Spectrum Baltic" īpašumā, bet abas ar zemes vienības īpašniekiem ir noslēgušas nodomu vienošanās par šīs zemes vienības iegādi. Nodomu vienošanās Civillikuma izpratnē ir priekšlīgums, t.i. vienošanās par nākotnes līguma slēgšanu (šajā gadījumā zemes iegādi), ja tiek izpildīti konkrēti vienošanās nosacījumi. Proti, galvenais priekšnosacījums zemes vienības pirkuma līguma noslēgšanai ir pircēja (paredzētās darbības ierosinātāja) lēmums īstenot paredzēto darbību. Savukārt lēmums par paredzētās darbības īstenošanu, t.sk. piemēram, lēmums par būtisku investīciju veikšanu tehniskā projekta izstrādē, var tikt pieņemts tikai pēc tam, kad ir noskaidroti nosacījumi un prasības paredzētajai darbībai, ko var noteikt tikai ietekmes uz vidi novērtējuma procesā un saņemot secīgas attiecīgas darbības atļaujas no kompetentām iestādēm.*".

3.2.6. Inženierģeoloģiskie apstākļi Paredzētās darbības vietā ir labvēlīgi būvniecībai. Darbības vietā un teritorijā ap to nav fiksētas mūsdienu ģeoloģisko procesu izpausmes pazīmes. Ģeotehniskā griezumā augšējo daļu veido dabiskos apstākļos stabilas/noturīgas gruntis, kas var kalpot par būvju dabisko pamatni – pārsvarā smilšmāls un mālsmilts, iespējams – ar smalkas smilts starpkārtām, kā arī - smilšmāls un mālsmilts ar granti un oļiem (morēna). Plānoto būvju pamatiem, pirmšķietami, būs iespējams pielietot salīdzinoši vienkāršus un finansiāli izdevīgus risinājumus. Paredzētās darbības ietvaros nav plānoti pasākumi gruntsūdeņu līmeņa pazemināšanai, jo pirmais pazemes ūdeņu (gruntsūdeņu) horizonts veidojas smilts un/vai smilts – grants materiāla lēcās un/vai starpslāņos morēnā vai arī glaciolimnisko nogulumu apakšējā daļā. Tā līmenis izvietojas aptuveni 3,0 –

3,5 metru dziļumā no zemes virsmas jeb absolūtajās atzīmēs, kas tuvas 92 - 95 m.v.j. līmeņa.

- 3.2.7. Plānotās darbības teritoriju iespējams sasniegt pa valsts galveno autoceļu A6 *Rīga – Daugavpils – Krāslava – Baltkrievijas robeža (Pāternieki)* (turpmāk - autoceļš A6) un tālāk pa valsts vietējo autoceļu V782 *Jēkabpils–Antūži–Medņi* (turpmāk - autoceļš V782), līdz pagriezienam (~3 km) uz bijušā Jēkabpils lidlauka teritoriju. Autoceļš V782 šķērso dzelzceļa līniju *Rīga – Daugavpils*. V782 autoceļš ir valsts vietējais autoceļš, kas savieno vietējo autoceļu V789 *Krievciems - Varieši - Kūkas – Andrāni* (turpmāk - autoceļš V789) ar autoceļu A6 un turpinās līdz Medņiem. Kompleksu apkalpojošam transportam, lai nokļūtu uz Kompleksa teritoriju, būs jāšķērso dzelzceļa pārbrauktuve Ārijas Elksnes ielā, Jēkabpilī, realizējot Paredzēto darbību. Palielinoties smagā autotransporta satiksmes intensitātei, Ierosinātāja ir apņēmusies nodrošināt satiksmes plūsmas monitoringu, kā arī plūsmas plānošanu un organizēšanu tādā veidā, lai novērstu iespējamus sastrēgumus pie dzelzceļa pārbrauktuves.
- 3.2.8. Paredzētās darbības vietai tuvākās ūdensteces ir upe Dunaviņa Kompleksa teritorijas D pusē un uz Z un ZA no plānotās Kompleksa teritorijas (aptuveni 350 m attālumā no jaunputnu mītņu zonas) - upe Babraunīca, kas pēc aptuveni 13 km ieplūst Aiviekstē, kas savukārt vēl pēc ~2,7 km ieplūst Daugavā. Ziņojumā norādīts, ka atbilstoši VSIA “*Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi*” Meliorācijas digitālajam sarakstam, lielbaseinu robeža/ūdensšķirtne Rietumu – Austrumu virzienā aptuveni sakrīt ar bijušā Jēkabpils lidlauka teritorijas viduslīniju. Paredzētās darbības vieta galvenokārt ietilpst Babraunīcas baseinā (Aiviekstes lielbaseinā). Attīrītos notekūdeņus paredzēts novadīt Babraunīcā. Attīrīto notekūdeņu novadīšanai paredzēts izbūvēt novadgrāvi. Kompleksa teritorija neatrodas plūdu risku apdraudētā teritorijā.
- 3.2.9. Paredzētās darbības norises vieta neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai mikroliegumā, tai skaitā Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorijā (*Natura 2000*). Tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija, arī *Natura 2000* teritorija, ir dabas parks “*Laukezers*”, kas atrodas ~ 6,8 km attālumā no Paredzētās darbības teritorijas DA virzienā. Tuvākais mikroliegums, kas izveidots augu sugas aizsardzībai, atrodas ap 5,4 km attālumā Z virzienā. Tuvākais valsts nozīmes aizsargājama koks (dižkoks) atrodas ~ 3 km attālumā ZA virzienā. Atbilstoši dabas datu pārvaldības sistēmas “*Ozols*”¹¹ publiskajā daļā pieejamai interaktīvai kartei ~ 5,4 km attālumā ZR virzienā atrodas mikrolieguma teritorija (mikroliegums tips – sūnas). Tuvākā aizsargājamā biotopa – 6410 “*Mitri zālāji periodiski izžūstošās augsnes*” poligoni (ID 441244 un ID 441243) atrodas pie plānotā objekta teritorijas ZR robežas (A alternatīvas gadījumā), bet ~ 500 m uz Z-ZR no Darbības vietas ūdensteces Babraunīca¹² kreisajā krastā atrodas īpaši aizsargājama biotopa - 6270* *Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas*¹³ poligons (ID 444543). Darbības vietas un tai piegulošo teritoriju un tajās esošo biotopu, kā arī augu sugu izvērtējumu veikusi

¹¹ Pieejama - <https://ozols.gov.lv/ozols/>, skatīta – 01.04.2022.

¹² Atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai neatkarīgi no izvēlētās Kompleksa novietojuma alternatīvas Babraunīcā, uz ZA no Darbības vietas plānots ievadīt novadgrāvi, kurā tiks novadīti (Ziņojuma 3.27. attēls) Kompleksā attīrītie notekūdeņi.

¹³ Minētie biotopi - *Mitri zālāji periodiski izžūstošās augsnes un Sugām bagātas ganības un ganītas pļava* iekļauti Ministru kabineta 2017. gada 20. jūnija noteikumu Nr. 350 “*Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu*” pielikumā, bet biotops 6270* *Sugām bagātas ganības un ganītas pļava* iekļauts arī Ministru kabineta 2006. gada 21. februāra noteikumu Nr. 153 “*Noteikumi par Latvijā sastopamo Eiropas Savienības prioritāro sugu un biotopu sarakstu*” pielikumā.

sertificēta eksperte Egita Grolle¹⁴ (turpmāk – Biotopu eksperte). Biotopu eksperte novērtējusi, ka, plānojot attīrīto notekūdeņu novadīšanu Babraunīcā, šaurā joslā gar ūdensnotekas krastu iespējama neliela nelabvēlīga ietekme uz tās krastā esošo biotopu 6270* *Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas* (minētā biotop poligons atrodas ~ 1 km attālumā pa straumi uz leju no plānotās notekūdeņu ievades vietas Babraunīcā). Saskaņā ar Biotopu ekspertes sagatavoto atzinumu "*Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinums*" (Ziņojuma 3. pielikums) apsekotajā Paredzētās darbības teritorijā netika konstatētas aizsargājamās augu sugas, aizsargājamie biotopi vai citas bioloģiskas vērtības.

- 3.2.10. IVN ietvaros Ziņojuma sagatavošanas laikā veiktas konsultācijas ar Dabas aizsardzības pārvaldi (turpmāk - DAP), tajā skaitā par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz aizsargājamo biotopu un metodikām šādas ietekmes novērtēšanai (Ziņojuma 17. pielikuma 77. punkts). DAP viedoklis atbilst tam, kāds sniegts sertificēta Biotopu eksperta sagatavotajā atzinumā (Ziņojuma 3. pielikums), kurā norādīts, ka būtiskākais faktors zālāju pastāvēšanai ir atbilstošs hidroloģiskais režīms, kas, ja netiks būtiski mainīts Kompleksa būvniecības rezultātā, paredzami neveidos ietekmi uz biotopiem. Proti, biotops 6410 *Mitri zālāji periodiski izzūstošs augsnēs* veidojas nabadzīgās augsnēs ar mainīgu mitruma režīmu – pavasaros var būt pārmitrs, bet vasarās - izzūst, savukārt pie Babraunīcas konstatēts biotopa 6270* *Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas* 1. variants, kas veidojas mēreni mitrās augsnēs, bet neapplūst. Ņemot vērā minēto, jāparedz tādas ūdensnoteces sistēmas projektēšana un izbūve, kas nepasliktinātu hidroloģisko režīmu gar aizsargājamā zālāja poligoniem Paredzētās darbības teritorijas Z daļā (Ziņojuma 5.1. nodaļa).
- 3.2.11. Saskaņā ar VSIA "*Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*" (turpmāk – LVĢMC) uzturēto datu bāzi "*Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs*" Paredzētās darbības vieta nav reģistrēta LVĢMC piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā. Atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai Paredzētās darbības vietas tuvumā (5 km rādiusā) Jēkabpils pilsētas un novada teritorijās atrodas vairākas reģistrā iekļautas piesārņotas un potenciāli piesārņotas vietas, kas apkopotas Ziņojuma 4.3. tabulā. Tuvākā potenciāli piesārņotā vieta – *Sankaļu lidlauks* (reģ. Nr. 56948/1354) atrodas aptuveni 280 m uz DA no plānotās jaunputnu mītņu zonas (piesārņojuma avots - degvielas uzpildes stacija, kura nedarbojas no 1991. gada).

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums.

- 3.3.1. Ziņojumā vērtēta Paredzētās darbības realizācija, kad kopējais mājputnu (dējējvistas un jaunputni) vietu skaits 25 novietnēs sasniegs ~ 6,364 milj. vietas. Kompleksa vajadzībām paredzēts piegādāt vistu šķirni – *Hy-Line W36*, kura tiek audzēta visā pasaulē olu ražošanai. Šķirnes raksturošanai pieejami stabili, ilgā laika periodā iegūti un analizēti raksturlielumi. Dējējvistu novietnēs putni tiks turēti aptuveni līdz to 90 - tai dzīves nedēļai, kas atbilst dējējvistu šķirnes aktīvās dēšanas periodam. Pēc tam dzīvi putni tiks izņemti no novietnēm, izvesti no uzņēmuma teritorijas un nodoti kautuvēm gaļas pārstrādei. Putnu kaušana Darbības vietā netiek paredzēta. No Eiropas valstīm uz Latviju speciāli aprīkotā transportā ar nodrošinātu mikroklimatu tiks transportēti diennakti veci cāļi, kurus jaunputnu audzēšanas zonā audzēs līdz aptuveni 17 nedēļu vecumam, pēc tam tie tiks pārvietoti uz dējējvistu novietnēm. Paredzētās darbības tehnoloģisko procesu un iekārtu plašs apraksts sniegts Ziņojuma 3.3. nodaļā, savukārt ēku un būvju izvietojums teritorijā parādīts Ziņojuma 3.3. attēlā.

¹⁴ Specializācija – biotopu grupas "*zālāji, meži un virsāji, jūras piekraste*", "*vaskulārās augu sugas*", eksperta sertifikāts Nr. 003, derīgs līdz 13.05.2023.; biotopu grupām līdz 06.09.2024.

- 3.3.2. Atbilstoši Ziņojumā iekļautai informācijai Kompleksa putnu mītnes atbilst bezbūru (jeb *Aviary*) sistēmas tipam, kurās pakaiši netiek izmantoti. Kompleksa jaunputnu un dējējvistu turēšanas novietnes tiks būvētas pēc viena attiecīgi adaptēta projekta – to uzbūve un sastāvs būs nemainīgs visām katras grupas novietnēm, proti, 9 jaunputnu un 16 dējējvistu novietnēm. Putnu mēsli no putnu novietnēm ar slēgtām transportieru sistēmām tiks izvākti katru dienu, nogādājot tos tūlītējai pārstrādei. Putnu dzirdināšanas paņēmieni visās mītnēs būs vienāds – no nipelēdzirdnēm. Dzirdināšanas sistēma var tikt izmantota papildus piedevu pievienošanai putnu dzeramajam ūdenim, piemēram, tādu probiotisku līdzekļu pievienošanai, kas uzlabo mājpūtņu gremošanas sistēmu, imunitāti, samazina patogēno mikroorganismu izplatību un smaku emisijas no putnu mēsliem. Arī barības izdales mehānisms visās novietnēs būs vienāds - ar transportieru sistēmu, sauso barību ņemot no blakus novietnei novietotām barības uzglabāšanas tvertnēm (bunkuriem) un padodot uz katras sekcijas stāva līniju. Gliemežtransportieris nodrošina, ka barība birst uz barības izdales lentes un barība tiek transportēta pa visu iekārtas garumu.
- 3.3.3. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam, ne jaunputnu, ne dējējvistu novietņu ventilācijas izvadu aprīkošana gaisa attīrīšanai ar ķīmiskajām vai bioloģiskajām attīrīšanas iekārtām (filtriem) nav paredzēta. Lai samazinātu emisiju izplatību, visas novietnes paredzēts aprīkot ar novietņu konstrukcijā, to ventilatoru izvadu gala sienās, integrētām slēgtām plūsmas barjerām jeb slāpētājiem. Konstrukcijas materiāls – vēja izturīgi metāla *sendvičtipa* paneļi. Ziņojumā (29. lpp.) norādīts, ka konstrukcijas izmēri atbilst ventilatoru ražotāja specifikācijā noteiktajām prasībām par minimālajiem attālumiem no ventilatoru sienas līdz tuvākajai būvei (šķērslim). Lai neradītu negatīvu ietekmi uz ventilatoru darbību, konstrukcijas siena atradīsies attālumā, kas atbilst pusei no novietnes platuma un būs novietnes jumta kores augstumā¹⁵.
- 3.3.4. Ventilācija un klimata kontrole putnu novietnēs tiks nodrošināta, izmantojot tuneļventilācijas tipa sistēmu, proti, ventilatori mītnes vienā gala sienā sūc ārā gaisu no novietnes, un svaigs gaiss pieplūst ēkas abos sānos visā sienas garumā pa svaiga gaisa pieplūdes lūkām. Sistēma tiek automātiski regulēta pēc uzstādītiem parametriem (gaisa kvalitāte, temperatūra, mitrums u.c.). Ventilatoru jauda tiek regulēta atkarībā no āra gaisa temperatūras un ņemot vērā nepieciešamo svaigā gaisa daudzuma novietnē (jaudas atkarība no āra temperatūras norādīta Ziņojuma 3.7. attēlā, nepieciešamais svaiga gaisa daudzums novietnēs atkarībā no temperatūras – 3.2.1. tabulā). Ziņojumā norādīts, ka vakara un nakts stundās ventilatoru jauda ar sistēmas iestatījumiem tiks ierobežota, attiecīgi 70% un 50% apmērā no ventilatoru maksimālās jaudas (šāds pieņēmums izmantots arī trokšņa ietekmes novērtējumā), kas novērsīs iespējamus ventilatoru radītā trokšņa traucējumus Kompleksam tuvākās dzīvojamās zonās. Tiks izmantoti ventilatori ar klusinātu dzinēju un lāpstiņām no augstvērtīgas plastmasas. Klimata kontroles sistēmu ir paredzēts aprīkot ar augstspiediena miglošanas sistēmu, kas ar speciālu augstspiediena sprauslu sistēmu izsmidzina telpā ūdeni aerosola veidā, efektīvi samazinot temperatūru telpā. Šādas sistēmas priekšrocības ir zems ūdens patēriņš, samazināta putekļu veidošanās novietnēs, kā arī iespēja sistēmu izmantot aromatizētāju un dezinficētāju izsmidzināšanai¹⁶.

¹⁵ Jaunputnu novietnēm konstrukcijas izmēri ir 20 m platumā, 10 m attālumā no ventilatoru izvadu gala sienas un 6,04 m augstumā, bet dējējvistu novietnēm tie attiecīgi ir 28 m, 15 m un 18,5 m.

¹⁶ Kā viens no šādiem izsmidzināmiem līdzekļiem var tikt izmantots dabīgais higienizētājs *ProbioStopOdor* vai analogisks, kas saskaņā ar ražotāja norādīto līdz pat 96% samazina nepatīkamas smakas putnu novietnēs un kavē patogēno mikroorganismu veidošanos. Izsmidzināšanu paredzēts izmantot vasaras mēnešos, periodos, kad āra gaisa temperatūra pārsniedz 30 °C.

- 3.3.5. Novietņu tīrīšana un dezinficēšana paredzēta vairākos posmos. Pēc putnu izņemšanas no novietnēm vispirms notiks sausā tīrīšana (izmantojot saspiesta gaisa sprauslas, skrāpjus un birstes). Atsevišķas tehnoloģisko iekārtu detaļas var tikt apstrādātas ar augstspiediena ūdens sūkņiem (slapjā tīrīšana), Dzirdināšanas sistēmu paredzēts skalot, atsevišķus elementus mazgāt. Novietņu tīrīšanas procesā veidojošos notekūdeņus paredzēts novadīt kanalizācijas sistēmā ar tālāku attīrīšanu bioloģiskajās NAI. Katras putnu novietnes tīrīšanai paredzētais laiks ir līdz trīs nedēļām. Pēc tīrīšanas putnu novietnes tiks dezinficētas ar plaša spektra universālu dezinfekcijas līdzekli. Pēc apstrādes novietnes tiks rūpīgi vēdinātas. Kompleksa ražošanas iekārtu un teritorijas tīrīšanas un dezinfekcijas darbi plānoti atbilstoši izstrādātām dezinfekcijas programmām, iekšējām instrukcijām un Pārtikas un veterinārā dienesta izstrādātai instrukcijai. Kompleksa tehnoloģisko iekārtu dezinfekcijai un mazgāšanai, dezinfekcijas barjerām un personāla higiēnai tiks izmantoti arī citi ķīmiski produkti, kas iedalāmi šādās grupās - skābie tīrīšanas un dezinfekcijas līdzekļi, bāziskie tīrīšanas un dezinfekcijas līdzekļi. Lai neveidotos bakteriālā rezistence, izmantojot pielietotos dezinfekcijas mazgāšanas līdzekļus, to veidi tiks periodiski mainīti.
- 3.3.6. Saistībā ar 16 dējējvistu novietnēm papildus šī atzinuma 3.3.2. – 3.3.5. punktā norādītajam un atbilstoši Ziņojumā norādītajam konstatējams:
- 3.3.6.1. Dējējvistu turēšanas novietnes paredzēts izvietot Kompleksa pamatražošanas zonā divās paralēlās rindās – katrā pa 8 novietnēm. Dējējvistu turēšanai tiks nodrošinātas Ministru kabineta 2009. gada 7. jūlija noteikumu Nr. 744 “*Noteikumi par dējējvistu labturības prasībām un dējējvistu turēšanas uzņēmumu reģistrācijas kārtību*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 744) noteiktās labturības prasības. Atbilstoši precizētajā Ziņojuma 3.1. tabulā norādītajam, vienā dējējvistu novietnē paredzētais maksimālais dējējvistu vietu skaits ir 335 025 putnu vietas, vienas novietnes lietderīgā platība ir 37 225 m², līdz ar to tiek izpildīts Noteikumu Nr. 744 nosacījums attiecībā uz putnu blīvumu, kas nedrīkst pārsniegt 9 putnus uz 1 m².
- 3.3.6.2. Dējējvistu turēšana katrā novietnē paredzēta četros līmeņos, katrā līmenī izvietojot 3 stāvu iekārtas (*Aviary* sistēmas sekcijas), kur putniem starp stāviem sekcijas ietvaros tiek nodrošināti brīvas pārvietošanās apstākļi un vide olu dēšanai (*Aviary* sistēmas šķēsgriezuma profils parādīts Ziņojuma 3.3.3. nodaļas 3.10 attēlā). Putnu brīva pārvietošanās paredzēta vienas sekcijas trīs stāvu augstumā atvērtā tipa voljērā, t.sk. ierobežotā platībā uz grīdas. Vienā stāvā paredzēts izvietot 7 sekcijas, kuru platums aptuveni 2,9 m. Viena stāva augstums – ap 3,0 m, novietnes augstums kores daļā aptuveni 18,5 m, kopējais platums – aptuveni 29,5 m. Attālums starp katru sekciju, kurā ir nodrošināta arī apkalpojošā personāla pārvietošanās – 0,9 līdz 1,4 m. Katra iekārta (sekcija) ir aprīkota ar barības padeves un dzirdināšanas sistēmu, olu savākšanas lenti, mēslu savākšanas lenti, apgaismojumu, ventilācijas un klimata kontroles sistēmu. Dējējvistu novietnēm nav nepieciešama apsilde.
- 3.3.6.3. Katrā dējējvistu novietnē paredzēts 60 ventilatori (piemēram, “*BigDutchman*” – *AirMaster Blue 170C-6* vai analogiski) ar maksimālo ražību 65 800 m³/h. Ventilatori tiks izvietoti četros līmeņos – 15 uz katru līmeni/stāvu. Ventilācijas sistēmas darbības jaudas dinamika atkarībā no āra gaisa temperatūras tiks regulēta automātiski. Lielāko gada daļu ventilatoru jauda būs būtiski zem 100%. Gaisa kvalitātes novērtējuma (Ziņojuma 9. pielikums “*Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums*” – turpmāk arī 9. pielikums) 7. attēlā parādīta provizoriskā jaudas dinamika atkarībā no āra gaisa temperatūras.

Emisiju novērtējuma sagatavošanas mērķiem izmantoti arī dati par vidējo ilgtermiņā novēroto gaisa temperatūru Paredzētās darbības vietas tuvumā – meteoroloģiskās stacijas “Zīlāni” ilggadīgo novērojumu vidējie dati katram gada mēnesim. Atbilstoši Ziņojuma 9. pielikuma 4. tabulā apkopotajai informācijai konstatējams, ka periodā no novembra līdz februārim ventilatoru jauda būs robežās no 15-18%, bet maksimums – 55-60%, kas var tikt sasniegts jūlijā un augustā.

- 3.3.6.4. Dējējvistu ražošanas (olu dēšanas) cikls Kompleksā ilgst no 17. dzīves nedēļas (t.i. no brīža, kad pieauguši cāļi no jaunputnu novietnēm tiek pārvesti un ievietoti dējējvistu novietnēs) līdz to dzīves 90. nedēļai. Vidējais vienas dējējvistas svars ražošanas ciklā ir līdz 1,6 kg (pieņemts aprēķinos). Pēc ražošanas cikla beigām dzīvi putni tiek izņemti no novietnēm, ievietoti specializētā transportā un aizvesti no Kompleksa teritorijas nodošanai kautuvēm gaļas pārstrādei (kopumā līdz 6 000 tonnas/gadā). Putnu kaušana Kompleksa teritorijā netiek paredzēta. Ņemot vērā lielos plānotos ražošanas apjomus, Birojs vērš Ierosinātās uzmanību, ka, putni kaušanai nododami uzņēmumam, kuram ir atbilstoša piesārņojošās darbības atļauja.
- 3.3.6.5. Optimālai dzirdināšanas nodrošināšanai katrai novietnei tiek paredzēti četri pieslēguma mezgli ūdensapgādes sistēmai ar kopējā ūdens padeves ražību 500-8 000 l/h. Ūdens daudzums, ko patērē viena dējējvista dēšanas cikla laikā, ir līdz 200 g/dnn jeb 0,2 l/dnn (pieņemts aprēķinos). Pie katras dējējvistu novietnes paredzētas divas barības tvertnes (silosi) ar ietilpību 72 m³ katrai un viena ar ietilpību ap 50 t, kas ir pietiekams barības apjoms aptuveni 3 dienām. Barības daudzums, ko vidēji patērē viena dējējvista savas dzīves ciklā, ir 115 g/dnn (pieņemts aprēķinos). Putnu barības nepieciešamie apjomi apkopoti Ziņojuma 3.3.5. nodaļā.
- 3.3.6.6. Olu savākšana novietnēs paredzēta ar speciālām savācēja transportieru lentām, kas izvietotas visā novietnes garumā katrā stāvā. Visā lentas garumā ir balsti, kuriem ir īpaša forma, līdz ar to lenta atpakaļceļā tiek nepārtraukti attīrīta. Olas no olu savācēja lentas tiek padotas uz liftu. Ar lifta palīdzību olas tiek pārvietotas no lentas uz šķērskonveijeru (šeit olu savākšana tiek veikta ar pārvietošanas sukām). Olu savākšanai no stāviem ar lifta iekārtas palīdzību augšup – lejup pārvietoja šķērskonveijers. No olu savācēja lentas olas rūpīgi tiek pārvietotas uz garenisko konveijeru. Savāktās olas tālāk tiek transportētas uz rūpniecisko olu šķīrošanas iekārtām, kas izvietotas olu šķīrošanas un pārstrādes cehā starp abām dējējvistu novietņu rindām.
- 3.3.6.7. Mēslus no dējējvistu novietnēm ar slēgtām transportieru sistēmām paredzēts izvākt vienmērīgā nepārtrauktā režīmā, lai nodrošinātu optimālu mēslu pārstrādes procesu iekārtās. Ņemot vērā, ka transportieru sistēmas ir slēgtas, kā arī putnu mēslus tiek regulāri izvākti svaigi, smaku emisijas no mēslu transportēšanas procesa ir novērstas. Dējējvistu mēslu apjoms, kas izmantots aprēķinos, ir vistu šķirnes piegādātāja norādītais (Ziņojuma 4. pielikums) vidējais mēslu daudzums dējējvistu audzēšanas ciklā, t.i. 0,09 kg/dnn vienai dējējvistai. Kopējais dējējvistu radītais kūtsmēslu apjoms paredzams līdz 176 000 tonnas gadā (482 tonnas/dnn). Aprēķinā nav ņemts vērā trīs nedēļu novietņu tīrīšanas periods, kuru laikā putni novietnēs neatrodas un kūtsmēsli radīti netiek.
- 3.3.7. Saistībā ar 9 jaunputnu novietnēm papildu šī atzinuma 3.3.2. – 3.3.5. punktā norādītajam konstatējams:

- 3.3.7.1. Jaunputnu turēšanas zonu paredzēts izvietot atsevišķā Paredzētās darbības daļā (plānotais ēku un būvju izvietojums norādīts 3.3. attēlā). Vienā jaunputnu novietnē paredzētais maksimālais jaunputnu skaits – 111 550 putnu vietas, minimālā platība vienam jaunputnam – 0,0406 m², jeb maksimālais putnu blīvums – 24,6 jaunputni (pieņemts, ka vidējais viena putna svars ir 0,7 kg) uz vienu m².
- 3.3.7.2. Katrā novietnē jaunputnu turēšana paredzēta vienā līmenī trīs stāvu iekārtās (*Aviary* sistēmas sekcijas). Vienā novietnē paredzētas piecas savstarpēji nesavienotas sekcijas, līdz ar to putnu brīva pārvietošanās iespējama vienas sekcijas visu stāvu augstumā, tajā skaitā arī ierobežotā platībā uz grīdas (*Aviary* sistēmas šķērsgriezuma profils jaunputnu mītnēm parādīts Ziņojuma 3.4. attēlā). Sekcijas platums aptuveni 1,8 m un augstums aptuveni 2,7 m. Novietnes augstums kores daļā aptuveni 6 m, kopējais platums – aptuveni 20 m. Attālums starp katru sekciju, kurā ir nodrošināta arī apkalpojošā personāla pārvietošanās, ir līdz 1,78 m. Katra iekārta (sekcija) ir aprīkota ar barības padeves un dzirdināšanas sistēmu, mēslu savākšanas lenti, apgaismojumu, ventilācijas un klimata kontroles sistēmu.
- 3.3.7.3. Siltumapgādi jaunputnu turēšanas novietnēs paredzēts nodrošināt centralizēti pievadot siltumu ar siltumnesēja šķidrumu (ūdens) palīdzību pa siltumtrasēm no blakus teritorijas uzņēmumu koģenerācijas iekārtām. Apsildei paredzēts izmantot siltummaiņus (ūdens/gaiss tipa) ar iebūvētiem elektroventilatoriem, kas nodrošina gaisa kustību caur siltummaini un siltā gaisa vienmērīgu izplatīšanos telpā. Vajadzīgā temperatūra mazam cālim pirmajās dienās ir 33 °C, savukārt putnam augot lielākam, pamazām temperatūra tiek samazināta līdz 21 °C.
- 3.3.7.4. Katrā jaunputnu novietnē paredzēti 15 ventilatoru ar maksimālo ražību 65 800 m³/h. Ventilatori tiks izvietoti divos līmeņos (rindās) – augšējā 5 un apakšējā 10 ventilatori. Ventilācijas sistēmas darbības jaudas dinamika atkarībā no āra gaisa temperatūras ir analogiska dējējvistu mītnēm, t.i. lielāko gada daļu ventilatoru jauda būs būtiski zem 100%, maksimālās jaudas režīmā darbojoties tikai periodā, kad āra gaisa temperatūra sasnies 30° C.
- 3.3.7.5. Jaunputnu audzēšanas cikls ir līdz 17 nedēļām (līdz 120 dienas). Vidējais viena jaunputna svars audzēšanas ciklā ir 0,7 kg (pieņemts aprēķinos). Ražošanas racionālai organizēšanai plānots vienlaicīgi viena vecuma putnus audzēt grupās, kur viena grupa ar vienāda vecuma putniem aizņem trīs novietnes (kopējais vienas jaunputnu grupas skaits – 334 650 jaunputni). Putnu pārvietošanas brīdī šie putni nodrošina vienas dējējvistu kūts nepieciešamo putnu apjomu.
- 3.3.7.6. Optimālai dzirdināšanas nodrošināšanai katrai novietnei tiek paredzēti divi pieslēguma mezgli ūdensapgādes sistēmai ar kopējā ūdens padeves ražību 500-8 000 l/h. Ūdens daudzums, ko patērē viens jaunputns audzēšanas cikla laikā, ir 21-128 g/dnn jeb 0,1 l/dnn (pieņemts aprēķinos). Pie katras novietnes paredzētas divas barības tvertnes ar ietilpību aptuveni 22 m³ katrai un viena ar ietilpību ap 15 tonnām, kas ir pietiekams barības apjoms aptuveni 4 dienām. Barību jaunputniem no barības sagatavošanas ceha plānots transportēt ar specializētu slēgtu lopbarības pārvešanas transportu ar ietilpību līdz 25 tonnām, kas barības cehā tiek uzpildīts ar slēgtu transportieru sistēmu, tā izslēdzot bioloģiskā piesārņojuma riskus un novēršot putekļu emisijas. Barības uzpildīšana bunkuros notiek ar pneimatisko sistēmu. Barības daudzums, ko patērē viens jaunputns izaudzēšanas periodā, ir 14-64 g/dnn jeb vidēji 45 g/dnn (pieņemts aprēķinos). Putnu barības nepieciešamie apjomi apkopoti Ziņojuma 3.3.5. nodaļā.

- 3.3.7.7. Jaunputnu mēsli tiek savākti un transportēti ar zem putnu barības padošanas un dzirdināšanas zonas iekārtām novietotām kustīgām mēslu savākšanas lentām, kas novirza mēslus uz šķērstransportieri, kas atrodas vienā novietnes galā. Šķērstransportieris būs slēgts, proti, nosegts ar jumtu, lai novērstu nokrišņu ietekmi un ierobežotu smakas. Putnu mēsli no šķērstransportiera lentas tiks iekrauti automašīnu piekabēs (nosedzama kustīgās grīdas piekabe ar kravnesību 20 tonnas) un nogādāti uz Kompleksa kūtsmēslu pārstrādes iekārtu pieņemšanas - dozēšanas tvertni mēslu pārstrādes ēkā. Jaunputnu mēslus no novietnēm plānots izvākt katru dienu, izņemot svētdienas un svētku dienas. Vienā dienā no vienas jaunputnu novietnes paredzēts izvākt līdz 3,3 tonnas mēslu, vienas novietnes mēslu apjoma iekraušanas ilgums ir aptuveni 9 minūtes (pieņemts aprēķinos), savukārt vienas kūtsmēslu kravas (20 tonnas) iekraušanai nepieciešamais laiks ir 45 minūtes. Dienā no jaunputnu zonas uz pārstrādi paredzēts nogādāt 1-2 kravas kūtsmēslu. Putnu mēslu apjoms, kas izmantots aprēķinos, ir vistu šķirnes piegādātāja norādītais vidējais mēslu daudzums jaunputnu audzēšanas ciklā, t.i. 0,03 kg/dnn vienam jaunputnam. Kopējais jaunputnu radītais kūtsmēslu apjoms paredzams līdz 11 000 t/gadā jeb 30 t/dnn, neņemot vērā trīs nedēļu tīrīšanas periodu katra cikla beigās.
- 3.3.8. Olu šķirošanas un pārstrādes ceha, kā arī gatavās produkcijas uzglabāšanas noliktavas novietošana paredzēta Plānotās darbības pamatražošanas zonā - starp abām dējējvistu novietņu rindām kā vienots korpuss. Olu pārstrādes cehā tiks izvietoti vairāki iecirkņi:
- 3.3.8.1. Olu šķirošanas un pakošanas iekārtu maksimālā ražība paredzēta līdz 500 000 olas stundā. Paredzēts uzstādīt vismaz divas augsta ražīguma šķirošanas iekārtas. Šķirošanas iekārtas darbība ir pilnībā automatizēta. Olu mazgāšana šķirošanas procesā netiek paredzēta. Iepakotās olas līdz to aizvešanai no teritorijas tiks uzglabātas noliktavā. Iepakojuma (olu paliktņi, kartona kastes, plēve) aptuvenais apjoms pie Kompleksa darbības maksimālās jaudas ir līdz 7 300 t/gadā.
- 3.3.8.2. Šķidro olu produktu ražošanas process sastāv no vairākiem tehnoloģiskiem posmiem un iekārtām - olu plēšanas iekārtas ar kopējo ražību 300 000 olas stundā. Ola var tikt sadalīta dzeltenumā, baltumā un kopējā masā ar atbilstošu tālāku pārstrādi. Atdalītās un centrifugētās čaumalas tiek novirzītas žāvēšanai / sterilizēšanai. Atdalītie olu šķidrumi sākotnēji tiek dzesēti līdz 0 - +4 °C un uzglabāti tvertnēs, nākamajā posmā visi šķidrumi tiek pasterizēti iekārtās ar kopējo jaudu vismaz 12 000 litri stundā maksimāli līdz 70 °C. Pēc pasterizēšanas produkti atkal tiek dzesēti līdz 0 - +4 °C un pēc iepakojšanas uzglabāti aukstajā noliktavā. Šķidro olu produktu ražošanas iekārtas tiek cikliski mazgātas ar CIP (Clean in place) principa mazgāšanas iekārtu.
- 3.3.8.3. Olu pulvera ražošanai izmanto šķidro olu produktu ražošanas procesā pasterizētos produktus. Žāvēšanas iekārtās jeb olu pulvera kaltē (paredzēts uzstādīt vienu līdz divas šādas iekārtas) karstā gaisa plūsmā tiek smalki izsmidzināts olu šķidrums, kas pārvēršas pulverī, procesā notiekot ūdens iztvaikošanai. Žāvēšanas iekārta ir aprīkota ar integrētu vairāku pakāpju mehānisko filtru sistēmu (piemēram, *bag filters*), lai produkts pēc iespējas bez zudumiem tiktu savākts un nenonāktu atmosfērā. Pulvera daļiņu vidējais diametrs iekārtas normālas darbības apstākļos ir 20÷150 μm. Ņemot vērā kaltē radītā pulvera daļiņu izmēru, iekārta nerada un neizdala daļiņu PM₁₀ un PM_{2.5} emisijas. Iekārtu normāla darbība specifiskas nelabvēlīgas smakas no olu pulvera žāvēšanas procesa nerodas. Pulvera ražošanas iekārtā kā siltuma avots paredzēta

dabasgāzes degļu (termoģeneratoru) uzstādīšana. Pēc katra ražošanas cikla olu pulvera ražošanas iekārtas tiek mazgātas ar CIP (*Clean in place*) principa mazgāšanas iekārtu.

- 3.3.8.4. Vārītu olu produktu ražošanai paredzēts uzstādīt olu vārīšanas iekārtu ar ražību līdz 60 000 olas stundā, paredzot uzstādīt arī dabasgāzes degļus (termoģeneratoru). Vārītās olas tiek atdzesētas ar ledus ūdeni (apm. +2 °C) un lobītas automātiskā lobīšanas sistēmā. Nolobītās čaumalas tiek novirzītas žāvēšanai / sterilizēšanai. Pēc nolobīšanas produkts tiek skalots un atkārtoti dzesēts dzesēšanas iekārtā, iepakots spaiņos un maisos (t.sk. vakuuma), vai termoformējamos iepakojumos. Kopumā gadā paredzēts saražot līdz 7 500 tonnas vārītu olu. Gatavā produkcija tiks uzglabāta noliktavā ar temperatūras režīmu 0 - +4 °C. Iekārtu posmos, kur ūdens tiek izsmidzināts, mazgāšana notiek automātiski, vannu mazgāšana ir cikliska, olu transportieri tiek mazgāti mehāniski.
- 3.3.8.5. Saražotās olu čaumalas paredzēts izmantot arī kā piedevu putnu barības (kaļķa miltu vietā) sagatavošanai. Paredzēts saražot līdz 5 000 tonnas olu čaumalu pulvera / pārslu gadā. Paredzēts uzstādīt čaumalu kalti ar ražību līdz 2 tonnas čaumalu stundā. Paredzēts izmantot siltumapmaiņas tipa kalti, kas kā siltumnesēju izmanto termoeļļu, žāvējamam produktam pakāpeniski virzoties pa iekārtas gliemežtransportieri, saskaroties ar kaltes karstajām virsmām, procesā mitrumam no produkta iztvaikojot. Olu čaumalu kaltēšanas iekārtā kā siltuma avotu paredzēts izmantot dabasgāzes degļus (termoģeneratoru). Tieša karsta gaisa plūsma iekārtā netiek pievadīta. No kaltes izejošais mitrais karstais gaiss (80 - 95 °C) tiek novirzīts uz siltuma rekuperācijas sistēmu un filtrēts ar mehāniskās slapjās filtru sistēmas palīdzību (ar aptuveno ūdens patēriņu līdz 1 m³/dnn), lai kaltētā produkta cietās, smalkās daļas tiktu savāktas un novirzītas uz kanalizācijas sistēmu, nenonākot vidē. Saskaņā ar iekārtas piegādātāju sniegto informāciju, filtru sistēmas cieto daļiņu gaisa attīrīšanas efektivitāte ir 97%. Tiek prognozēts, ka cieto daļiņu emisijas no olu čaumalu žāvēšanas iekārtām būs nenoīmīgas, arī specifiskas nelabvēlīgas smakas no svaigu čaumalu žāvēšanas procesa nav paredzamas.
- 3.3.9. Kompleksa izveides ietvaros notiks jaunu objektu būvniecība. Tiks izstrādāts būvprojekts, kurā detalizēti izvērtēs risinājumus objekta un saistīto inženierkomunikāciju izbūvei (precīzi būvju izmēri, iekārtu izvietojums būvēs, plānotai iekārtu ražošanas jaudai nepieciešamo inženierkomunikāciju slodze un to optimālākās pieslēgumu vietas u.c.). Šajā Ziņojumā sniegtā informācija un vērtēšanai izmantotie raksturlielumi ir maksimāli pietuvināti Paredzētās darbības šobrīd zināmajiem apjomiem. Līdz ar to Ierosinātajai, realizējot Paredzēto darbību, ir jānodrošina, lai ietekme nevienā no vērtētajām ietekmju jomām nebūtu būtiski lielāka par Ziņojumā novērtēto un ar šo atzinumu nostiprināto. Nosacījumi izmaiņu būtiskuma vērtēšanai noteikti Novērtējuma likuma 3.² panta pirmās daļas 3. punkta "c" apakšpunktā (ietekmes sākotnējais izvērtējums un, ja nepieciešams – IVN) .
- 3.3.10. Būvdarbus plānots pabeigt aptuveni divu gadu laikā. Ražošanas maksimālos apjomus plānots sasniegt aptuveni gada laikā pēc darbības uzsākšanas atbilstoši Ziņojumā norādītajam – plānojot 2025. gada laikā. Būvdarbu process kopumā ietver pazemes inženierkomunikāciju izbūvi, būvju pamatu izbūvi, iekārtu pamatu un kolonnu režģžogu izbūvi, grīdu, karkasu un jumtu izbūvi, tehnoloģisko iekārtu montāžas darbus, būvju elektrifikāciju, gazifikāciju un teritorijas labiekārtošanas pasākumus. Lai bioloģiskās drošības apsvērumu dēļ maksimāli mazinātu nepiederošu personu piekļuvi ražošanas zonai, Darbības vietā nav paredzēts izvietot administratīvo

korpusu. Kompleksa teritorijā atbilstošās ražošanas zonās tiks ierīkotas atsevišķas telpas personālam (ģērbtuves, sanitārās, atpūtas un sapulču telpas u.c.). Kompleksa administratīvā darbība un ražošanas procesa plūsmas organizācija tiks īstenota attālināti.

- 3.3.11. Darbībai paredzētās teritorijas sagatavošanas darbu un Kompleksa būvniecības process detalizēti aprakstīts Ziņojuma 3.9. nodaļā. Būvprojekta ietvaros tiks sagatavots arī darbu veikšanas projekts, pēc kura noritēs secīgas plūsmas būvdarbi. Darbu veikšanas projekts tiks sagatavots, ņemot vērā Ministru Kabineta 2014. gada 19. septembra noteikumu Nr. 500 "*Vispārīgie būvnoteikumi*" un citu saistošu noteikumu prasības. Teritorijas sagatavošanas laikā nepieciešama esošo ēku, arī pilnīgi vai daļēji sabrukušo, demontāža, pēc iespējas izmantojot būvgruzus iekšējo ceļu pamatnes sagatavošanai vai citiem atbilstošiem mērķiem. Pievedceļu izbūve būvlaukuma teritorijai nav nepieciešama. Transporta plūsmu uz un no būvlaukuma iespējams organizēt pa esošiem ceļiem.
- 3.3.12. Ziņojuma 3.7. nodaļā sniegts īss esošās un izbūvējamās infrastruktūras (ūdensapgāde, kanalizācija, elektroapgāde un siltumapgāde) tīklu apraksts, plānotais infrastruktūras tīklu izvietojums un pieslēguma vietas katrai no alternatīvām norādītas Ziņojuma 3.27. attēlā. Paredzētās darbības nodrošināšanai būs jāizbūvē katlumāja, siltumapgādes tīkli un pieslēgums siltumapgādes tīkliem un pieslēgums gāzes un elektroapgādes tīkliem. Paredzēts ierīkot ūdensapgādes dziļurbumus, izbūvēt ūdensapgādes tīklus, ražošanas notekūdeņu, lietus un sniega kušanas ūdeņu savākšanas kanalizācijas tīklus, NAI un ūdens noteces novadgrāvi to savienošanai ar ūdensnoteku "*Babraunīca*", kā arī izbūvēt drenu sistēmas augsnes un filtrācijas ūdeņu uztveršanai un novadīšanai.
- 3.3.13. Transportēšanas maršruti piekļuvei Kompleksa teritorijai atbilst šī atzinuma 3.2.7. punktā norādītajiem (skat. arī Ziņojuma 4.7. attēlu). Kompleksa apkalpojošā transporta kustība ir paredzēta pa dienu un darba laikā no 7:00 līdz 19:00, izņēmuma gadījumos arī laika posmā no 19:00 līdz 23:00. No autoceļa V782 Jēkabpils-Antūži-Medņi uz bijušo Jēkabpils lidlauka teritoriju izbūvēto asfaltēto pievedceļu izmanto teritorijas industriālajā zonā darbojošies uzņēmumi - SIA "*AmberBirch*", SIA "*Saldus ceļinieks*", SIA "*Enertec I*", SIA "*Enertec Krustpils*" un SIA "*Enertec Jēkabpils*". Galveno kravas automašīnu plūsmu uz Kompleksu veidos putnu barības un citu ražošanas un to palīgprocesu izejvielu piegādātāji, bet galvenā kravas automašīnu plūsma no Kompleksa būs saistīta ar gatavās produkcijas - olu produkcijas un granulēta augsnes minerālmēslojuma izvešanu. Atbilstoši Ziņojuma 3.18. tabulā norādītajam, tās būs vidēji 73 piegādes un realizācijas kravas dienā. Kompleksa iekšējā smagā autotransporta plūsma no pamatražošanas uz jaunputnu audzēšanas zonu dienā var sasniegt vidēji 4 reusus, ņemot vērā cāļu piegādi, kas notiks periodiski. Plānotā autotransporta plūsmas organizācija Kompleksa teritorijā skatāma Ziņojuma 3.28. attēlā. Apkalpojošā transporta iekļūšana teritorijā paredzēta ar caurlaižu sistēmu, reģistrējot iebraucošo/izbraucošo transportu un tā svaru. Darbinieku autotransporta iebraukšana Kompleksa ražošanas zonā nav paredzēta. Ārpus ražošanas zonas paredzēts izbūvēt stāvlaukumu līdz 60 vieglajām automašīnām.
- 3.3.14. Atbilstoši Ziņojumā iekļautajai informācijai zemes vienību ar kadastra apz. 5668 007 0483 skar aizsargjoslas teritorija gar valsts vietējiem un pašvaldību autoceļiem, zemes vienību ar kadastra apz. 5668 007 0462 skar ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija gar elektrisko tīklu kabeļu līniju un ekspluatācijas aizsargjosla gar gāzesvadu ar spiedienu no 0,4 līdz 1,6 MPa. Darbības vieta (zemes vienības ar kadastra apz. 5668 007 0482 un 5668 007 0462) iekļaujas Jēkabpils pilsētas

ūdensgūtnes “*Krustpils*” ķīmiskajā aizsargjoslā. Tuvākais dziļurbums (Nr. 8019), kas atrodas dienvidu – dienvidaustrumu virzienā, ir aptuveni 1050 m attālumā. Paredzētās darbības aizsargjoslu karte pievienota Ziņojuma 12. pielikumā.

- 3.3.15. Paredzētās darbības nodrošināšanai nepieciešams liels ūdens apjoms – atsevišķās dienās līdz 1 740 m³/dnn, tāpēc pazemes ūdeņu atradnes pases saņemšana ir obligāts priekšnosacījums pazemes ūdeņu, kā dabas resursu, izmantošanas atļaujai. Atbilstoši Ziņojuma 4.6. nodaļā veiktajam teritorijā pieejamo dzeramā ūdens apgādes avotu novērtējumam secināts, ka ūdens ieguvei ieteicama augšdevona Gaujas horizonta ekspluatācija. Būtiskākie argumenti šādam vērtējumam ir tas, ka šo horizontu neizmanto centralizētās ūdensgūtnes “*Krustpils*” pieciem dziļurbumiem, un apstākļi, ka Gaujas horizonta izmantošanas gadījumā ūdensgūtnei bakterioloģiskās aizsargjoslas nebūtu jānosaka. Tomēr izvērtējama arī iespēja vienlaicīgai Pļaviņu – Daugavas karbonātisko nogulumiežu un Gaujas smilšakmeņu horizontu izmantošana, ierīkojot rekomendētos vismaz 2 urbumus.
- 3.3.16. Ūdensapgādei nepieciešamos dzeramā ūdens resursus, kopā ap 563 300 m³ gadā (patērīņa bilance Ziņojuma 3.22. attēlā un 3.11. tabulā) plānots nodrošināt no dziļurbumiem (tiek rekomendēts izveidot vismaz divus) Kompleksa teritorijā. Citi dzeramas kvalitātes ūdensapgādes avoti netiek izskatīti, jo Paredzētās darbības teritorijā nav pieejami. Iegūto ūdeni paredzēts atdzelžot. Paredzēts uzstādīt ūdens attīrīšanas sistēmu, kurā ūdens atdzelžošana notiek ar aerācijas metodi, kā reaģentu izmantojot atmosfērā esošo skābekli un panākot dzelzs oksidēšanos (nogulsnešanos), pēc tam to izfiltrējot caur kvarca smilšu slāni (var tikt pieņemts lēmums arī par citu filtrēšanas metodi). Paredzams, ka filtru skalošanai tiks patērēts vidēji 6% no iegūtā pazemes ūdens apjoma. Pēc ūdens atdzelžošanas tas tiks uzkrāts rezervuāros, no kuriem tālāk caur sūkņu staciju pa ūdensapgādes sistēmu nogādāts līdz patērētājiem. Ūdens rezervju uzkrāšana paredzēta trīs uzglabāšanas tvertnēs ar ietilpību 500 m³ katrai, kas tiks izvietotas pie dējējvistu novietnēm. Atsevišķu tehnoloģisko procesu nodrošināšanai, piemēram, mēslu žāvēšanas iekārtu ķīmisko gaisa attīrīšanas iekārtu (skrubera) darbībai, putnu novietņu mazgāšanai un filtru skalošanai tiks izskatīta tehniskā ūdens sagatavošana, ar reversās osmozes filtru sistēmu attīrot NAI attīrīto ūdeni, tādējādi samazinot pazemes ūdens izmantošanas apjomus.
- 3.3.17. Siltumenerģijas nodrošināšanai tiks veikta visas nepieciešamās siltumapgādes infrastruktūras izbūve, tajā skaitā jaunputnu novietņu pieslēgums blakus teritorijā esošo koģenerācijas staciju infrastruktūrai. Citi lielākie siltumenerģijas patērētāji Paredzētās darbības ietvaros būs mēslu pārstrādes iekārtas (patērēs ap 77 % no visas Kompleksam nepieciešamās siltumenerģijas) un olu pārstrādes iecirknis, dējējvistu novietnēm apsilde nav nepieciešama. Kā galvenais siltumapgādes risinājums Paredzēta biomasas (koksnes šķeldas) katlu mājas izbūve Kompleksa teritorijā, kas ražos galvenokārt mēslu pārstrādei nepieciešamo siltumenerģiju. Kopējā katlumājas ievadītā siltuma jauda būs aptuveni 20,7 MW, Ziņojumā vērtēts risinājums - to nodrošina divas vienādas sadedzināšanas iekārtas. Šāds risinājums ļauj elastīgāk organizēt procesus mazāka nepieciešamā siltuma ražošanas situācijās. Katlu māja tiks aprīkota ar automātisku šķeldas padeves un pelnu izvades un savākšanas sistēmu. Papildus siltuma iegūšanai no biomasas sadedzināšanas iekārtām tiks uzstādīts dūmgāzu kondensators (kondensatora jauda $\geq 1,5$ MW). Dūmgāzu attīrīšanai no cietajām daļiņām tiks uzstādīti multicikloni un elektrostatiskie filtri (novērtējumā divi elektrostatiskie filtri identificēti kā vienīgie trokšņa avoti ārpus katlumājas telpām). Kā rezerves risinājums biomasas katlu apkopes vai remontdarbu laikā, katlu mājā paredzēts uzstādīt arī dabas gāzes kurināmā ūdens sildāmo katlu ar *Low NOx* modulējošu gāzes degli ar ievadīto siltuma jaudu 8,7 MW. Slēgta tipa kurināmā noliktavā uzglabājama biomasas tilpums plānots vismaz 1 300 m³. Aplēstais

Kompleksa katlu mājas kopējais paredzamais koksnes biomasas (šķeldas) patēriņš ir līdz 60 000 t gadā jeb vidēji 164 tonnas dienā, bet radušos pelnu daudzums līdz 1 800 t gadā. Ņemot vērā olu pulvera kaltes un olu čaumalu kaltes, kā arī olu vārīšanas iekārtu darbībai nepieciešamo paaugstināto temperatūru, ko nav iespējams nodrošināt no centralizētās apkures tīkla, olu šķīrošanas un pārstrādes kompleksa ēkā paredzēts uzstādīt vairākas lokālas sadedzināšanas iekārtas (dabas gāzes kurināmā degļus), ar attiecīgi 3,26 MW, 0,48 MW un 0,32 MW ievadīto siltuma jaudu. Nepieciešamais dabas gāzes patēriņš būs līdz 3,7 milj. m³ gadā jeb ap 10 000 m³ dienā, kura piegādāšanai izbūvēs gāzes apgādes tīklu.

- 3.3.18. Ražošanas cikla pilnvērtīgai nodrošināšanai putnu barību paredzēts sagatavot Darbības vietā - barības ražošanas cehā. Barības ražošanas procesa shēma norādīta Ziņojuma 3.15. attēlā, nepieciešamais barības daudzums plānots 241 000 t gatavās barības gadā. Putnu barības ražošanai nepieciešamos sausos graudus aptuveni 175 000 t un rapšu sēklas līdz 40 000 t paredzēts iepirkt no vietējiem lauksaimnieciskās produkcijas ražotājiem. Graudu pieņemšanas punkta bedres atradīsies slēgtā ēkā ar aizveramiem vārtiem. Graudu tīrīšanai paredzētas divas iekārtas ar ražību līdz 120 t/h. Putekļi no tīrīšanas procesa tiks savākti ar putekļu nosūces ventilatoriem, kas aprīkoti ar ciklonu sistēmu un putekļu attīrīšanas efektivitāti līdz 95 %. Tīru un sausu graudu uzglabāšanai paredzēts izbūvēt sešus līdz 30 m augstus graudu uzglabāšanas torņus, ar kopējo ietilpību līdz 90 000 tonnas. Graudu ielāde, kā arī to transportēšana uz barības ražošanas cehu paredzēta ar vertikālajām un horizontālajām transportieru sistēmām, kas būs slēgtas un noblīvētas bioloģiskās drošības nodrošināšanai un aizsardzībai pret mitrumu un putekļu emisiju novēršanai, kā arī aprīkotas ar lokālām aspirācijas iekārtām. Rapšu sēklu uzglabāšanai paredzēts izbūvēt 12 silosus, ar kopējo ietilpību līdz 7 200 tonnas. Citas piedevas (kaļķu milti, vitamīni, aminoskābes, sāls, u.c.) putnu barības sagatavošanai paredzēts piegādāt Kompleksa barības ceham cikliski un uzglabāt tām piemērotās telpās un tvertnēs barības ražošanas ceha ēkā. Barības ražošanas procesa iekārtas tiks izvietotas barības sagatavošanas ceha ēkā. Ceha sienas un jumta pārklājums tiks veidots no trokšņus izolējošiem paneļiem, tādējādi novēršot barības ražošanas procesa tehnoloģisko iekārtu trokšņa emisijas vidē. Lai nodrošinātu nepieciešamo proteīna saturu putnu barībā, barībai paredzēts pievienot rapšu raušus, kas ir rapšu sēklu pārstrādes (mehāniskas spiešanas) produkts. Rapšu raušu sagatavošanai barības ražošanas ceha ēkā paredzēts uzstādīt rapšu sēklu pārstrādes (presēšanas) iekārtas ar jaudu 6 tonnas stundā. Rapšu sēklas slēgtā iekārtā tiks mehāniski saspiestas – atelļotas bez papildu siltumenerģijas pievades (t.i. aukstās spiešanas metode), līdz ar ko gaistošo organisko savienojumu emisijas ir nenožīmīgas. Iegūtā eļļa tiks filtrēta, atdalītās cietvielas (nogulsnes) atelļotas (izžāvētas), izmantojot saspiesto gaisu filtrus, un pievienotas rapšu raušiem. Rapšu rauši pēc spiešanas tiek dzesēti dzesētājā, novadot siltumu ar ventilatora palīdzību, kas ciklona iekārtā nodrošina cieto daļiņu atdalīšanu un atgriešanu pie rapšu raušiem (emisijas ārpus sistēmas ir novērstas). Ražotnē gadā paredzēts saražot līdz 26 000 t rapšu raušu un līdz 14 000 t auksti spiestas, nerafinētas rapšu eļļas, ko var izmantot gan kā piedevu putnu barībai, gan realizēt patērētājiem kā atsevišķu produktu. Gatavā barības maisījuma sagatavošanai paredzēts uzstādīt divas barības ražošanas automātiskās iekārtas, katru ar ražību 25 t/h. Barības maisījums slēgtā samaisīšanas “*trumulī*” tiks viendabīgi samaisīts, un gatavā barība transportēta uz gatavās barības starpbunkuru. Barības ražošanas un nodrošināšanas process paredzēts tā, lai saražotā barība iespējami ātri tiktu transportēta uz lokāliem barības uzglabāšanas rezervuāriem (silosiem), kuri novietoti pie putnu novietnēm. Detalizēta informācija par izmantojamās barības sastāvu sniegta Ziņojuma 3.5. tabulā.

- 3.3.19. Kā norādīts Ziņojuma 3.3.6. nodaļā, ņemot vērā gan potenciālos vides riskus, gan racionālos apsvērumus, visu Kompleksā radīto kūtsmēsļu pārstrādei Kompleksa teritorijā tiks izbūvētas iekārtas kūtsmēsļu tālākai pārstrādei – svaigu putnu mēsļu žāvēšanai un granulēšanai tūlīt pēc to izņemšanas no putnu novietnēm. Iekārtas tiks izvietotas atsevišķā mēsļu pārstrādes ēkā ar zonām mēsļu pieņemšanai un dozēšanai, žāvēšanas iekārtām, granulēšanas iekārtām, gaisa attīrīšanas iekārtām un gatavās produkcijas uzglabāšanai. Uz Ziņojuma sagatavošanas brīdi kompleksu kūtsmēsļu pārstrādes tehnoloģisko risinājumu, kā arī šiem procesiem nepieciešamās siltumapgādes tehnoloģisko iekārtu ieviešanā un uzturēšanā Paredzētās darbības ierosinātāja izskata sadarbības iespējas ar Somijas enerģētikas uzņēmumu “Adven”. Kompleksā paredzēta putnu mēsļu apstrāde automatizētā žāvēšanas iekārtā, kuras tehnoloģija ir balstīta uz siltuma caurplūdes principu, vienlaikus nodrošinot slēgtu siltā gaisa recirkulāciju ar siltuma atgūšanu, kā arī retināta gaisa vidi iekārtā. Maksimālais mitrums saussnē, lai varētu veikt mēsļu granulēšanas procesu, ir līdz 20 %, svaigu putnu mēsļu mitrums ir ~ 70 %. Galvenais nosacījums būtiskai smaku un amonjaka izdalīšanās samazināšanai ir pēc iespējas strauja putnu mēsļu mitruma samazināšana produktā. Strauja mitruma līmeņa samazināšana nodrošina lielāku slāpekļa saturu sausā produktā, kas paaugstina izžāvētā galaprodukta kvalitāti.
- 3.3.20. Detalizēts žāvēšanas, granulēšanas un emisiju samazināšanas risinājumu procesu apraksts sniegts Ziņojuma 3.3.6. nodaļā, procesa shēma parādīta Ziņojuma 3.18. attēlā, emisiju un smaku novērtējums un aprēķini pievienoti Ziņojuma 9. pielikumā. Putnu mēsli no dējējvistu novietnēm pa slēgtā tipa konveijeru, bet no jaunputnu zonas ar nosegtās piekabēs, kas aprīkotas ar kustīgo grīdu ātrai mēsļu izkraušanai, tiks transportēti uz mēsļu pieņemšanas bufertvertnēm mēsļu pārstrādes ēkā. Visu pieņemšanas bufertvertņu kapacitāte paredzēta līdz 250 t kūtsmēsļu īslaicīgai uzglabāšanai, kas ir aptuveni puse no vienā dienā radītā kūtsmēsļu apjoma. Žāvēšanai paredzēts izmantot lentes tipa kalti ar slēgtā tipa korpusu, kurā tiek nodrošināta silta gaisa pievade ar ventilatoru, kas nodrošina retināta gaisa vidi, siltais gaiss sistēmā tiek pastāvīgi recirkulēts, un smakas vidē no iekārtas nekontrolēti netiek izvadītas. Žāvēšanas procesam nepieciešamo gaisu paredzēts ņemt no mēsļu pārstrādes ēkas. Pēc izžāvēšanas produkts, kam ir novērsta mēsliem raksturīgās smaka un vairuma patogēnu klātbūtne, tiks padots uz granulēšanas iekārtu bufertvertnēm, to ietilpība paredzēta līdz 200 tonnām, kas aptuveni atbilst vienā dienā izžāvētu kūtsmēsļu apjomam. Granulēšana slēgtās iekārtās notiks ar mehānisku apstrādi – drupināšanu / irdināšanu un saspiešanu (granulās), tai sekos granulu higienizēšana – vēl siltā produkta uzskarsēšana līdz 70 °C (izmantojot no mēsļu žāvēšanas iekārtām rekuperācijā atgūto siltumu vai ar infrasarkanu lampu palīdzību) un noturēšana šādā režīmā vismaz 60 minūtes, tālāk dzesēšana, dozēšana un iepakošana (iespējama arī nefasētas berampreces realizācija). Izžāvētiem putnu mēsliem pirms to granulēšanas var tikt pievienots (izsmidzināts) mēsļu pārstrādes iekārtu gaisa attīrīšanas sistēmā iegūtais amonija sulfāta sāls šķīdums vērtīgāka vai specifiskām pasūtītāja vajadzībām paredzēta gala produkta iegūšanai. Granulēšanā radušās cieto daļu emisijas (putekļi) tiks nosūktas ar lokālām aspirācijas iekārtām, atdalītas ar ciklonfiltru ar attīrīšanas efektivitāti ne mazāku kā 92 % un atgrieztas uz granulēšanas procesa sākumu. No ciklonfiltriem izejošais siltais gaiss, kas satur atlikušās neattīrītās cietās daļiņas, tiks novirzīts uz mēsļu žāvēšanas iekārtām, tādējādi novēršot granulēšanas procesā radušos putekļu emisijas vidē. Plānots, ka mēsļu kalte darbosies nepārtrauktā režīmā, bet granulēšanas iekārta 16 h/dnn. Pirms Paredzētās darbības uzsākšanas Ierosinātajai būs jāveic uzstādīto mēsļu pārstrādes iekārtu (organiskā mēslojuma ražošanas iekārtu) atzīšana atbilstoši Ministru kabineta 2012. gada 17. aprīļa noteikumiem Nr. 274 “*Kārtība, kādā atzīst uzņēmumus un iekārtas un reģistrē personas, kas iesaistītas tādu dzīvnieku izcelsmes*

blakusproduktu un atvasinātu produktu aprītē, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam”, kā arī regulāri jānodrošina normatīvajos aktos noteikto produkta reprezentatīvo paraugu testēšana attiecībā uz kvalitāti, piemaisījumu maksimāli pieļaujamo koncentrāciju, patogēnu klātbūtni un bioloģisko risku mazināšanu.

- 3.3.21. Ziņojumā (46. lpp.) norādīts, ka detalizēts mēslu žāvēšanas un gaisa attīrīšanas sistēmas procesa iekārtu tehnoloģiskais risinājums vidē novadāmo gaisa emisiju parametru nodrošināšanai tiks precizēts tehniskā projekta izstrādes gaitā. Tāpat tiks precizēts, vai iekārtas tiek uzstādītas konteinertipa ēkā pie mēslu pārstrādes ēkas, vai integrētas mēslu pārstrādes iecirkņa kopējā ēkā. Gaisa emisiju attīrīšanai tiks izvietoti vismaz divi gaisa attīrīšanas sistēmas moduļi, lai nodrošinātu nepārtrauktu mēslu žāvēšanas procesā radušos emisiju attīrīšanas funkciju iekārtu apkopes vai remontdarbu laikā. Kā primārā attīrīšanas iekārta tiks izmantots skruberis – ķīmiskā gaisa attīrīšanas sistēma, kurā siltais no mēslu žāvēšanas iekārtas nonākošais gaiss tiek pakļauts saskarei ar sērskābes (H_2SO_4) šķīdumu. No sērskābes skruberā izplūstošais gaiss tiks attīrīts ūdens filtra jeb skruberā moduļī, tādējādi uztverot sērskābes skruberā nelielā apjomā izdalītos smalkos sērskābes šķīduma pilienus, atlikušos slāpekļa savienojumus, kā arī atlikušās cietās daļiņas, tādā veidā novēršot to nonākšanu turpmākajos filtru sistēmas posmos. Gaiss sērskābes skruberī plūst caur ķīmiski izturīgu membrānu pakojumu, kas pastāvīgi tiek apsmidzināts ar sērskābes šķīdumu, tādējādi radot iespējami lielāku attīrāmā gaisa un skābes šķīduma saskares laukumu. Sērskābes atšķaidīšanai līdz nepieciešamajai koncentrācijai tiks izmantots pazemes ūdens vai Kompleksā sagatavotais tehniskais ūdens. Skābes šķīdums sistēmā tiks recirkulēts līdz tas sasniedz atbilstošu pH līmeni (piesātinājuma pakāpi), kas aptuveni atbilst 25 % amonija sulfāta šķīdumam. No skruberiem izplūstošais gaiss tiks attīrīts arī UV un aktīvās ogles filtros, tā līdz minimumam samazinot iespējamās smaku emisijas vidē. Iekārtu piegādātāju sniegto garantiju (Ziņojuma 5. pielikums) attiecībā uz smaku parametriem apkopojums sniegts Ziņojuma 3.8. tabulā, atbilstoši tiem veikti arī smaku aprēķini un modelēšana.
- 3.3.22. Paredzams, ka ūdens filtra darbības rezultātā (savācējvertnē noskalotais ūdens) veidosies notekūdeņi (līdz $12\text{ m}^3/\text{dnn}$) ar zemas koncentrācijas slāpekļa savienojumu koncentrācijām un savākto atlikušo cieto daļiņu piemaisījumiem, ko paredzēts novadīt uz Kompleksa NAI. Procesu kontrolēs sensori un vadības automātika. Sistēmas darbībai paredzamais sērskābes patēriņš plānots līdz 3 600 t/gadā. Sērskābe tiks uzglabāta mēslu pārstrādes ēkas tam paredzētā noliktavas zonā (līdzās gaisa attīrīšanas iekārtām), vienā vai vairākās specializētās tvertnēs, ar kopējo ietilpību līdz 50 t (vidējais diennakts patēriņš – 10 t). Tvertnes tiks aprīkotas ar kesonu noplūžu uztveršanai avāriju gadījumos. Visi cauruļvadi un savienojumi tiks izgatavoti no ķīmiski izturīga materiāla. Sērskābes tvertnes tiks uzpildītas, izmantojot specializētu pieslēguma vietu, uzpildi veiks tieši no piegādātāja autotransporta cisternas. Saražotais blakusprodukts - amonija sulfāta šķīdums, kas ir viens no visbiežāk sastopamajiem un plaša pielietojuma slāpekļa augsnes mēslošanas līdzekļiem - līdz 24 000 t gadā pēc attīrīšanas filtru sistēmā tiks realizēts patērētājiem vai vairumtirgotājiem.
- 3.3.23. Kā norādīts Ziņojumā (49. lpp.) smaku un emisiju filtru sistēmas tehnoloģiskie risinājumi nepieciešamo emisijas parametru sasniegšanai tiks precizēti iekārtu tehniskajā projektā, bet precizētie emisiju parametri tiks noteikti mērījumu ceļā attīrīšanas iekārtu uzstādīšanas laikā un pēc ekspluatācijas uzsākšanas. Līdz ar to Birojs vērš Ierosinātājas uzmanību, ka, ņemot vērā to, ka Paredzētā darbība ir jauna darbība, atbilstoši faktiskajiem tehnoloģiskajiem risinājumiem precizētais emisiju un smaku novērtējums jāsapatavo atļaujas saņemšanas iesniegumā. Savukārt attiecībā uz procesu monitoringu nosacījumi jānosaka gan iekārtas ieregulēšanas periodā, gan

turpmākās ekspluatācijas periodam. Ierosinātajai, realizējot Paredzēto darbību, būs jānodrošina, lai ietekme nevienā no vērtētajām ietekmju jomām, tajā emisijas un smakas no mēslu pārstrādes iecirkņa emisijas avotiem nebūtu būtiski lielāka par Ziņojumā novērtēto un ar šo atzinumu nostiprināto, arī gadījumos, kad Ziņojumā noteiktie sasniedzamie parametri ir zemāki, nekā ar normatīviem aktiem obligāti noteiktie.

- 3.3.24. Kompleksa darbība ir plānošanas stadijā, un līdz ar to nav pieejami faktiskie testēšanas pārskati provizorisks izvadītā kopējā slāpekļa (N_{kop}), un kopējā fosfora (izteikts kā P_2O_5) apjomi noteikti atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 23. decembra noteikumu Nr. 834 “*Prasības ūdens, augsnes un gaisa aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 834) 2. pielikumā norādītajam bezpakaišu kūstmēslu sastāvam dējējvistām. Paredzēts, ka, uzsākot Kompleksa darbību, tiks veikta gan dējējvistu, gan jaunputnu kūstmēslu fizikāli-ķīmisko īpašību izpēte un barības receptūras precizēšana, kā arī paredzēta granulētā produkta fizikāli-ķīmisko īpašību noteikšana un granulēšanas iekārtas ieregulēšana atbilstoši svaigmēslu parametriem.
- 3.3.25. Kompleksa darbības rezultātā veidojas sadzīves, ražošanas un lietus notekūdeņi. Prognozētais sadzīves un ražošanas notekūdeņu apjoms ir aptuveni 106 000 m³ gadā, sadalījums parādīts Ziņojuma 3.12. tabulā un 3.22. attēlā. Ziņojumā novērtēts ražošanas ūdeņu piesārņojuma sastāvs pirms attīrīšanas un sniegts attīrīšanas iekārtu apraksts. Tehniskā shēma parādīta Ziņojuma 3.24. attēlā. Kompleksā paredzētās NAI tiks izvietotas tā, lai sanitārā aizsargjosla (50 m) neatrastos Kompleksam piegulošos īpašumos, kā arī tajā neatrastos ūdens ņemšanas vietas, kā arī ēkas, kuru būvniecība nav atļauta saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 55. pantu. Paredzēts, ka divu pakāpju NAI tiks realizēti vairāki secīgi procesi, nodrošinot mehānisko ķīmisko priekšattīrīšanu un attīrīšanu ar bioloģiskām metodēm kombinācijā ar membrānu filtru sistēmu (MBR). Paredzēts, ka NAI atradīsies centrālajā ražošanas zonā, bet notekūdeņu savākšanai no jaunputnu zonas tiks izbūvēts notekūdeņu kanalizācijas tīkls ar sūkņu iekārtām. Pēc mehāniskajiem filtriem (sietiem) notekūdeņi tiks uzkrāti aptuveni 65 m³ akumulācijas tvertnē, kas kalpos gan notekūdeņu sastāva izlīdzināšanai, gan nodrošinās vienmērīgu plūsmu uz nākošajiem attīrīšanas procesa etapiem. No akumulācijas tvertnes notekūdeņi ar sūkņu palīdzību tiek sūknēti uz ķīmiskās priekšattīrīšanas moduli, kurā tiek veikts notekūdeņu pH regulēšanas, koagulācijas un flotācijas process turpmākā notekūdeņu attīrīšanas procesa kvalitatīvai nodrošināšanai ar bioloģiskām metodēm. Flotācijas iekārtā tiks pievadīts saspīests gaiss, kas nodrošina, ka veidojas smalki gaisa burbulīši flotācijas tvertnes virspusē un līdzī paceļ izgulsnētās piesārņojuma daļiņas, veidojot viendabīgu putu slāni, kas pamatā satur taukvielas un suspendētās vielas. Uztvertās putas automātiski savāc tekņē un no turienes gravitācijas ceļā novada uz dūņu un flotācijas putu uzkrāšanas tvertni. Pārējais daļēji dzidrināts ūdens paštecē aizplūst uz otro 65 m³ akumulācijas tvertni, kas paredzēta turpmākai notekūdeņu plūsmas kontrolei, kad notekūdeņu padeve uz NAI bioloģiskās attīrīšanas bloku (aerācijas tvertnēm) un secīgi uz membrānu filtru moduļiem būtu nevēlama, piemēram, iekārtu apkopes laikā. NAI bioloģiskās attīrīšanas daļas aerācijas tvertņu blokā (vismaz sešas tvertnes ar katras ietilpību – ap 65 m³) tiek nodrošināts notekūdeņu nitrifikācijas un denitrifikācijas process, izmantojot aktīvās dūņas (mikroorganismi, kuri noārda notekūdeņos esošo organisko piesārņojumu). Tvertnes būs aprīkotas ar amonija, nitrātu un skābekļa sensoriem, gaisa padeve aerācijas tvertnēs un to maisīšana notiks cikliski un tiks regulēta automātiski. Pēc notekūdeņu aerācijas procesa pabeigšanas, notekūdeņi no attiecīgās tvertnes tiek novadīti uz membrānu filtru sistēmu (mikrofiltrācijas (100-1000 nm) un ultrafiltrācijas (5-100 nm) membrānu procesa

kombinācija), kas sastāv no vairākiem moduļiem un ir secīga notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas procesa sastāvdaļa. Šīs sistēmas tehnoloģiskās būtības pamatā ir aerācijas tvertnēs bioloģiski apstrādātu notekūdeņu mehāniska attīrīšana caur speciālu vairāku pakāpju ļoti smalku membrānu filtra materiālu, atdalot gan notekūdeņos atrodošās dūņas, gan smalkās suspendēto vielu daļiņas, organiskās vielas un mikroorganismus. Membrānu filtru sistēmā attīrīto ūdeni novadīs uz tīrā ūdens tvertni, no kuras ar pārplūdi attīrītais notekūdens tiek novadīts vidē - novadgrāvī, kas tiks izbūvēts no jauna, ar tā tālāku (pēc ~ 700 m) izplūdi valsts nozīmes ūdensnotekā “*Babraunīca*”. Prognozēts, ka Kompleksa NAI tiks pilnībā nodrošināta Ministru kabineta 2002. gada 22. janvāra noteikumu Nr. 34 „*Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 34) 5. pielikuma 1. un 2. tabulā norādītas kvalitātes prasības no NAI emitētajiem ūdeņiem attiecībā uz piesārņojošo vielu koncentrācijām. NAI tehnoloģiskā procesa tvertņu tilpums paredzams ap 500 m³, bet tiks precizēts tehniskā projekta izstrādes gaitā. Visas NAI tehnoloģiskās iekārtas atradīsies slēgtās un siltinātās konteiner tipa telpās. Normāla notekūdeņu attīrīšanas tehnoloģiskā procesa gaitā specifisku smaku rašanās ārpus tehnoloģiskām telpām nav paredzama. Pēc Paredzētās darbības uzsākšanas Ierosinātāja paredzējusi veikt smaku kontroles mērījumus. Notekūdeņu attīrīšanas procesā veidosies flotācijas un bioloģiskās kaskādes dūņu pārpalikums un mehāniski atdalītie piemaisījumi. NAI blokā paredzēts integrēt dūņu atūdeņošanas iekārtu jeb dehidratoru šo pārpalikumu atūdeņošanai līdz ~20 % sausnas saturam, tādējādi būtiski samazinot to masu un apjomu. Pie notekūdeņu apjoma 106 300 m³/gadā dehidrētu dūņu, flotācijas putu un filtros atdalīto piemaisījumu apjoms var sasniegt ap 1 800 m³/gadā jeb ap 5 m³/dnn (bez dehidrēšanas - ap 5 300 m³/gadā).

- 3.3.26. Lietus ūdeņu savākšanai gan pamatražošanas, gan jaunputnu novietņu zonā tiks izveidotas vairākas savākšanas sistēmas ar attiecīgi izbūvētu kanalizācijas tīklu, kas strādās paštecē režīmā. Minētās sistēmas tiks sadalītas pa ēku grupām un pēc attiecīgās Kompleksa zonas funkcijām, t.i., notekūdeņi no ēku jumtiem un no ceļiem un laukumiem ar cieto segumu tiks novadīti atsevišķās kanalizācijas sistēmās, lai veiktu efektīvāku un racionālāku šo lietus notekūdeņu attīrīšanu pirms novadīšanas vidē. Optimālākais lietus un sniega kušanas notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmas elementu izvietojums un attiecīgās iekārtu jaudas tiks noteiktas Būvprojekta izstrādes gaitā.
- 3.3.27. Atkritumu apsaimniekošanas risinājumi aprakstīti Ziņojuma 3.3.12. nodaļā un prognozētie apjomi norādīti Ziņojuma 3.14. un 3.15. tabulā. Sākotnēji paredzēts, ka sadedzināšanas iekārtā radušies pelni (līdz 1 800 t gadā), kas līdz ar NAI iekārtas dūņām (2 500 m³ gadā) ir lielākā ražošanas atkritumu frakcija, tiks nodoti apsaimniekotājiem, taču netiek izslēgta iespēja nākotnē daļu pelnu un atsevišķas NAI dūņu frakcijas pievienot granulējamajiem putnu mēsliem. Tiek prognozēts, ka varētu rasties līdz 500 t kritušo putnu atkritumu, kuri tiks regulāri (neuzkrājot vairāk par vienas nedēļas apjomu, kas vidēji atbilst 10 t) nodoti specializētiem apsaimniekotājiem.
- 3.3.28. Ķīmisko vielu un maisījumu izmantošana īsumā aprakstīta Ziņojuma 3.3.14. nodaļā. Tā galvenokārt būs saistīta ar dezinfekcijas (līdz 420 t gadā) un emisiju, smaku un NAI (kopā vairāk par 4 000 t, tajā skaitā sērskābe skruberim – 3 600 t) ekspluatāciju. Paredzēts, ka uzņēmuma transportam nepieciešamais dīzeļdegvielas daudzums nepārsniegs 250 t gadā un uzglabāšanai tiks izmantota virszemes tvertne ar ietilpību līdz 10 m³. Visas bīstamās vielas vai bīstamās vielas saturoši ķīmiskie produkti tiks uzglabāti atbilstoši aprīkotos un marķētos tilpumos vai iepakojumos, ievērojot no ražotāja un piegādātāja saņemtajās drošības datu lapās ietvertos uzglabāšanas un lietošanas norādījumus, kā arī normatīvajos aktos noteiktās prasības.

3.3.29. Dzesēšanas sistēmas būs nepieciešamas olu šķirošanas, pārstrādes un uzglabāšanas zonā esošajās telpās, arī ūdens dzesēšanas iekārtās, ventilācijas dzesēšanai un gatavās produkcijas uzglabāšanas zonās jeb noliktavu telpās ar temperatūras režīmu 0 - +4 °C. Aplēstā nepieciešamā saldēšanas jauda – 1 400 kW. Kā aukstumnesējs aukstumiekārtās tiek izskatītas divas alternatīvas – aukstuma aģenti R448 vai R449 (HFO jeb fluoru saturošu olefinu gāzes) vai amonjaks. Aukstuma aģenta R448A globālās sasilšanas potenciāls (GWP) ir 1 273 un ozona noārdīšanas potenciāls (ONP) – 0. Aukstuma aģenta R449A GWP – 1 397 un ONP – 0. Amonjaka – GWP – 0; ONP – 0. Kompleksa aukstumiekārtās nepieciešamā aukstuma aģenta apjomi paredzami līdz 300 kg, savukārt amonjaka apjoms līdz – 150 kg. Gadījumā, ja aukstumiekārtās kā aukstumnesējs tiks izvēlēts amonjaks, tā kvalificējošie daudzumi būs ap 0,3 tonnas, līdz ar to Komplekss nebūs klasificējams kā vietējas nozīmes paaugstinātas bīstamības objekts saskaņā ar Ministru kabineta 2017. gada 19. septembra noteikumu Nr. 563 “*Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība*” kritērijiem.

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

3.4.1. Viens no IVN pamatprincipiem, novērtējot paredzēto darbību, ir izsvērtu alternatīvu novērtējums, ņemot vērā paredzētās darbības specifisku. Alternatīvas var tikt novērtētas kā tehnoloģiskajam procesam, tā arī darbības vietai. Sākotnēji Ierosinātāja paredzēja¹⁷, ka IVN ietvaros putnu mēslu pārstrādei tiks izskatītas un vērtētas divas novietojuma alternatīvas un divas tehnoloģijas alternatīvas mēslu žāvēšanai – “*trumuļa*” tipa žāvēšanas iekārta (rotējošā kalte), lentveida mēslu žāvēšanas iekārta (lentveida kalte). 2020. gada 29. jūnijā Birojā tika iesniegta papildinformācija ar lūgumu papildināt tehnoloģisko alternatīvu sadaļu ar trešo izvērtējamo risinājumu – mēslu žāvēšanu slēgtās gaisa cirkulācijas iekārtās. Taču Ziņojumā mēslu kaltes tehnoloģiskās alternatīvas nav vērtētas atbilstoši tam, kā tas noteikts Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “*Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību*” (turpmāk - Noteikumi Nr. 18) 2. pielikuma 8. punktā, proti, alternatīvu vērtējumu veic vienlīdz detālā pakāpē visos sagaidāmās ietekmes būtiskajos aspektos. Kā norādīts Ziņojuma 3.2. nodaļā, Ziņojuma sagatavošanas laikā Paredzētās darbības Ierosinātāja sadarbībā ar potenciālo tehnoloģisko iekārtu piegādātāju un uzturētāju ir izvērtējusi un pieņēmusi lēmumu par labākās mēslu pārstrādes (žāvēšanas) tehnoloģijas izvēli, t.i. slēgtās gaisa cirkulācijas žāvēšanas iekārtu, kas ir būtiski energoefektīvāka par rotējošo un lentveida žāvēšanas iekārtu, un ļauj nodrošināt kontrolētu mēslu pārstrādes procesā radušos emisiju attīrīšanu daudzpakāpju attīrīšanas iekārtās. Ziņojumā nav sniegta detalizētāka informācija šādam tehnoloģiskajam risinājumam.

3.4.2. Ziņojumā (3.2 un 4.1. nodaļa) kā alternatīvas ir vērtētas divas teritorijas dējējvistu novietņu un pamatražošanas infrastruktūras izvietošanai un viena teritorija dējējvistu novietņu izvietošanai. 2022. gada 5. jūlijā Ierosinātāja iesniedza aktuālo informāciju (2022. gada 4. jūlija vēstule Nr. GM-07/22-7), par kadastra informācijas sistēmā reģistrētajām izmaiņām, kas saistītas ar vairāku zemes vienību apvienošanu vienā¹⁸

¹⁷ Saskaņā ar Ierosinātāja 2020. gada 5. jūnija iesniegumu “*Par Paredzēto darbību*” (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/963).

¹⁸ Atbilstoši Lēmumam Nr. 5-02/8 kā Darbības vieta bija norādītas vairākas zemes vienībās vai to daļās ar kopējo platību aptuveni 29,32 ha: (kadastra apz. 5668 007 0298 (3,1 ha), 5668 007 0307 (3,0 ha, atdalāma daļa), 5668 007 0319 (1,6 ha, atdalāma daļa), 5668 007 0301 (5,16 ha), 5668 007 0302 (6,87 ha), 5668 007 0482 (0,6 ha, atdalāma

(attiecas uz Paredzētās darbības A alternatīvas izvietojumu). Ierosinātājas vēstulei Nr. GM-07/22-7 pievienotais pielikums ar Ziņojuma 4.1. un 4.2. nodaļu precizētajām redakcijām uzskatāms par neatņemamu Ziņojuma sastāvdaļu. Jaunputnu novietņu apbūves zona abu alternatīvu gadījumā paredzēta zemes vienībā ar kadastra apz. 5668 007 0462, potenciāli atdalāmā zemes vienības daļā ar platību ap 13 ha. Līdz ar to Kompleksam kopumā iespējamas divas alternatīvas, kas apzīmētas kā A un B alternatīva:

- 3.4.2.1.1. A alternatīvas gadījumā dējējvistu turēšanas novietņu un Kompleksa pamatražošanas infrastruktūras izvietošana paredzēta zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 56680070507 (29,48 ha).
- 3.4.2.1.2. B alternatīvas gadījumā dējējvistu turēšanas novietņu un Kompleksa pamatražošanas infrastruktūras izvietošana paredzēta zemes vienības ar kadastra apz. 5668 007 0482 potenciāli atdalāmā zemes vienības daļā ar kopējo platību ap 30 ha
- 3.4.3. Kā izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2011/92/ES par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Direktīva 2011/92/ES), kas Latvijā pārņemta ar Novērtējuma likumu un Noteikumiem Nr. 18, īstenojamo alternatīvu nosaka (izvēlās) un pamato pats paredzētās darbības ierosinātājs, ņemot vērā vērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi. Tādējādi, lai arī nav izslēgti gadījumi, kad gala lēmuma pieņēmējs savu apsvērumu saturā iekļauj arī argumentus par labu vienas vai otras alternatīvas izvēlei (var konstatēt arī kādus ierobežojošus vai limitējošus apsvērumus), Direktīva 2011/92/ES, Novērtējuma likums un Noteikumi Nr. 18 īstenojamās alternatīvas izvēli un izvēles pamatojumu atstāj darbības ierosinātājam.
- 3.4.4. Direktīvas 2011/92/ES III pielikums 2. punktā noteic, ka nepieciešams salīdzināt attīstītāja izpētītās pieņemamās alternatīvas, savukārt Novērtējuma likuma 17. panta trešās daļas 1. punkts un Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 4. punkts šo prasību pārņem, nosakot, ka salīdzināmas ir iespējamas un samērīgas alternatīvas, kas piemērotas paredzētās darbības veidam un specifiskajām īpašībām. Ņemot vērā minēto, jēdziena “*pieņemams*” tvērumā ietilpst ne tikai jautājums par iespējamību no vienas puses, bet arī par piemērotību un samērību no otras puses, ņemot vērā paredzētās darbības būtību, specifiku un mērķi, ko attīstītājs vēlas ar darbību sasniegt (piemēram, olu produkcijas ražošanu maksimāli iespējamā apjomā). No minētā tvēruma izriet arī, – ka tas, vai paredzēto darbību IVN vērtētās alternatīvas ir/nav atzīstamas par pieņemamām (iespējamām, samērīgām un piemērotām ierosinātajam projektam un tā specifiskai), vērtējams, ņemot vērā katras lietas konkrētos (faktiskos un tiesiskos) apstākļus. Izsvēruma par to, kas var/ nevar būt atzīstams par iespējamu un piemērotu, no gadījuma uz gadījumu var atšķirties.
- 3.4.5. Alternatīvu salīdzinājumam un vērtējumam izvēlētie, kā arī analizētie kritēriji ietverti Ziņojuma 6. nodaļā, 6.1.tabulā. Kā būtiskākās ietekmes noteiktas Paredzētās darbības radīto emisiju, smaku un trokšņa ietekme uz vērtējamajām teritorijām un jutīgajiem receptoriem. No Izstrādātājas veiktā vērtējuma izriet, ka abu alternatīvu gadījumā sagaidāmās ietekmes pēc to būtiskuma ir līdzvērtīgas. Secināts, ka, ņemot vērā darbības potenciāli radītās ietekmes, zemes resursu izmantošanas lietderīguma, kā arī

daļa), 5668 007 0483 (2 ha, atdalāma daļa), 5668 007 0485 (6,07 ha, atdalāma daļa), 5668 007 0372 (0,7 ha atdalāmā daļa), 5668 007 0320 (0,2184 ha)).

piesardzības apsvērumus, Paredzētās darbības A alternatīvas īstenošanai ir lielākas priekšrocības par B alternatīvu.

- 3.4.6. Biroja vērtējumā, salīdzinot Ziņojumā faktiski izvērtētās Kompleksa izvietojuma alternatīvas, netika konstatēti izslēdzoši faktori nevienai no izvērtētajām alternatīvām. Tomēr Biroja ieskatā tehnoloģisko un tehnisko risinājumu izmantošanas risinājumi, kas sākotnēji tika pieteikti kā vērtējamās alternatīvas, ir izvēlēti, veicot analīzi, kuras kritēriji un salīdzinājumi nav Ziņojumā norādīti. Līdz ar to Birojs norāda, ka Ierosinātajai, realizējot Paredzēto darbību, būs jānodrošina, lai ietekme nevienā no vērtētajām ietekmju jomām faktiski nebūtu lielāka par Ziņojumā novērtēto un ar šo atzinumu nostiprināto.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. Ierosinātājas 2020. gada 5. jūnija iesniegums *“par paredzēto darbību”* ar pielikumiem (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/963).
- 4.2. Ierosinātājas 2020. gada 29. jūnija *“Papildinājumi iesniegumam par paredzēto darbību”* (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1081).
- 4.3. Biroja 2020. gada 8. jūlija lēmums Nr. 5-02/8 *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”*.
- 4.4. Izstrādātājas 2020. gada 7. augusta elektroniskā vēstule, ar kuru iesniegta Izstrādātājas 2020. gada 7. augusta vēstule Nr. 215/2020 *“Par paziņojuma par ietekmes uz vidi novērtējuma uzsākšanu un sākotnējo sabiedrisko apspriešanu iesniegšanu”* un Izstrādātājas 2020. gada 7. augusta vēstule Nr. 216/2020 *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma programma”*, ar kuru iesniegti materiāli par Sākotnējās apspriešanas uzsākšanu, pieprasīta Programma un iesniegts 2020. gada 1. jūnija līgums starp Ierosinātāju un Izstrādātāju, uz kā pamata Ierosinātāja pilnvarojusi Izstrādātāju izstrādāt ietekmes uz vidi novērtējumu (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1322).
- 4.5. Fiziskas personas 2020. gada 28. augusta vēstule *“Priekšlikumi par paredzēto SIA “Gallusman” darbību Krustpils novadā”* (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1479).
- 4.6. Fiziskas personas 2020. gada 28. augusta vēstule Nr. RR/2020/08/28/001 *“Priekšlikumi par paredzēto SIA “Gallusman” darbību Krustpils novadā”* (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1475).
- 4.7. Izstrādātājas 2020. gada 2. septembra vēstule Nr. 262/2020 *“Par SIA “Gallusman” plānotās darbības sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem”*, ar kuru Birojā iesniegts Sākotnējās apspriešanas rezultātu apkopojums (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1497).
- 4.8. Biroja 2020. gada 8. septembra vēstule Nr. 5-01/825 *“Par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu”*.
- 4.9. Izstrādātājas 2020. gada 14. septembra vēstule Nr. 280/2020 *“Par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu”* (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1554).
- 4.10. Biroja 2020. gada 28. septembra vēstule Nr. 5-01/896 *par lēmuma izdošanas termiņa pagarināšanu saistībā ar Fiziskas personas iesniegumu*.
- 4.11. Ierosinātājas 2020. gada 29. septembra elektroniskā pasta vēstule *“Par IVN programmas izsniegšanu SIA “Gallusman” paredzētajai darbībai Krustpils novadā”* (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1637).

- 4.12. Biroja 2020. gada 5. oktobra lēmums Nr. 5-02/15 *“Par sabiedrības līdzdalības tiesību iespējamu pārkāpumu SIA “Gallusman” paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējā sabiedriskajā apspriešanā”*.
- 4.13. Biroja 2020. gada 5. oktobra vēstule Nr. 5-01/927, ar kuru nosūtīta 2020. gada 5. oktobra Programma Nr. 5-03/15 IVN SIA *“Gallusman”* Kompleksam – olu un olu produktu ražotnes izveidei Krustpils novadā, Krustpils pagastā.
- 4.14. Biroja 2020. gada 6. oktobra vēstule Nr. 5-01/931 fiziskai personai *“Par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu”*.
- 4.15. Izstrādātājas 2021. gada 4. marta vēstule Nr. 68/2021 *“Par paziņojuma par sagatavoto ziņojumu iesniegšanu”*, ar kuru iesniegts paziņojums par ziņojuma sabiedrisko apspriešanu (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/499).
- 4.16. Izstrādātājas 2021. gada 25. marta vēstule Nr. 95/2021 *“Par protokola iesniegšanu”*, ar kuru Birojā iesniegts ziņojuma sabiedriskās apspriešanas protokols (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/499).
- 4.17. Dienesta 2021. gada 24. marta vēstule Nr. 2.3/672/DA/2021 *“Par SIA “GALLUSMAN” paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”* (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/655).
- 4.18. Fiziskas personas 2021. gada 5. aprīļa vēstule Nr. RR/2021/04/05/001 *“Priekšlikumi par SIA “GALLUSMAN” Olu un olu produktu ražotnes kompleksa izveides Krustpils novada Krustpils pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”* (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/735).
- 4.19. Biroja 2021. gada 14. aprīļa vēstule Nr. 5-01/418 fiziskai personai *“Par ietekmes uz vidi novērtējumu”*.
- 4.20. Biroja 2021. gada 14. aprīļa vēstule Nr. 5-01/417 *“Par ietekmes uz vidi novērtējumu”*, ar kuru Ierosinātajai un Izstrādātajai nosūtīti Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Birojā saņemtie viedokļi.
- 4.21. Izstrādātājas 2021. gada 7. maija vēstule Nr. 174/2021 *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma iesniegšanu”*, ar kuru iesniegts ziņojums SIA *“GALLUSMAN”* olu un olu produktu ražotnes kompleksa izveidei Krustpils novada Krustpils pagastā un paziņojums par tā iesniegšanu (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/972).
- 4.22. Krustpils novada pašvaldības 2021. gada 21. maija vēstule Nr. 2.1-8/21/743 *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu SIA “GALLUSMAN” plānotai darbībai - olu un olu produktu ražotnes kompleksa izveidei Krustpils novada Krustpils pagastā”* (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1075).
- 4.23. Ierosinātajās 2021. gada 26. maija vēstule Nr. GN-05/21-11 *“Par garantijas sniegšanu VPVB pieaicināto ekspertu izmaksu sniegšanai”* (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1111).
- 4.24. Veselības inspekcijas 2021. gada 4. jūnija vēstule Nr. 4.6.2.-10./407 *“Par ietekmes uz vidi novērtējumu”* (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1169).
- 4.25. Dienesta 2021. gada 8. jūnija vēstule Nr. 2.3/1205/DA/2021 *“Par SIA “GALLUSMAN” paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma 2. redakciju”* (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1185).
- 4.26. Biroja pieaicinātā eksperta 2021. gada 11. jūnija atzinums (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1208).
- 4.27. Biroja 2021. gada 6. jūlija Lēmums Nr. 5-02/14 *“Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Gallusman” paredzētās darbības “Vistu novietņu kompleksa - olu un olu*

produktu ražotnes izveide Krustpils novadā, Krustpils pagastā” ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma nodošanu pārstrādāšanai”.

- 4.28. Jēkabpils novada pašvaldības Attīstības nodaļas 2021. gada 14. jūlija elektroniskā pasta vēstule “06.07.2021. Lēmumu Nr.5-02/14” (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1404).
- 4.29. Izstrādātājas 2022. gada 7. februāra vēstule Nr. 19/2022 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma iesniegšanu*”, ar kuru iesniegts ziņojums SIA “GALLUSMAN” olu un olu produktu ražotnes kompleksa izveidei Krustpils novada Krustpils pagastā, ziņojuma elektroniskā versija un paziņojums par tā iesniegšanu (Ziņojuma 3. redakcija – 07.02.2022.) (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/262).
- 4.30. Izstrādātājas 2022. gada 9. marta vēstule Nr. 19/22, ar kuru lūgts nomainīt Ziņojuma failu “*Pielikumi_part3.pdf*”, kas sūtīts iepriekš, ar vēstules pielikumā pievienoto, saistībā ar veiktajām izmaiņām Ziņojuma 10. pielikumā (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/533).
- 4.31. Ierosinātājas 2022. gada 15. marta vēstule Nr. GM-03/22-4 “*Par VPVB atzinuma sniegšanu par ietekmes uz vidi novērtējuma aktualizēto ziņojumu*” (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/592).
- 4.32. Ierosinātājas 2022. gada 21. marta elektroniskā pasta vēstule “*Par SIA Gallusman pārstrādāto IVN ziņojumu alternatīvas*”, kurā skaidrota situācija par zemes vienībām, kurās vienlaikus divu Paredzēto darbību IVN ietvaros tiek izskatītas kā Darbības vietas alternatīvas (Biroja reģistrācijas Nr. 1-07/780).
- 4.33. Biroja 2022. gada 29. marta vēstule Nr. 5-01/324/2022 “*Par darbības vietas zemes vienību kadastra apzīmējumiem*” Ierosinātājai un Izstrādātājai.
- 4.34. Veselības inspekcijas 2022. gada 29. marta vēstule Nr. 2.4.7.-1./300 “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/697).
- 4.35. Dienesta 2022. gada 30. marta vēstule Nr. 2.3/1126/LA/2022 “*Par SIA “GALLUSMAN” paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma 3. redakciju*” (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/716).
- 4.36. Ierosinātājas 2022. gada 4. aprīļa vēstule Nr. GM-04/22-6 “*Par precizējumiem ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā*”, un tai pievienotais pielikums *Precizejumi_IVN_GALLUSMAN_04042022.pdf* ar precizētu aktuālo informāciju par nekustamajiem īpašumiem un to kadastra informāciju, kuros plānots realizēt Paredzēto darbību, izsakot Ziņojuma 4.1. un 4.2. nodaļas jaunā redakcijā, kas turpmāk uzskatāma par neatņemamu Ziņojuma sastāvdaļu (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/777).
- 4.37. Biroja 2022. gada 13. aprīļa vēstule Nr. 5-01/424/2022 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*”, ar kuru Ierosinātājai un Izstrādātājai nosūtīti precizējamie jautājumi Ziņojuma aktualizēšanai un precizēšanai.
- 4.38. Biroja 2022. gada 22. aprīļa vēstule Nr. 1-01/464/2022 “*Par SIA “Gallusman” ietekmes uz vidi novērtējumu*”.
- 4.39. Izstrādātājas 2022. gada 27. jūnija vēstule Nr. 156/2022 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma iesniegšanu*”, ar kuru iesniegts aktualizēts ziņojums SIA “GALLUSMAN” olu un olu produktu ražotnes kompleksa izveidei Jēkabpils novada Krustpils pagastā, ziņojuma elektroniskā versija un paziņojums par tā iesniegšanu (Ziņojuma 2022. gada jūnija redakcija – 27.06.2022.) (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1342).
- 4.40. Biroja 2022. gada 28. jūnija vēstule Nr. 5-01/695/2022 “*Par atzinuma izdošanas termiņa pagarināšanu*”.

- 4.41. Ierosinātājas 2022. gada 4. jūlija vēstule Nr. GM-07/22-7 “*Par precizējumiem aktualizētajā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā*”, ar kuru iesniegta aktuālā kadastra informācijas sistēmas informācija un atbilstoši labotas Ziņojuma 4.1. un 4.2. nodaļas (Birojā saņemta 05.07.2022., Biroja reģistrācijas Nr. 5- 01/1405).
- 4.42. Ierosinātājas 2022. gada 6. jūlija vēstule Nr. GM-07/22-8 “*Par papildus precizējumiem aktualizētajā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā*”, ar kuru iesniegts precizējums attiecībā uz gaistošo organisko savienojumu emisiju aprēķinu (Birojā saņemta 07.07.2022., Biroja reģistrācijas Nr. 5- 01/1430).
- 4.43. Izstrādātājas 2022. gada 7. jūlija vēstule Nr. 174/2022 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma iesniegšanu*”, ar kuru iesniegts precizētais Ziņojums un pielikumi “*Precizējumi ziņojumam nr.1*” un “*Precizējumi ziņojumam nr.2*”, kas uzskatāmi par Ziņojuma neatņemamiem pielikumiem (Birojā saņemta 08.07.2022., Biroja reģistrācijas Nr. 5- 01/1442).
- 4.44. Ierosinātājas 2022. gada 12. jūlija vēstule Nr. GM-07/22-9 “*Par VPVB atzinuma izdošanu par IVN Ziņojumu*”, ar kuru lūgts saīsināt atzinuma izsniegšanas termiņu (Biroja reģistrācijas Nr. 5- 01/1468).

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

- 5.1.1. Sākotnējā apspriešana norisinājās no 2020. gada 6. augusta līdz 28. augustam. Paziņojums par Sākotnējo apspriešanu tika publicēts Jēkabpils novada pašvaldības izdevuma “*Jēkabpils Vēstis*” 2020. gada 4. augusta numurā Nr. 7(300), Krustpils novada informatīvā izdevuma “*Krustpils Novadnieks*” 2020. gada 6. augusta numurā Nr. 8(121) un laikraksta “*Brīvā Daugava*” 2020. gada 7. augusta izdevumā Nr. 62 (11 539). Informācija tika ievietota arī Krustpils novada pašvaldības tīmekļvietnē www.krustpils.lv, Ierosinātājas tīmekļvietnē www.gallusman.com un Izstrādātājas tīmekļvietnē www.geoconsultants.lv, kā arī Biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv. Informatīvie materiāli bija pieejami Krustpils novada pašvaldībā (Rīgas iela 150a, Jēkabpils, LV-5202). Rakstiskus priekšlikumus Birojā bija iespējams iesniegt līdz 2020. gada 28. augustam. Par Paredzēto darbību un Sākotnējo apspriešanu tika informēti arī tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru īpašumi robežojas ar Paredzētās darbības teritoriju, un to māju īpašnieki (valdītāji), kas atrodas līdz ~ 1 km attālumā no teritorijas, kur plānots realizēt Paredzēto darbību.
- 5.1.2. Ņemot vērā ierobežojumus, kas noteikti Covid – 19 infekcijas izplatības ierobežošanai, Sākotnējās apspriešanas sanāksme norisinājās neklātienes formā (attālināti)¹⁹. To aizstāja tiešsaistes videokonference, videoprezentācija un iespēja piecas darba dienas (no 2020. gada 17. augusta līdz 2020. gada 21. augustam) uzdot jautājumus par Paredzēto darbību un ar elektroniskā pasta (gc@geoconsultants.lv) starpniecību saņemt Izstrādātājas pārstāvja atbildes. Saite uz videoprezentāciju bija pieejama tīmekļvietnēs www.krustpils.lv un www.geoconsultants.lv. Saskaņā ar Sākotnējās apspriešanas sanāksmes materiāliem minētā elektroniskā pasta adresē tika saņemti divu interesentu, tostarp Krustpils pagasta pārvaldes, jautājumi, kas galvenokārt bija saistīti ar plānotās ražotnes attālumu un ar to saistītām ietekmēm,

¹⁹ Atbilstoši 2020. gada 5. jūnija likuma “Covid-19 infekcijas pārvaldības likums” 20. pantam, kas noteic kārtību, kādā neklātienes formā (attālināti) organizējama vides normatīvajos aktos noteiktā publiskā apspriešana.

īpaši smakām pie tuvākām dzīvojamām mājām, kā arī par iespējamiem riskiem saistībā ar Paredzēto darbību, ar kādiem jārēķinās viensētu un apdzīvoto vietu iedzīvotājiem, kas atrodas līdz 1 000 m rādiusā no plānotās darbības teritorijas. Savukārt atbilstoši Sākotnējās apspriešanas materiālos norādītajam videoprezentācija tikusi skatīta 32 reizes. Sākotnējās apspriešanas tiešsaistes videokonference norisinājās 2020. gada 20. augustā plkst. 16.00 platformā *GoTo Meeting*. Saite uz tiešsaistes videokonferenci tika publicēta tīmekļvietnē www.geoconsultants.lv. Saskaņā ar sanāksmes protokolu tajā piedalījās 11 personas. Sanāksmes dalībniekiem tika sniegta informācija par Darbības vietu, Paredzētās darbības ierosinātāju, Paredzēto darbību, tostarp īsumā tika sniegta informācija par tādu būtisku jautājumu kā putnu mēslu apsaimniekošana un iespējamām alternatīvām šajā aspektā, IVN procedūru, kā arī bija iespēja uzdot jautājumus un saņemt atbildes. Sanāksmes dalībnieki uzdeva vairākus jautājumus saistībā ar sabiedrības informēšanu par Sākotnējo apspriešanu, kā arī jautājumus par iespējamiem ierobežojošiem faktoriem Paredzētās darbības realizācijai plānotajā vietā un par pašvaldības attieksmi pret plānoto projektu.

- 5.1.3. Sākotnējās apspriešanas laikā Birojā tika saņemti divu privātpersonu iesniegumi ar viedokli par Paredzēto darbību, tostarp vienā no tiem bija ietverta sūdzība par Sākotnējās apspriešanas norisi. Izvērtējis izteiktos iebildumus un Sākotnējās apspriešanas norises gaitu, Birojs nekonstatēja, ka Paredzētās darbības Sākotnējās apspriešanas procesā būtu pārkāptas vai ignorētas normatīvajos aktos noteiktās sabiedrības tiesības uz informāciju vai līdzdalību IVN procesā, kas būtu par pamatu noteikt, ka veicama atkārtota Sākotnējā apspriešana.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes un apspriešanas stadijā:

- 5.2.1. Paziņojums par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu tika publicēts Krustpils novada informatīvā izdevuma "*Krustpils Novadnieks*" 2021. gada 5. marta numurā Nr.3(128) un laikraksta "*Brīvā Daugava*" 2021. gada 5. marta izdevumā Nr.18(11 597). Informācija tika ievietota arī tīmekļvietnēs www.krustpils.lv, www.jekabpils.lv un www.geoconsultants.lv, kā arī Biroja tīmekļvietnē www.vpvpb.gov.lv. Rakstiskus priekšlikumus Birojā bija iespējams iesniegt līdz 2021. gada 5. aprīlim.
- 5.2.2. Ņemot vērā ierobežojumus, kas noteikti *Covid – 19* infekcijas izplatības ierobežošanai, Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksme tika organizēta neklātienē formā, attālināti. Ziņojuma sabiedriskā apspriešanā sanāksmi klātienē aizstāja video prezentācija un iespēja piecas darba dienas (no 2021. gada 15. marta līdz 2021. gada 19. martam) uzdot jautājumus par IVN un ar elektroniskā pasta (gc@geoconsultants.lv) starpniecību saņemt Izstrādātājas pārstāvja atbildes. Saite uz videoprezentāciju tika publicēta pašvaldības tīmekļvietnē www.krustpils.lv un Ierosinātājas tīmekļvietnē www.geoconsultants.lv. Atbilstoši Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas materiāliem videoprezentācija skatīta 24 reizes. Savukārt minētajā laikā posmā uz norādīto elektroniskā pasta adresi netika saņemti jautājumi par IVN un Ziņojumu, tāpat netika saņemti jautājumi arī telefoniski.
- 5.2.3. 2021. gada 17. aprīlī plkst. 16.00 norisinājās tiešsaistes videokonference. Saite uz tiešsaistes videokonferenci bija pieejama Izstrādātājas tīmekļvietnē www.geoconsultants.lv. Videokonferencē piedalījās 15 dalībnieki. Atbilstoši Birojā iesniegtajam ziņojuma sabiedriskās apspriešanas protokolam, videokonferences dalībnieki tika informēti par ziņojuma sabiedriskās apspriešanas norisi, ilgumu un iespējām uzdot jautājumus rakstiski, kā arī ar pašvaldības viedokli par Paredzēto

darbību. Tāpat sabiedrība tika iepazīstināta ar veikto Paredzētās darbības IVN un tā rezultātiem, IVN procedūru. Sabiedrība tika informēta par Paredzētās darbības vietu, Ierosinātāju, Paredzētās darbības teritorijas alternatīvām un tuvāko dzīvojamo apbūvi, kā arī par Paredzēto darbību raksturojošiem lielumiem, tostarp putnu mēslu pārstrādes un citiem tehnoloģiskiem risinājumiem, transporta plūsmu un maršrutiem u.c. Tika sniegta informācija par galvenajiem IVN rezultātiem tādos ietekmju aspektos kā ietekme uz gaisa kvalitāti un smaku izplatību, trokšņa līmeni, notekūdeņiem, to apjomu, sastāvu un risinājumiem novadīšanai vidē, bioloģisko daudzveidību, ainavu, kā arī tika sasniegts projekta sociāli – ekonomiskais novērtējums. Sanāksmes dalībniekiem tika dota iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus, bet no sabiedrības tādi netika uzdoti.

- 5.2.4. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Birojs saņēma gan Dienesta 2021. gada 24. marta vēstuli Nr. 2.3/672/DA/2021, kurā ietverti norādījumi Ziņojuma pilnveidei, gan fiziskas personas viedokli par sagatavoto Ziņojumu.

5.3. Sabiedrības informēšana par Birojā iesniegto Ziņojumu un argumenti Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

- 5.3.1. Birojā Ziņojums tika iesniegts: 2021. gada 7. maijā, 2022. gada 7. februārī (precizēts (2022. gada 9. un 21. martā, 4. aprīlī) un 2022. gada 27. jūnijā (papildināts 5. un 7. jūlijā). Ziņojuma vērtēšanas laikā ziņojums vairākas reizes tika precizēts un papildināts. Paziņojumi par Ziņojumu iesniegšanu Birojā tika ievietoti Krustpils novada pašvaldības tīmekļvietnē www.krustpils.lv, Izstrādātājas tīmekļvietnē www.geoconsultants.lv un Biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv. Ziņojums un tā aktualizētās versijas bija pieejamas Izstrādātājas tīmekļvietnē www.geoconsultants.lv. Ierosinātāja 2022. gada 21. martā Birojam sniedza papildu informāciju par Paredzētās darbības teritoriju, skaidrojot situācija par zemes vienībām, kuras vienlaikus divu Paredzēto darbību IVN ietvaros tiek izskatītas kā Darbības vietas alternatīvas.
- 5.3.2. Atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt viedokli par Ziņojumu un tā pilnveidotajām versijām, Birojā tika saņemtas:
- 5.3.2.1. Krustpils novada pašvaldības 2021. gada 21. maija vēstule Nr. 2.1-8/21/743, kurā norādīts, ka pašvaldībai nav iebildumu pret izstrādāto Ziņojumu.
- 5.3.2.2. Veselības inspekcijas 2021. gada 4. jūlija vēstule Nr. 4.6.2.-10./407, kurā norādīts, ka Ziņojuma autori ir ņēmuši vērā Veselības inspekcijas sniegtos ieteikumus Ziņojuma papildināšanai.
- 5.3.2.3. Dienesta 2021. gada 8. jūnija vēstule Nr. 2.3/1205/DA/2021, kurā norādīts, ka Dienestam nav iebildumu un ierosinājumu izstrādātajam Ziņojumam, vienlaikus vērsta uzmanība uz nepieciešamajiem labojumiem Ziņojumā attiecībā uz lietās notekūdeņu attīrīšanas iekārtām noteikto lietās notekūdeņu attīrīšanas kvalitāti naftas produktiem, lai attīrīto notekūdeņu izplūdes vietā valsts nozīmes ūdensnotekā tie atbilstu normatīvos noteiktajam.
- 5.3.2.4. Biroja pieaicinātā eksperta 2021. gada 11. jūnija Atzinums par sagatavoto Ziņojumu gaisa aizsardzības jomā²⁰.
- 5.3.2.5. Veselības inspekcijas 2022. gada 29. marta vēstule Nr. 2.4.7.-1./300, kurā norādīts, ka Ziņojuma autori ņēmuši vērā iepriekš Veselības inspekcijas sniegtos

²⁰ Detalizētāk ar Biroja pieaicinātā Eksperta Atzinumu un tajā ietverto viedokli par izstrādāto Ziņojuma redakciju, kas Birojā tika iesniegta 2021. gada 7. maijā, un prasībām Ziņojuma kvalitātes uzlabošanai iespējams iepazīties Ziņojuma 17. pielikumā.

ieteikumus Ziņojuma papildināšanai par nepieciešamo trokšņa līmeņa kontrolmērījumu veikšanu pirms Kompleksa nodošanas ekspluatācijā ar mērķi novērtēt reālo trokšņa līmeni un tā atbilstību normatīviem pie attiecīgās ekspluatācijas maksimālās jaudas.

5.3.2.6. Dienesta 2022. gada 30. marta vēstule Nr. 2.3/1126/LA/2022, kurā norādīts, ka Dienestam nav iebildumu un ierosinājumu attiecībā uz izstrādāto Ziņojumu.

5.3.3. Birojs ar 2021. gada 6. jūlija lēmumu Nr. 5-02/14 “*Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Gallusman” paredzētās darbības “Vistu novietņu kompleksa - olu un olu produktu ražotnes izveide Krustpils novadā, Krustpils pagastā” ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma nodošanu pārstrādāšanai*” (turpmāk – Lēmums Nr. 5-02/14), pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta ceturto daļu, nodeva Ziņojumu pārstrādāšanai.

5.3.4. Detalizēts izklāsts par saņemtajās atsauksmēs ietvertajiem iebildumiem, ieteikumiem, nepieciešamajiem labojumiem un papildinājumiem, kā arī informācija par Ziņojumā veiktajiem labojumiem, iekļauts Ziņojuma 15. un 17. pielikumā.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība īstenojama vai nav pieļaujama:

6.1. Birojs norāda uz Novērtējuma likuma 24. panta pirmās daļas 2. punktu, kas paredz, ka Ierosinātāja ir atbildīga par “*ziņojumā ietvertu risinājumu īstenošanu, tajā skaitā tādu risinājumu īstenošanu, kuri paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu un, ja iespējams, atļūdzinātu paredzētās darbības būtisko negatīvo ietekmi uz vidi*”. Tādēļ pēc būtības, lai nodrošinātu ietekmju novēršanu atbilstoši Ziņojumā paredzētajam, - šos risinājumus Birojs atkārtoti nenosaka. No Ziņojuma izriet, ka Paredzētās darbības īstenošana paredzēta, ievērojot normatīvo aktu saistošās prasības, tādēļ Birojam atkārtoti uz tām norādīt (un tās iekļaut savos nosacījumos) nav nepieciešams. Normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātājai saistoša. Citādā veidā Paredzētā darbība nav pieļaujama. Birojs šajā atzinumā atkārtoti nenorāda arī ietekmju mazinošos pasākumus, kas norādīti Ziņojumā (apkopojums Ziņojuma 8. nodaļā) un tā pielikumos un kuri ir obligātā prasība Paredzētās darbības realizācijas gadījumā.

6.2. IVN ietvaros Ziņojuma autori ir vērtējuši iespējamās ietekmes uz vidi saistībā ar Paredzēto darbību, tai skaitā gaisa piesārņojošo vielu emisijas un smaku veidošanos, trokšņa līmeņu izmaiņas, Paredzētās darbības radīto vides stāvokļa izmaiņu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, ainavu, kultūrvēsturiskiem objektiem, augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti u.c. jomām. Ziņojumā ir apzināta paredzēto tehnisko paņēmieni, kā arī organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu atbilstība LPTP prasībām, ņemot vērā *Mājputnu audzēšanas LPTP Secinājumos* noteiktās prasības un ar LPTP saistītos emisiju līmeņus.

6.3. Paredzētā darbība ir jauna darbība, tādēļ IVN ietvarā vērtētie tehniskie risinājumi un to radītās ietekmes pēc tehniskā projekta realizācijas var atšķirties no Ziņojumā vērtētajām. Birojs secina, ka Ierosinātāja ir paredzējusi realizēt tādu putnu mītņu ventilācijas izvadu tehnisko risinājumu emisiju mazināšanai, kāds Latvijā tiek realizēts pirmo reizi. Izstrādātāja nav norādījusi uz šādu risinājumu izmantošanu citur Eiropas Savienībā, bet sagaidāmo ieguvumu uzskaitījums balstīts šāda paņēmiena realizētāja prognozēs, pirmo reizi realizējot projektu Ķīnā (Ziņojuma 25. lpp.). Tāpat Ziņojumā secināts, ka šādas konstrukcijas izmantošana samazina pretvēja ietekmi uz ventilatoru darbību un saules ietekmi (piemēram, mirgošanas efekts u.c. veida ietekmes) caur ventilācijas izvadiem, tādējādi samazinot arī putnu stresu un uzlabojot produktivitāti. Līdz ar to Ierosinātāja

paredzējusi realizēt tehnisku risinājumu, kurā visas putnu mītnes tiek aprīkotas ar plūsmas barjerām. Arī Ziņojuma 5.5.2. nodaļā, atsaucoties uz Austrālijā 2013. gadā publicētu pētījumu plūsmu barjeras ietekmes novērtēšanai (references Nr. 62²¹ Ziņojumā, turpmāk – Austrālijas pētījums), norādīts, *“ka plūsmas barjeru ietekme uz emisiju koncentrāciju samazināšanu nav viennozīmīga un vienmērīga, jo ir atkarīga no apkārtējās vides apstākļiem un ventilācijas sistēmas darbības parametriem”*. Tāpat SIA “Gallusman” vairākkārt Ziņojumā ir apliecinājusi, ka apzinās un ņem vērā to, ka Ziņojumā norādītie emisiju līmeņi attiecīgo tehnoloģisko risinājumu izvēles gadījumā ir nosacījums darbības realizēšanai, un uzņemas atbildību par Ziņojumā aprakstītajiem plānotajiem tehnoloģiskajiem procesiem, darbības atbilstību spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un LPTP, kā arī to īstenošanu praksē. Ņemot vērā, ka šāda ventilācijas sistēmas tehnoloģiskā risinājuma izmantošanu ietekmju novērtējuma aspektā var pielīdzināt eksperimentālam projektam, t.i., tādām, attiecībā uz kuru novērtēšanas paņēmieni un metožu izmantošana nav viennozīmīgi piemērojama, Birojs tālāk šajā atzinumā uz ietekmēm, kas ir tieši saistītas ar līdž šim Latvijā nerealizētu tehnisku risinājumu izmantošanu (emisiju gaisā, smaku emisiju un trokšņa emisiju), izvirza nosacījumus, kuri paredz novērtējuma metodes validāciju.

- 6.4. Ja Paredzētās darbības plānošanas vai realizācijas gaitā Kompleksā tiek noteiktas izmaiņas paredzamo ēku un būvju izvietojuma un Kompleksa funkcionalitāti nodrošinošo tehnoloģiju risinājumos, kas Ziņojuma gaitā nav novērtēti vai pārsniedz Ziņojumā novērtētos lielumus, veicams šādu izmaiņu būtiskuma novērtējums un, ja nepieciešams, – ietekmes sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Novērtējuma likuma 3.² panta pirmās daļas 3. punktu.
- 6.5. Ņemot vērā ka, Paredzētās darbības veikšanai pēc akcepta lēmuma saņemšanas būs nepieciešama A kategorijas piesārņojošās darbības atļauja, tajā ņemami vērā arī ar šo atzinumu noteiktie nosacījumi.
- 6.6. **Ziņojumā identificēti un izvērtēti šādi galvenie ar Paredzētās darbības realizāciju saistītie ietekmes uz vidi aspekti:**
 - 6.6.1. Ar būvju tehniskajiem risinājumiem un būvju kapacitāti saistītie ietekmes aspekti.
 - 6.6.2. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē.
 - 6.6.3. Smaku emisija un tās izplatība.
 - 6.6.4. Trokšņa līmeņa izmaiņas.
 - 6.6.5. Augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojuma iespējamība.
 - 6.6.6. Avāriju un negadījumu riski.
- 6.7. **Izvērtējot Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās plānotās darbības būtiskākās ietekmes uz vidi, Birojs secina:**
 - 6.7.1. **Ar būvju tehniskajiem risinājumiem un būvju kapacitāti saistītie ietekmes aspekti:**
 - 6.7.1.1. Ziņojumā sniegta informācija, ka būvprojektā detalizēti izvērtēs risinājumus objekta un saistīto inženierkomunikāciju izbūvi (precīzi būvju izmēri, iekārtu izvietojums būvēs, plānotai iekārtu ražošanas jaudai nepieciešamo inženierkomunikāciju slodze un to optimālākās pieslēguma vietas u.c.). Būvdarbus plānots pabeigt aptuveni divu gadu laikā no darbu uzsākšanas brīža. Veicot teritorijas sagatavošanu un būvdarbus, sagaidāmas būvdarbiem raksturīgās tipiskās ietekmes, būvdarbu radīto ietekmju apjoms Kompleksa

²¹ Control of Odour and Dust from Chicken Sheds. Evaluation of windbreak walls (M.Dunlop, G.Galvin), September 2013; <http://era.daf.qld.gov.au/id/eprint/7799/1/13-001.pdf> (skatīts 28.06.2022).

teritorijā nav vērtēts kā nozīmīgs un būtisks, to novērtējums sniegts Ziņojuma 5.1. nodaļā. Būvniecības procesā pielietojamās tehnoloģijas un būvju nojaukšanas darbu apjomi un tehniskie risinājumi, kā arī prasības ietekmes mazināšanai būvniecības procesā uz tuvākajām dzīvojamās apbūves teritorijām tiks noteiktas būvprojektā.

- 6.7.1.2. Atbilstoši Ziņojumam, transporta plūsma uz un no būvlaukuma tiks organizēta pa esošiem ceļiem. Ierosinātāja ir apņēmusies būvniecības periodā nodrošināt pievedceļa stāvokļa nepasliktināšanos, konkrētus risinājumus nosakot un saskaņojot būvprojekta sagatavošanas laikā. Būvniecībai paredzētā autotransporta stāvlaukumi tiks organizēti būvlaukuma teritorijā, arī būvtehnikas stāvlaukumi vai materiālu nokraušanas vietas netiks organizētas ārpus Plānotās darbības teritorijas. Ziņojumā norādīts, ka šobrīd nav saskatāmi šķēršļi transporta kustības ierobežošanai objekta tiešā tuvumā, tomēr, ja būs nepieciešami speciāli risinājumi būvtehnikas satiksmes organizācijai, būvprojektā tiks paredzēti satiksmes organizācijas risinājumi, lai radītu pēc iespējas mazākas neērtības apkārtējiem iedzīvotājiem un zemju īpašniekiem.
- 6.7.1.3. Saskaņā ar Ziņojumu būvdarbu laikā radušies atkritumi tiks nodoti atbilstošiem atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem. Paredzēts, ka esošo būvju un drupu nojaukšanas būvgruži, ievērojot spēkā esošos noteikumus to atkārtotai izmantošanai, pēc iespējas tiks izmantoti iekšējo ceļu pamatnes sagatavošanai vai citiem atbilstošiem mērķiem.
- 6.7.1.4. Virskārtas noņemšana paredzēta visā apbūves laukuma teritorijā. Norakto augsnes virskārtu paredzēts izmantot turpmākai teritorijas labiekārtošanai un līdzināšanai jau pēc būvdarbu pabeigšanas. Prognozēts, ka Kompleksa atsevišķu būvdarbu veikšanas procesos (galvenokārt veicot iekšdarbus) var veidoties notekūdeņi, kuru apsaimniekošanai (ja ir iespējams) ir ieteicama uzkrāšana rezervuārā atkārtotai izmantošanai būvniecības procesā (piemēram, cementa mitrināšanai vai izmantošanai citos būvdarbu procesos) vai nodošana atbilstošam apsaimniekotājam.
- 6.7.1.5. Vērtējot būvniecības ietekmju būtiskumu, Birojs nekonstatē, ka tās varētu būt nozīmīgas un kompleksas (tās vērtējamās kā salīdzinoši īslaicīgas un pārejošas). Potenciālie avāriju radītie vides riski nav vērtējami kā augstas varbūtības notikumi, ja tiek ievēroti organizatoriski un inženiertehniski pasākumi avāriju situāciju nepieļaušanai (savākšanas materiāli, absorbenti u.c.). Ar būvdarbiem tiks radītas raksturīgās ietekmes: troksnis, gaisa piesārņojošo vielu emisijas, palielināta smagā transporta kustība piegulošajā teritorijā un uz tuvējiem autoceļiem, būvniecības atkritumu rašanās u.c., ko iespējams mazināt, ievērojot normatīvo aktu prasības.
- 6.7.1.6. Intensīva mājputnu audzēšana ir viens no saimnieciskās darbības veidiem, kas papildu nozarē piemērojamiem normatīvajiem aktiem tiek īpaši regulēta arī ar nosacījumiem teritoriju plānošanā un izmantošanā. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 "*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*" (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) 140. punkts noteic ierobežojumu, ka "*Plānojot jaunas lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzētas būves, ievēro šādus minimālos attālumus no dzīvojamās un publiskās apbūves līdz lauksaimniecības dzīvnieku turēšanas būvei: 140.1. 50 m – ja būve paredzēta, lai vienlaikus turētu līdz 20 dzīvnieku vienībām; 140.2. 100 m – ja būve paredzēta, lai vienlaikus turētu 21 līdz 50 dzīvnieku vienību; 140.3. 300 m – ja būve paredzēta, lai vienlaikus turētu 51 līdz 500 dzīvnieku*

vienību; 140.4. 500 m – ja būve paredzēta, lai vienlaikus turētu vairāk par 501 dzīvnieku vienībām”.

- 6.7.1.7. Ziņojumā noteikts (2. nodaļa) mītņu piepildījums, dzīvnieku vienību aprēķināšanai izmantojot Noteikumu Nr. 834 nosacījumus – aprēķināts, ka vienā dējējvistu novietnē turēto dējējvistu skaits atbilst 2 010 dzīvnieku vienībām. Atbilstoši Ziņojumā pievienotajai informācijai (Ziņojuma 4.1. attēls, skat. arī šī atzinuma 3.2.4. punktu) konstatējams, ka 500 m rādiusā no plānotajām putnu mītnēm šobrīd neatrodas neviena dzīvojamā ēka. Līdz ar to Birojs secina, ka ar Noteikumiem Nr. 240 noteiktās prasības tiek ievērotas.
- 6.7.1.8. Vērtējot, vai Noteikumu Nr. 240. 140. punkta nosacījums aprobežo Paredzētās darbības īstenošanu, Birojs vispirms ņem vērā, ka tiek būvētas jaunas dzīvnieku turēšanai paredzētas būves, tādēļ Birojam, izsverot Novērtējuma likuma 14.¹ panta piektajā daļā noteikto, nav pamata secināt, ka IVN turpināšanai un pabeigšanai ir šķēršļi, jo nav saskatāms, ka Paredzētā darbība būtu aizliegta ar normatīvajiem aktiem. Tomēr Paredzētās darbības īstenošanas iespēja būs lielā mērā atkarīga no apsvērumiem un vērtējuma, kādu izdarīs IVN noslēdzošā lēmuma (akcepta lēmuma) pieņēmējs (Jēkabpils novada pašvaldība), kuram jālemj par tās akceptēšanu vai neakceptēšanu²².
- 6.7.1.9. Izvērtējot **Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar būvniecību saistītajiem ietekmes aspektiem un ietekmei uz īpašumiem, Birojs saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumu, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā:**
- a) **Būvdarbu veikšanu, kā arī būvniecības materiālu un atkritumu transportēšana pēc iespējas jāveic ārpus brīvdienām, būvdarbus ārtelpās pēc iespējas plānojot dienas periodā.**
 - b) **Paredzētās darbības teritorijā esošo būvju un drupu nojaukšanas būvgruži iekšējo ceļu pamatnes sagatavošanai vai citiem atbilstošiem mērķiem izmantojami, ievērojot spēkā esošu normatīvo regulējumu, saskaņojot atkārtotās izmantošanas apjomus būvprojektā.**
 - c) **Būvniecības darbu laikā jānodrošina nepieciešamais piesārņojuma savākšanas/ierobežošanas aprīkojums, kas nepieļautu vides piesārņošanu. Piesārņojuma konstatēšanas gadījumā jānodrošina piesārņojuma lokalizēšana un novēršana. Sausā laikā nodrošināmi pasākumi ietekmes uz gaisa kvalitāti mazināšanai, kur atbilstoši, veicot mitrināšanu (būvlaukuma ceļu un pievadceļa).**
 - d) **Ņemot vērā to, ka Paredzētās darbības un saistīto infrastruktūras objektu būvniecības tehniskie risinājumi detalizēti vēl nav zināmi šajā procesa stadijā, konkrēto risinājumu izpilde un vides aizsardzības prasības darbību realizācijai tās norises vietā ir jāprecizē.**

²² Novērtējuma likuma 21. panta pirmā daļa noteic, ka paredzētās darbības akcepts ir šajā likumā un citos normatīvos aktos noteiktajā kārtībā pieņemts attiecīgās valsts institūcijas, pašvaldības, citas likumā noteiktās institūcijas vai Ministru kabineta lēmums par atļauju uzsākt paredzēto darbību.

6.7.2. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē:

- 6.7.2.1. Birojs secina, ka kopumā Ziņojumā ir apzināti un vērtēti galvenie gaisu piesārņojošo vielu emisiju un smaku avoti, kā arī veikts sagaidāmās ietekmes vērtējums.
- 6.7.2.2. Ziņojumā vērtēta tunelventilācijas tipa sistēma, kas papildināta ar, Ierosinātās ieskatā, emisijas un troksni mazinošu tehnisku risinājumu – putnu novietnes paredzēts aprīkot ar ventilatoru izvadu gala sienās integrētām slēgtām plūsmas barjerām jeb slāpētājiem. Aktualizētajā Ziņojumā, kas iesniegts Birojā 2022. gada 27. jūnijā, izdarot virkni pieņemumu, veikta tradicionāli pielietotās ventilācijas ar horizontāli vērstajiem izvadiem un sistēmas ar plūsmas barjerām salīdzināšana (jutības analīze). Ziņojuma 5.5.2. nodaļā, pamatojoties uz 9. pielikumā veikto aprēķinu un modelēšanas rezultātiem, secināts, ka dējējvistu novietnē, kas aprīkota ar plūsmas barjeru gan smakas, gan daļiņu (PM_{10}) izkliedes koncentrācijas uzrāda zemākas gada vidējo koncentrāciju vērtības salīdzinājumā ar horizontāli vērstu ventilācijas izplūdi (modelī izmantota 60 izplūdes izvadu apvienošana 4 emisijas avotos, pa vienam uz katru ventilatoru rindu). Savukārt stundu un diennakts noteikšanas periodos maksimālā izkliedes koncentrācija ar barjeru norobežotajā avotā ir augstāka, taču atšķirības samazinās palielinoties attālumam no emisijas avota (Ziņojuma 9. pielikuma 8. – 10. tabula un 8. – 10. attēls). Līdz ar to Paredzētās darbības emisiju novērtējums pilnā apjomā veikts tikai putnu mītnēm, kuras aprīkotas ar plūsmas barjerām.
- 6.7.2.3. Ņemot vērā, ka aprēķinos un emisiju un smaku izkliedes modelēšanā izmantoti pieņēmumi un jauna ventilācijas tehniskā risinājuma pielietošana, kā arī atsevišķi izmantotās datorprogrammas noteiktie ierobežojumi, Birojs vērš uzmanību, ka modelēšanā iegūtais rezultāts varētu atšķirties no faktiskās situācijas, uzsākot Kompleksa darbību paredzētajā apjomā.
- 6.7.2.4. No Ziņojuma izriet, ka galvenās gaisu piesārņojošo vielu emisijas radīs šādi ar Kompleksa darbību saistītie procesi – dējējvistu un jaunputnu audzēšana, sasniedzot vienlaikus turamo putnu vietu skaitu 6 364 350, kūstmēslu apsaimniekošana un sadedzināšanas iekārtu ar kopējo ievadīto siltuma jaudu 24,74 MW²³ ekspluatācija. Vērtēti arī tādi emisiju avoti kā mēslu pārstrādes iekārtas gaisa attīrīšanas iekārtu izvadi, degvielas uzglabāšanas un uzpildes iekārtas darbība, graudu pieņemšanas un tīrīšanas iecirkņi, graudu uzglabāšanas torņu aerācijas izvadi, olu pulvera kalte. Paredzētās darbības īstenošanas rezultātā gaisā tiks emitētas astoņas piesārņojošās vielas un savienojumi²⁴ kā arī smakas. Emisijas avotu apraksts sniegts Ziņojuma 5.5.1. nodaļā un 9. pielikumā. Ņemot vērā mēslu pārstrādes iekārtas gaisa attīrīšanas iekārtu augsto efektivitāti un gaisa plūsmas recirkulāciju (detalizēts apraksts Ziņojuma 3.3.6. nodaļā un 9. pielikuma 2.3. nodaļā) attiecībā uz putekļu un amonjaka emisiju samazināšanu, šie avoti iekļauti tikai smaku emisiju novērtējumā.

²³ Paredzēts ekspluatēt divas vienā katlumājā apvienotas biomasas sadedzināšanas iekārtas ar kopējo jaudu 20,68 MW, 8,7 MW gāzes sadedzināšanas iekārtu, kas tiks integrēta biomasas katlumājā un paredzēta kā rezerves risinājums biomasas sadedzināšanas iekārtu apkopes vai remonta laikā (pieņemts, ka tās darba laiks būs 1 680 h gadā), kā arī vairākas lokālas sadedzināšanas iekārtas (dabas gāzes kurināmā degļus), ar kopējo ievadīto siltuma jaudu 4,06 MW.

²⁴ Aprēķins veikts šādiem piesārņotājiem: amonjaks, oglekļa oksīds un dioksīds, slāpekļa (I) oksīds un dioksīds, sēra dioksīds, gaistošie organiskie savienojumi (GOS), cietās daļiņas (tajā skaitā PM , PM_{10} un $PM_{2.5}$), katrā avotā emitētās vielas norādītas 9. pielikuma 1. tabulā, kas precizēta Birojā iesniedzot labojumus 2022. gada 7. jūlijā.

- 6.7.2.5. Piesārņojošo vielu emisijas no mājputnu audzēšanas aprēķinātas saskaņā ar emisijas faktoriem (turpmāk – EF) no vairākiem emisiju krājumiem, jo neviens no tiem nesatur informāciju par visām emitētajām vielām: amonjaka un daļiņu PM₁₀ aprēķinam izmantoti Vācijas inženieru apvienības izstrādātā (2011. gada septembris) standarta “*Emissions and immissions from animal husbandries – Housing systems and emissions – Pigs, cattle, poultry, horses*” (turpmāk tekstā – VDI standarts) EF, bet slāpekļa (I) oksīda aprēķinam izmantoti ASV Vides aizsardzības aģentūras (EPA) EF apkopojuma nodaļā “*Food and Agricultural Industries*” 2001. gadā izstrādātā ziņojuma melnrakstā “*Emissions From Animal Feeding Operations*” norādītais EF. Emisiju aprēķiniem no biomasas sadedzināšanas iekārtām izmantoti ASV Vides aizsardzības aģentūras (EPA) datu krājuma sadaļas “*External combustion sources*” EF, gāzes degļu radīto emisiju aprēķinā izmantoti ražotāja sniegtā informācija, savukārt emisijas daudzuma aprēķinam no darbībām ar graudiem izmantots EPA emisijas faktoru datu krājums “*AP-42. Compilation of Air Pollutant Emission Factors AP 42, Fifth Edition, Volume I. Chapter 9: Food and Agricultural Industries. Section 9.9 Grain Processing. 9.9.1. Grain Elevators & Processes. May 2003.*”
- 6.7.2.6. Piesārņojošo vielu izkliedes modelēšana veikta, izmantojot datorprogrammu ADMS 4.1 (izstrādātājs CERC – Cambridge Environmental Research Consultants, beztermiņa licence), kas pielietojama rūpniecisko avotu izmešu gaisā izkliedes un smakas izplatības aprēķināšanai, ņemot vērā emisijas avotu īpatnības, apkārtnes apbūvi un reljefu, kā arī vietējos meteoroloģiskos apstākļus. Lai novērtētu esošo piesārņojumu Kompleksa apkārtņē bez uzņēmuma piesārņojuma devuma, izmantota LVĢMC sagatavotā informācija par piesārņojuma fona koncentrācijām Kompleksa ietekmes zonā (2019. gada dati). Izstrādātāja ņēmusi vērā arī SIA “AmberBirch” (uzņēmums uzsācis darbību tikai 2020. gadā un nav iekļauts LVĢMC sagatavotajā fona datu kopā) sadedzināšanas iekārtas radītās emisijas, iekļaujot tās modelī vienlaicīgi ar Kompleksa emisijas avotiem. Meteoroloģisko apstākļu raksturojumam izmantoti 2018., 2019. un 2020. gada Zīlānu meteoroloģisko novērojumu stacijas dati. Noteikti nelabvēlīgie meteoroloģiskie apstākļi, pie kuriem prognozējamās augstākās gaisa piesārņojuma un smaku koncentrācijas.
- 6.7.2.7. Atbilstoši Ziņojumam (5.28. tabula) piesārņojošo vielu izkliedes aprēķinu rezultāti liecina, ka ārpus Kompleksa teritorijas summārā piesārņojuma koncentrācija Paredzētās darbības gadījumā nevienai no gaisu piesārņojošajām vielām nevienā no alternatīvām nepārsniedz ar robežlielumiem vai mērķlielumiem noteiktās vērtības²⁵ (apkopojums Ziņojuma 5.27. tabulā). Kopumā augstākās vērtētās summārās piesārņojuma koncentrācijas attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīvu paredzamas B alternatīvas gadījumā (apkopojums Ziņojuma 5.28. tabulā). Slāpekļa dioksīda gada maksimālā koncentrācija (emisiju avots – sadedzināšanas iekārtas) var sasniegt 83,5 % no normatīva, tomēr Paredzētās darbības daļa tajā ir nedaudz mazāka par 50%, savukārt daļiņu PM₁₀ gada koncentrācija ir 56,5 % no normatīva (Paredzētās darbības daļa – 13,27%) un daļiņu PM_{2.5} koncentrācija – 55,6 % (Paredzētās darbības daļa – 29,5 %). A alternatīvas gadījumā šajās pozīcijās konstatēti nebūtiski zemāki rādītāji. Savukārt amonjaka (avots – putnu mītnes) stundas

²⁵ Noteiktas Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumos Nr. 1290 “*Noteikumi par gaisa kvalitāti*” un vērtētajās vadlīnijās “*Horizontal guidance: environmental permitting, Risk assessments for special activities: environmental permits, Air emission risk assessment for your permit, Environmental Agency, 02.08.20016*” “vielām, kurām Noteikumi Nr. 1290 nenoteic gaisa kvalitātes normatīvu.

vidējā koncentrācija ārpus Kompleksa teritorijas ir nedaudz (par 5,6 %) augstāka A alternatīvas gadījumā un sastāda 19,8 % no normatīva. Komplekss ir vienīgais amonjaka emisiju radītājs šajā teritorijā.

6.7.2.8. Vienlaikus Birojs vērš Ierosinātājas uzmanību uz apsvērumiem, kas jāņem vērā, lai realizējot Paredzētos darbību tās ietekme faktiski nebūtu lielāka par Ziņojumā novērtēto:

6.7.2.8.1. Aprēķinos pieņemtā putnu novietņu ventilatoru darbības intensitāte, emisiju izplūdes temperatūra, kā arī diennakts un gada jaudas dinamika tiešā mērā ietekmē piesārņojuma izkliedes rezultātus. Atbilstoši Austrālijas pētījumā norādītajam faktiskā emisiju izkliede avotos ar slēgtām plūsmas barjerām, ar kādām paredzēts aprīkot arī Kompleksā būvējamās novietnes, būs atkarīga (galvenokārt īstermiņā un avotam tuvākajā zonā) no ēku savstarpējā novietojuma, vērsuma pret valdošo vēju virzienu, meteoroloģiskajiem apstākļiem un jo īpaši no atmosfēras stabilitātes. Paredzētās darbības īstenošanas gadījumā nav pieļaujams būtiski sliktāks vides sniegums par to, kādu Ierosinātāja ar Ziņojumu ir apņēmusies sasniegt, un tas attiecas gan uz prognozētām piesārņojuma koncentrācijām emisiju avotā, gan vides kvalitāti teritorijās, kur vērtējama atbilstība Noteikumu Nr. 1290 prasībām. Ierosinātājam jāapzinās, ka gadījumā, ja atbilstoši faktiski uzstādīto iekārtu parametriem un novietojumam aktualizēto emisiju aprēķinam vai izkliedes modeļa validācijas nolūkā veikto mērījumos noteiktās koncentrācijas emisiju avotos un/vai izkliedes rezultāti vērtējamajās teritorijās vai jutīgajos receptoros uzrādīs būtiski atšķirīgas vērtības no Ziņojumā vērtētajām, pastāv iespēja, ka piesārņojošās darbības atļaujā ir nosakāmi ierobežojumi Kompleksa darbības apjomam.

6.7.2.8.2. Ņemot vērā, ka summārās emisijas no putnu novietnēm veidojas daudzu ventilatoru darbības rezultātā (attiecīgi 60 katrā dējējvistu un 15 katrā jaunputnu mītnē), Birojs vērš uzmanību, ka emisijas limitu kontroles (monitoringa) nolūkos nosakāmās vērtības atļaujā definējamās veidā, kas ļauj identificēt un kontrolēt emisiju līmeņus gan katrā no ventilācijas izvadiem (piemēram, reprezentatīviem novietņu ventilācijas izvadiem, ņemot vērā to diametru, emisiju temperatūru un emisijas plūsmas ātrumu un ventilatora jaudu), gan arī norādot summāros no vienas mītnes emitēto vielu un plūsmu parametrus, kas tiek izmantoti emisiju izkliedes modelēšanā. Šādā risinājumā tiks nodrošināta iespēja katrā no mājputnu novietnēm (korelācijā ar mājputnu vietu skaitu un novietnes aizpildījumu) ar mērījumiem pārliecināties, ka faktiskās emisijas atbilst prognozētajām. Birojs norāda, ka, mainoties šiem parametriem un vērtībām, arī Paredzētās darbības novērtētās ietekmes varētu būt atšķirīgas gan no Ziņojumā novērtētās emitēto vielu koncentrācijas un plūsmas ātruma avotā, gan atšķirties no faktiskās emisiju izkliedes koncentrācijas gan Kompleksa teritorijā, gan vērtējamajās teritorijās.

6.7.2.8.3. Ņemot vērā, ka Ierosinātāja ar Ziņojumu ir apņēmusies nodrošināt noteiktu vides sniegumu, ar iegūtajiem vērtējuma rezultātiem demonstrējot, ka tāds ir iespējams, tai arī jāapzinās šāda novērtējuma (un apņemšanās) sekas, jo nevienā no Paredzētās darbības īstenošanas alternatīviem variantiem nav pieļaujamas būtiski sliktākas emitēto vielu koncentrācijas identificētajos emisiju avotos un vērtētajās ietekmes zonās par Ziņojumā norādītajām. Līdz ar to Biroja ieskatā ir pamatoti

noteikt, ka reprezentatīviem jaunputnu un dējējvistu novietnes ventilācijas izvadiem (individuālie ventilatori un norobežojošās barjeras izveidotais laukums, kur tas ir iespējams) veicami atbilstoši²⁶ mērījumi, tajā skaitā arī vidē, lai pārlicinātos par Ziņojumā izdarīto pieņemumu atbilstību faktiskajai situācijai. Ja uz to norāda mērījumu rezultāti, sagatavojams jauns emisiju limita projekts, veicot atkārtotu jutības analīzi un koriģējot emisijas avotu fizikālos parametrus vai citas vērtības (ja attiecināms), kas neatbilst Ziņojumā izdarītajiem pieņēmumiem (ja atšķirības konstatētas). Nepieciešamības gadījumā piemērojami emisiju mazinoši tehniski vai tehnoloģiski risinājumi vai samazināmi plānotie ražošanas apjomi.

- 6.7.2.9. Ziņojumā (5.7. nodaļa) vērtētas arī siltumnīcefekta gāzu (turpmāk – SEG) emisijas. Tiešās SEG emisijas radīsies no kurināmā (biomasas un dabas gāzes) sadedzināšanas enerģētiskajās iekārtās. Netiešās emisijas radīsies putnu turēšanas rezultātā, transporta izmantošanas un dažu aukstuma aģentu izmantošanas gadījumā. No sagatavotā novērtējuma izriet, ka SEG emisijas, salīdzinot tās ar 2018. gada apjomu, veidos ap 1,3 % no kopējām CO₂ emisijām lauksaimniecības sektorā valstī.
- 6.7.2.10. Lemjot par nosacījumu izvirzīšanu Paredzētās darbības realizācijai, Birojs ņem vērā, ka pašreizējā procesa stadijā gaisu piesārņojošo vielu emisiju prognozes ir indikatīvas, jo tās noteiktas jaunai piesārņojošai darbībai, kuras realizācijā paredzēts izmantot līdz šim Latvijā nerealizētu tehnisko risinājumu, uzstādot ventilācijas plūsmu norobežojošo barjeru katrai no putnu mītnēm. Ņemot vērā, ka Ierosinātajā Ziņojumā ir apņēmusies nodrošināt noteiktu vides sniegumu (tajā skaitā emisiju līmeņus), demonstrējot, ka tāds ir iespējams (arī gadījumos, kad tas prognozēts būtiski labāks par pieļaujamo ietekmes maksimumu), citādā veidā Paredzētās darbības īstenošana nav pieļaujama.
- 6.7.2.11. **Ņemot vērā iepriekš minēto un izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar gaisu piesārņojošo vielu emisijām, Birojs saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumu, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama, vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā:**
- a) Ņemot vērā to, ka Ziņojuma aprēķinos pieņemtā mājputnu novietņu ventilatoru darbības noslodze (līdz ar to arī emisijas plūsmas ātrums no ventilatoru izvadiem un rezultējoši arī no plūsmas barjeras veidotās laukuma virsmas) tiešā mērā ietekmē piesārņojuma izkliedi, Ierosinātajai jānodrošina ventilācijas iekārtu un ar to darbību saistīto emisijas avotu fizikālo parametru atbilstība Ziņojumā prognozētajām emisiju vērtībām. Izmaiņu gadījumā - jānodrošina piesārņojošo vielu izkliede atbilstoši Ziņojumā norādītajam vai labāka.
 - b) Paredzētajai darbībai aktuālie pieļaujamās ietekmes apjomi un emisiju limiti, tai skaitā – vadoties no piemērojamo normatīvo aktu un *Mājputnu audzēšanas LPTP Secinājumu* nosacījumiem, nosakāmi piesārņojošās darbības atļaujā, Ierosinātajai sagatavojot aktualizētu

²⁶ Mērījumus veic akreditēta testēšanas institūcija, ievērojot normatīvo aktu, standartu un mērījumu uzdevumā noteiktās prasības. Mērījumi emisijas faktoru, filtru efektivitātes un limitu verifikācijas nolūkos veicami atbilstoši *Mājputnu audzēšanas LPTP Secinājumu* 4.9.2. un 4.9.3. nodaļās par monitoringa tehniskajiem paņēmieniem noteiktajam vai atbilstoši saskaņotajam mērījumu plānam, ja tāds tiek saskaņots.

gaisu piesārņojošo vielu emisiju limita projektu atbilstoši faktiski uzstādīto ventilācijas iekārtu un citu emisijas avotu parametriem, tajā skaitā ņemot vērā arī pārējo teritorijā esošo ēku un būvju novietojumu un faktiskos izmērus. Tomēr nav pieļaujamas par Ziņojuma 5.28. tabulā “*Piesārņojošo vielu izkliedes aprēķinu rezultāti*” būtiski sliktākas emitēto vielu koncentrācijas vērtējamajās teritorijās. Ziņojuma 9. pielikumā pieņemtie vai aktualizētajā projektā un modelēšanā izmantotie emisiju un avotu parametri pēc emisiju izkliedes novērtējuma modeļa validācijas emisiju avotiem, tajā skaitā putnu mītņu ventilācijas izvadiem, nosakāmi kā emisiju limits, kura ievērošanas kontrole nodrošināma, veicot reprezentatīvus mērījumus monitoringa programmas ietvaros.

- c) Ja saskaņā ar validācijas procesā veiktajiem mērījumu rezultātiem tiek konstatēti lielāki emisiju parametri emisiju avotā un/vai izkliedes koncentrācijas kā Ziņojumā prognozētās, sagatavojams jauns emisijas limita projekts, kurā koriģēti emisijas avotu fizikālie parametri, ja attiecas, un/vai piemēroti atbilstoši emisiju mazināšanas pasākumi tādā apjomā, lai tiktu nodrošināti rezultāti, kas nav būtiski sliktāki par Ziņojumā novērtētajiem.
- d) Sadedzināšanas iekārtu ekspluatācijā jānodrošina atbilstība Ministru kabineta 2021. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 17 “*Noteikumi par gaisa piesārņojuma ierobežošanu no sadedzināšanas iekārtām*” prasībām, kādas noteiktas gaisu piesārņojošo vielu emisijām no jaunām sadedzināšanas iekārtām, nepieciešamības gadījumā aprīkojot tās ar atbilstošām emisiju attīrīšanas iekārtām un atbilstoši kontrolējot to darbības efektivitāti.

6.7.3. Smaku emisija un tās izplatība:

- 6.7.3.1. Vērtējot Ziņojumā ietverto smaku novērtējumu, Biroja secinājumi lielā mērā sasaucas ar secinājumiem, kas jau izdarīti kontekstā ar Paredzētās darbības ietekmi uz gaisa kvalitāti.
- 6.7.3.2. Ziņojumā novērtēts, ka dominējošie smaku emisiju avoti Kompleksā būs ventilācijas izvadi no putnu novietnēm, kūtsmēslu pārstrādes iekārtu smaku attīrīšanas izvadu daļa kopējā smaku emisiju devumā veidos ne vairāk par 1 %. No Ziņojuma izriet, ka NAI un olu produkcijas ražošanas iecirkņu radītais smaku emisiju apjoms būs maznozīmīgs, līdz ar to šie avoti nav iekļauti vērtējumā.
- 6.7.3.3. Smaku izplatības novērtējums Paredzētajai darbībai veikts, pamatojoties uz aprēķina ceļā noteiktajiem smaku daudzumiem. Atbilstoši *Mājputnu audzēšanas LPTP* atsaucis dokumentā²⁷ un VDI standartā norādītajam, smaku emisijas ir maz atkarīgas no mītņu tipa un putnu veida, bet atkarīgas galvenokārt no barības veida un barošanas režīma, tāpēc EF var ievērojami atšķirties kā valstu, tā saimniecību ietvaros. Tomēr ņemot vērā, ka tiek vērtēta jauna darbība, aprēķinos izmatots VDI standartā iekļautais EF, kas no dzīvnieku vienībām uz putnu vietām pārrēķināts, izmantojot vidējo pieņemto dējējvistas svaru 1,6 kg un jaunputna svaru audzēšanas ciklā līdz 17. nedēļai - 0,7 kg. Aprēķinot smaku apjomu mēslu iekraušanai pie jaunputnu mītnēm

²⁷ Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Intensive Rearing of Poultry or Pigs. Industrial Emissions Directive 2010/75/EU (Integrated Pollution Prevention and Control). 2017.

pieņemts, ka piekabes atvērtais laukums uzskatāms par īslaicīgās uzglabāšanas laukumu, un arī šajā gadījumā izmantots VDI standarta EF (šāds pats pieņēmums izdarīts arī attiecībā uz amonjaka emisijām). Mēslu pārstrādes iekārtu radīto emisiju aprēķinā izmantota potenciālā mēslu žāvēšanas iekārtu un gaisa attīrīšanas sistēmas risinājumu ieviesēja un uzturētāja, “Adven”, sniegtā informācija (skat. apliecinājumu Ziņojuma 5. pielikumā) un garantija, ka smaku koncentrācija filtra izplūdē nepārsniegs 100 ouE/m³.

- 6.7.3.4. Izmantojot šī atzinuma 6.7.2.6. punktā minēto modelēšanas datorprogrammu, Ziņojumā veikta sagaidāmās situācijas novērtēšana. Saskaņā ar smakas koncentrācijas aprēķinu rezultātiem Ziņojumā secināts, ka teritorijās, kurās saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 25. novembra noteikumu Nr. 724 *“Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos”* (turpmāk – Noteikumi Nr. 724) 8. punkta nosacījumiem nodrošināma atbilstība smakas mērķlielumam (5 ouE/m³, ko nedrīkst pārsniegt vairāk par 168 stundām gadā), šie nosacījumi tiek ievēroti (A alternatīvas novērtējuma rezultāti 5.32. un B - 5.33. tabulā). Atbilstoši Ziņojumam augstākās smaku koncentrācijas sagaidāmas pamatražošanas un dējējvistu mītņu zonas tuvumā (5.5. un 5.6. attēls), bet, vērtējot konkrētās viensētas, augstākais koncentrāciju līmenis, kas nepārsniedz 0,5 ouE/m³ A alternatīvas gadījumā tiek prognozēts viensētu *“Urķernieki”*, *“Vaidavas”*, *“Kuģenīca”* un *“Žagatas”* teritorijās, savukārt B alternatīvas gadījumā tās ir viensētas *“Urķernieki”*, *“Lauri”*, *“Birzgaļi”* un *“Birziņi”* ar attiecīgi koncentrācijām no 0,552 – 0,358 ouE/m³. Smakas uztveres sliekšnis tiek noteikts pie smakas koncentrācijas 1 ouE/m³, bet tas var būt atšķirīgs atkarībā no smakas intensitātes un rakstura (hedonisko toņu kombinācijas). Nelabvēlīgie meteoroloģiskie apstākļi, pie kuriem prognozējams visaugstākais smakas koncentrācijas līmenis, aprakstīti Ziņojuma 4.8. nodaļā. Atbilstoši 4.9. tabulā norādītajam, A alternatīvas gadījumā kā nelabvēlīgi apstākļi noteikts lēns vējš no D un gaisa temperatūra ap +24 °C, savukārt B alternatīvas gadījumā - lēns vējš no DA un gaisa temperatūra ap +6 °C.
- 6.7.3.5. Tāpat – līdzvērtīgi kā ietekmes uz gaisa kvalitāti kontekstā, Birojs vērš Ierosinātājas uzmanību uz aspektiem, kas ietekmē smaku izkliedes novērtējumu (tā rezultātu) un liek ar piesardzību attiekties gan pret Izstrādātājas izdarītajiem pieņēmumiem par emisijas avotu klasifikāciju un plūsmas barjeras ietekmi, gan pieņēmumiem attiecībā uz putnu novietņu ventilācijas darbības intensitāti un dinamiku diennakts un gada griezumā, kas ietekmē arī smaku izkliedes novērtējuma rezultātu. Birojs norāda, ka, mainoties šiem parametriem un vērtībām, arī Paredzētās darbības novērtētās ietekmes varētu būt atšķirīgas gan no Ziņojumā novērtētās koncentrācijas un plūsmas ātruma avotā, gan vairāk vai mazāk būtiski var atšķirties no faktiskās smaku izkliedes jutīgajās teritorijās. Birojs atkārtoti norāda, ka Ierosinātāja ar Ziņojumu ir apņēmusies nodrošināt noteiktu vides sniegumu (tajā skaitā smaku emisiju līmeņus), demonstrējot, ka tāds ir iespējams. Attiecīgi Ierosinātājai ir arī jāapzinās šāda novērtējuma (un apņemšanās) sekas, jo nevienā no Paredzētās darbības īstenošanas alternatīvajiem variantiem nav pieļaujamas būtiski sliktākas smaku koncentrācijas identificētajos smaku avotos un ietekmes zonās par Ziņojumā norādītajām. Precīzi nosacījumi atbilstības novērtējumam, ievērojot Noteikumu Nr. 724 prasības, būs nosakāmi piesārņojošās darbības atļaujā.
- 6.7.3.6. Ņemot vērā minēto, Biroja ieskatā ir pamatoti noteikt, ka reprezentatīviem jaunputnu un dējējvistu novietnes ventilācijas izvadiem (individuālie

ventilatori un norobežojošās barjeras izveidotais laukums) un kūtsmēsļu pārstrādes iekārtas filtru izvadiem veicami atbilstoši²⁸ mērījumi, tajā skaitā arī vidē (jutīgo receptoru zonā), lai pārlicinātos par Ziņojumā izdarīto pieņēmumu atbilstību faktiskajai situācijai. Ja uz to norāda mērījumu rezultāti, sagatavojams jauns smaku emisijas limita projekts, veicot atkārtotu jutības analīzi un koriģējot emisijas avotu klasifikāciju, emisijas avotu fizikālos parametrus vai citas vērtības (ja attiecināms), kas neatbilst Ziņojumā izdarītajiem pieņēmumiem (ja atšķirības konstatētas).

6.7.3.7. Ņemot vērā iepriekš minēto un izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar smakas emisiju, Birojs saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumu, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama, vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā:

- a) Paredzētajai darbībai aktuālie pieļaujamās ietekmes apjomi un smaku emisiju limiti, nosakāmi piesārņojošās darbības atļaujā, Ierosinātajai sagatavojot aktuālo smaku emisiju limita projektu atbilstoši faktiski uzstādīto ventilācijas iekārtu un citu smaku avotu parametriem, tajā skaitā ņemot vērā arī pārējo teritorijā esošo ēku un būvju novietojumu un faktiskos izmērus. Nav pieļaujamas par Ziņojuma 5.32. un 5.33. tabulās “*Smakas koncentrācijas izkliedes aprēķinu rezultāti*” (attiecīgi A vai B alternatīvas akcepta gadījumā) būtiski sliktākas smaku koncentrācijas vērtējamajās teritorijās un jutīgajos objektos. Ziņojuma 9. pielikumā pieņemtie vai aktualizētajā projektā un modelēšanā izmantotie emisiju un avotu parametri pēc smaku izkliedes novērtējuma modeļa validācijas smaku emisiju avotiem nosakāmi kā emisiju limits.**
- b) Ja saskaņā ar validācijas procesā veiktajiem mērījumu rezultātiem tiek konstatēti lielāki smaku emisiju parametri emisiju avotā un izkliedes koncentrācijas kā Ziņojumā prognozētās, sagatavojams jauns smaku emisijas limita projekts, kurā koriģēti emisijas avotu fizikālie parametri un/vai piemēroti citi smaku emisiju mazināšanas pasākumi tādā apjomā, lai tiktu nodrošināti rezultāti, kas nav būtiski sliktāki par Ziņojumā novērtētajiem.**
- c) Pamatotu sūdzību saņemšanas gadījumā normatīvajos aktos (par piesārņojošās darbības izraisītu smaku noteikšanu un izplatības ierobežošanu) noteiktajos gadījumos veicami smaku mērījumi, un atkarībā no smaku mērījumu rezultātiem lemjams par papildu pasākumiem, tai skaitā Paredzētās darbības realizācijas nosacījumu precizēšanu, smaku pārvaldības plāna izstrādāšanu un darbības ierobežojumu nepieciešamību.**

6.7.4. Troksnis un tā izplatība:

6.7.4.1. Saistībā ar Paredzēto darbību identificētas²⁹ vairākas trokšņa avotu grupas un atsevišķi avoti: putnu mītņu ventilācijas izvadi; barības silosu (bunkuru)

²⁸ Mērījumus veic akreditēta testēšanas institūcija, ievērojot normatīvo aktu, standartu un mērījumu uzdevumā noteiktās prasības. Mērījumi emisijas faktoru, filtru efektivitātes un limitu verifikācijas nolūkos veicami atbilstoši *Mājputnu audzēšanas LPTP Secinājumu* 4.9.2. un 4.9.3. nodaļās par monitoringa tehniskajiem paņēmieniem noteiktajam vai atbilstoši saskaņotajam mērījumu plānam, ja tāds tiek saskaņots

²⁹ Trokšņa avotu darbības laiks un modelēšanas ievaddatos izmantotie trokšņa parametri apkopoti Ziņojuma 5.34. tabulā, avotu izvietojums parādīts 5.7. un 5.8. attēlā.

uzpilde; katlumājas ārējās iekārtas (divas elektrostatisķā filtra iekārtas); olu šķirošanas un pārstrādes ceha iekārtas, graudu pieņemšanas un apstrādes iekārtas, barības ražošanas ceha iekārtas; kravas transporta (pa Kompleksa iekšējiem un ārējiem ceļiem) radītais troksnis. Atbilstoši Ziņojuma 8. pielikumā pievienotajiem modelēšanas ievaddatiem Birojs konstatē, ka Ziņojuma vērtējumā faktiski iekļauti šādi trokšņa avoti (to raksturojums sniegts Ziņojuma 5.8. nodaļā): putnu mītņu ventilācijas izvadi; barības silosu (bunkuru) uzpilde pie jaunputnu mītnēm, graudu tīrīšanas iekārtu divi ventilatori un graudu torņu aerācijas sistēmas 12 ventilatori, katlumājas elektrostatisķie filtri un transporta pārvietošanās teritorijā. Putnu mītņu ventilatori modelī iekļauti kā individuāli punktveida avoti, trokšņa parametri ievadīti atbilstoši pieņēmumam, ka, neatkarīgi no sezonas, dienas periodā tie tiek darbināti ar maksimālo jaudu (atbilst sliktākajai iespējamai trokšņa situācijai), vakara un nakts stundās attiecīgi ar 70% un 50% jaudu. Kompleksa ražošanas ēķās atradīšies dažādas tehnoloģiskās iekārtas, bet to ietekme Ziņojumā nav vērtēta. Ziņojumā norādīts (5.8. nodaļa, 168. lpp.): *“tehniskā projekta izstrādes gaitā tiks veikti aprēķini par ēķu un būvju ārējo norobežojošo konstrukciju akustiskajām, tajā skaitā skaņu slāpējošām īpašībām, kā arī pasākumiem, kas veicami, lai slāpētu tehnoloģisko iekārtu radīto troksni, ņemot vērā konkrētu uzstādāmo tehnoloģisko iekārtu reālos tehniskos parametrus, kas raksturo trokšņa emisijas, kas ļaus paredzēt potenciāli nepieciešamos korektīvos pasākumus. Pirms Kompleksa nodošanas ekspluatācijā tiks veikti atbilstoši trokšņa līmeņa mērījumi un, ja tiks konstatēti trokšņa līmeņa pārsniegumi³⁰ tuvākās dzīvojamās apbūves teritorijās, tiks īstenoti papildus pasākumi trokšņa līmeņa samazināšanai”*.

- 6.7.4.2. Ziņojuma 3.18. un 5.35. tabulā apkopota informācija par plānoto ar Kompleksa darbību saistīto transporta plūsmu. Novērtēts, ka vidēji tās būs 73 piegādes un realizācijas autotransporta vienības darbdienu dienas periodā (no 7:00 - 19:00), bet Kompleksa iekšējā transporta kustība galvenokārt būs saistīta ar jaunputnu mēslu nogādāšanu pārstrādei un barības piegādi jaunputniem (vidēji 4 reisi dienā), kā arī caļu piegādi un pārvietošanu uz dējējvistu mītnēm, ko veiks periodiski.
- 6.7.4.3. Vērtējot esošos trokšņa avotus (fona troksni), ņemta vērā tuvumā esošo autoceļu V782 un V841 satiksmes intensitāte. Izmantota VSIA *“Latvijas Valsts ceļi”* informācija par satiksmes intensitāti 2019. gadā. Iekšējo ceļu (bijušā lidlauka teritorijā) satiksmes intensitāte novērtēta atbilstoši teritorijā esošo uzņēmumu piesārņojošo darbību atļaujās pieejamajai informācijai. Šo uzņēmumu darbības radītā trokšņa emisiju ietekme ņemta vērā visam diennakts periodam, izņemot SIA *“Saldus ceļinieks”* darbība, kura kā trokšņa avota darbība vērtēta tikai dienas periodā.
- 6.7.4.4. Novērtējumā konstatēts, ka jau esošajā (bez Paredzētās darbības) situācijā (4.12. tabula Ziņojumā) trijās no desmit vērtētajām dzīvojamo māju teritorijām vides trokšņa līmenis vakara un nakts stundās ir lielāks par Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 *“Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”* (turpmāk - Noteikumi Nr. 16) noteiktajiem vides trokšņa robežlielumiem³¹. Esošā trokšņa līmeņa robežlielumu pārsniegumi pie

³⁰ Birojs norāda, ka Ierosinātajai jānodrošina trokšņu līmeņi, kādus tā apņēmusies sasniegt saskaņā ar Ziņojumu, arī ja tie atbilst labākam sniegunam nekā ar normatīviem noteiktie robežlielumi vai mērķlielumi.

³¹ Atbilstoši Ministru kabineta Noteikumu Nr.16 1. pielikuma 1.2. punktam, Paredzētā darbība plānota dienas, vakara un nakts periodos, kad individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamo māju apbūves teritorijās

dzīvojamām mājām “Birzgaļi”, “Birziņi” un “Lauri”, kas saistīti ar to atrašanos valsts vietējā autoceļa V841 *Madona (Lazdona) - Ļaudona - Jēkabpils* tiešā tuvumā. Lielākais autotransporta kustības radītais pārsniegums konstatēts pie mājām “Birzgaļi”³² (attiecīgi L_{vakars} – 52,9 dB(A) un L_{nakts} – 47,9 dB(A)).

- 6.7.4.5. Izstrādātāja veikusi trokšņa summārās ietekmes modelēšanu, kas iekļauta Ziņojuma 8. pielikumā “*Trokšņu ietekmes novērtējums*” (turpmāk – Ziņojuma 8. pielikums) abiem novietojuma alternatīviem risinājumiem ar (8. pielikuma 12. – 14. tabulas) un bez (8. pielikuma 8. – 10. tabulas) speciālās konstrukcijas plūsmas barjerām putnu novietņu galos. Ziņojuma 8. pielikumā secināts, ka atkarībā no vērtējamās teritorijas (jutīgā receptora) atrašanās vietas, prognozētais barjeras nodrošinātais trokšņa ietekmes samazinājums var sasniegt 11,5 dB(A) (skat. 8. pielikuma 13. – 15. tabulas).
- 6.7.4.6. Konstatējams (Ziņojuma 8. pielikuma 14. – 16. tabulas), ka vērtētajās teritorijās, kurās autoceļu ietekme nav noteicošā³³, paredzētais risinājums uzlabo sniegumu par 3,3 – 11,5 dB(A). Ziņojumā trokšņa vērtējuma tabulās un izklides kartēs (Ziņojuma 5.9. un 5.10. attēls) attēlota situācija, kurā troksnis aprēķināts un novērtēts, pielietojot trokšņa ietekmi mazinošās plūsmas barjeras.
- 6.7.4.7. Atbilstoši Ziņojumam (5.37. tabula un 12. - 14. tabula Ziņojuma 8. pielikumā) pēc Paredzētās darbības īstenošanas ietekmēto dzīvojamo māju skaits, kurās novērojami vides trokšņa robežlielumu pārsniegumi, nemainīsies, un tās būs “Birzgaļi”, “Birziņi” un “Lauri”. Tā kā šajās teritorijās noteicošais ir autoceļa radītais troksnis, prognozētais trokšņa pieaugums, ko uzrāda modelēšanas rezultāti mājās “Birzgaļi” un “Lauri”, būs 0,1 dB(A), bet mājās “Birziņi” saglabājas esošie trokšņa rādītāju pārsniegumi. Ņemot vērā, ka putnu novietņu ventilācijas iekārtas lielāko gada un diennakts periodu faktiski darbosies ar mazāku jaudu nekā pieņemts modelī, var uzskatīt, ka novērtēta sliktākā sagaidāmā situācija, kuras iestāšanās ir mazvarbūtīga. Teritorijās, kas izvietotas tuvāk Paredzētās darbības zonai un uz kurām autoceļa ietekme ir mazāka, Paredzētās darbības radītā trokšņa pieaugums nakts stundās plūsmas barjeras nodrošinātā efekta rezultātā būs aptuveni 0,4 dB(A), taču nepārsniegs normatīvi noteiktos robežlielumus nevienā diennakts periodā. Birojs norāda, ka troksnis ir būtisks vides faktors jebkura objekta darbībām. Ierosinātāja ir apņēmusies nodrošināt Ziņojumā veiktā novērtējuma rezultātā iegūtos parametrus.
- 6.7.4.8. No trokšņa emisiju izvērtējuma izriet, ka trīs viensētu teritorijās ir konstatēts jau esošs trokšņa robežlielumu pārsniegums vakara un nakts periodā, kur to pamatā rada transporta kustība. Paredzētās darbības rezultātā netiek radītas jaunas pārsniegumu situācijas, un sagaidāmais rādītāju palielinājums ir metodes precizitātes robežās. Birojs vērš pašvaldības kā akcepta lēmuma pieņēmēja un personas, kam deleģētas noteiktas tiesības trokšņa piesārņojuma

trokšņa A-izsvartais ilgtermiņa vidējais skaņas līmenis (L_{diena} , L_{vakars} un L_{nakts}) nedrīkst pārsniegt attiecīgi 55 dB(A), 50 dB(A) un 45 dB(A).

³² Atbilstoši 4.1. attēla informācijai, “Birzgaļi” atrodas aiz autoceļa V841 aptuveni 720 m attālumā no B alternatīvā vērtētās dējējvīstuvu novietņu zonas robežas.

³³ Tās ir dzīvojamo māju “Urķernieki”, “Vesēli”, *Vesēli 97* teritorijas apmēram 500 - 750 m attālumā no Kompleksa ēkām. Piemēram, dzīvojamā mājā “Vesēli” rādītājs L_{nakts} A alternatīvas gadījumā (ap 900 m no Kompleksa centrālās daļas) bez un ar barjeru attiecīgi ir 41,3 dB(A) un 36,7 dB(A), bet alternatīvas B gadījumā (ap 540 m no Kompleksa centrālās daļas) 45,9 dB(A) un 35,6 dB(A).

samazināšanā³⁴, uzmanību uz to, ka gadījumos, kad viensētas tikai daļēji atrodas vai neatrodas autoceļa aizsargjoslā, vides trokšņa robežlielums saskaņā ar Noteikumu Nr. 16 2. pielikuma piezīmi šajās teritorijā nav uzskatāms par mērķlielumu, proti, ārpus aizsargjoslas tas ir robežlielums. Likums “*Par piesārņojumu*” attiecībā uz mērķlielumu noteic (13. panta ceturtdā daļa), ka mērķlielums ir lielums, kas jāņem vērā, ierobežojot emisiju, lai tā nepārsniegtu vides kvalitātes mērķlielumus, vai, ja tie ir pārsniegti (ar to saprotot esošu, notiekošu darbību) - pakāpeniski samazinot emisiju līdz attiecīgajam mērķlielumam. Tas nozīmē, ka arī attiecībā uz autoceļu aizsargjoslā esošām teritorijām ir jātiecas uz šo mērķlielumu sasniegšanu. Likuma “*Par piesārņojumu*” 14. panta pirmā daļa neliedz šādā teritorijā veikt piesārņojošu darbību, ja netiek palielināts esošais trokšņa piesārņojums³⁵, tādēļ ievērojot no trokšņa novērtējuma izrietošos secinājumus, Birojs uzskata, ka tam nav deleģējuma izvirzīt nosacījumu, kas būtu īstenojams galvenokārt autotransporta radītās trokšņa ietekmes mazināšanai vietās, kur ir konstatēts trokšņa robežlielumu pārsniegums. Šāds atbilstīgs deleģējums ir pašvaldībai.

6.7.4.9. Ņemot vērā, ka IVN Ziņojums sagatavots projekta agrīnā stadijā, kad vēl nav izstrādāts būvprojekts, kurā detalizēti izvērtēs risinājumus objekta un saistīto inženierkomunikāciju izbūvei (precīzi būvju izmēri un izvietojums teritorijā, iekārtu izvietojums būvēs, plānotai iekārtu ražošanas jaudai nepieciešamo inženierkomunikāciju slodze un to optimālākās pieslēgumu vietas u.c.), kā arī nav zināmi visi vidē novietojamo iekārtu, kas rada troksni, parametri, sagatavojot iesniegumu atļaujas saņemšanai, trokšņa ietekmes novērtējumā šie parametri būs jāprecizē atbilstoši Kompleksā faktiski uzstādīto iekārtu un aprīkojuma parametriem. Birojs vērš Izstrādātājas un Ierosinātājas uzmanību uz šajā novērtējumā iekļauto novietņu ventilatoru darbības dinamiku un norāda, ka nakts un vakara stundās ventilācijas iekārtu darbība lielākā apjomā nav vērtēta. Papildus Kompleksa darbības trokšņa avotu darbībai Izstrādātājai jānovērtē nepieciešamība precizēt arī fona (blakus esošo uzņēmumu darbība) trokšņa datus, tajā skaitā aktuālos transporta intensitātes datus.

6.7.4.10. Ierosinātāja Ziņojumā ir novērtējusi, ka Paredzētās darbības realizācija tehniski ir iespējama veidā, kas arī summāri ar citiem trokšņa avotiem nepalielinās vides trokšņa līmeņus to dzīvojamo māju teritorijās, kurās vides trokšņa robežlielumi jau šobrīd pārsniegti. Tomēr šādu vides sniegumu (atbilstoši Ziņojumam) iespējams nodrošināt tikai ar pasākumiem, kas paredzēti trokšņa ietekmes

³⁴ Likuma “*Par piesārņojumu*” 14.panta otrā daļa “*Piesārņojošu darbību nedrīkst uzsākt, ja ir pārsniegti vai var tikt pārsniegti vides kvalitātes normatīvu robežlielumi noteiktam piesārņojuma veidam noteiktā teritorijā un ja attiecīgās darbības izraisītās emisijas var palielināt kopējo attiecīgā piesārņojuma daudzumu šajā teritorijā.*”, 18.prim panta pirmā daļa “*Trokšņa kartēšanu un trokšņa stratēģisko karšu izstrādi aglomerācijas teritorijai nodrošina attiecīgā pašvaldība, bet ārpus aglomerācijas teritorijas esošiem infrastruktūras objektiem — dzelzceļa līnijām, autoceļiem un lidostām, kurās satiksmes intensitāte ir vairāk nekā 50 000 gaisa kuģu gadā, — attiecīgā transporta infrastruktūras objekta pārvaldītājs. Pašvaldība un attiecīgā transporta infrastruktūras objekta pārvaldītājs sadarbojas trokšņa kartēšanā aglomerācijas teritorijai.*” un otrā daļa “*Rīcības plānu trokšņa samazināšanai aglomerācijas teritorijā izstrādā un ievieš attiecīgā pašvaldība, bet rīcības plānu trokšņa samazināšanai transporta infrastruktūras objektam, kas atrodas aglomerācijas teritorijā un ārpus aglomerācijas teritorijas, — attiecīgā transporta infrastruktūras objekta pārvaldītājs. Pašvaldība un attiecīgā transporta infrastruktūras objekta pārvaldītājs sadarbojas rīcības plāna izstrādē, kā arī rīcības plāna ieviešanā aglomerācijas teritorijā.*”

³⁵ (Piesārņojošu darbību nedrīkst uzsākt, ja ir pārsniegti vai var tikt pārsniegti vides kvalitātes normatīvu robežlielumi noteiktam piesārņojuma veidam noteiktā teritorijā un ja attiecīgās darbības izraisītās emisijas var palielināt kopējo attiecīgā piesārņojuma daudzumu šajā teritorijā.

mazināšanai (nosacījumi maksimāli pieļaujamai ventilatoru skaņas jaudai, satiksmes intensitāte, iekārtu darbība nakts un vakara stundās).

6.7.4.11. Ņemot vērā iepriekš minēto un izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar troksni, Birojs saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumu, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama, vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā:

- a) Nepieciešamības gadījumā pirms Kompleksa nodošanas ekspluatācijā, Ierosinātājam, sagatavojot aktualizētu trokšņa novērtējuma projektu, tas izstrādājams atbilstoši faktiski uzstādīto ventilācijas, apkures iekārtu, kā arī graudu un barības silosu (bunkuru) un citu ražošanas iecirkņu ārējo iekārtu trokšņa parametriem, ņemot vērā arī blakus esošo uzņēmumu faktisko darbības režīmu un transporta kustības intensitāti, ja tie ir atšķirīgi no Ziņojumā norādītajiem. Ja nepieciešams paredzami atbilstoši emisiju samazinoši pasākumi, lai tuvāko dzīvojamās apbūves teritorijās nepasliktinātu esošo situāciju. Modelēšanā jāņem vērā uzstādīto iekārtu ražotāju norādītie trokšņa līmeņi. Ziņojuma 5.37. tabulā *“Trokšņa rādītāji dzīvojamās apbūves teritorijās (viensētās)”* fiksētās trokšņa vērtības jutīgajos objektos ir Paredzētās darbības realizācijas nosacījumi trokšņa ietekmei.
- b) Ar Kompleksa darbību saistītā transporta kustība galvenokārt plānojama dienas periodā, nepārsniedzot Ziņojumā vērtēto transportēšanas intensitāti.

6.7.5. **Augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojuma iespējamība:**

6.7.5.1. Paredzētā darbība ir piesārņojoša rakstura darbība, kas saistīta ar kūtsmēsļu rašanos, kā arī ražošanas un lietus notekūdeņu, kuriem nepieciešama attīrīšana, veidošanos. Tādējādi viens no nelabvēlīgas ietekmes uz vidi aspektiem Paredzētās darbības realizēšanai ir ūdeņu (virszemes, pazemes, gruntsūdeņu) un grunts piesārņojums. Kā būtiskākais potenciālā grunts, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu piesārņojuma avots uzskatāmas darbības ar kūtsmēsliem un NAI darbība. Paredzētās darbības rezultātā gruntī vai ūdeņos nevar veidoties smago metālu un sintētisko piesārņojošo vielu nozīmīgs piesārņojums. Par visiespējamāko uzskatāms notekūdeņu piesārņojums ar organiskajām vielām, galvenokārt ar slāpekļa un fosfora savienojumiem. Lai arī ir plānota degvielas uzpildes punkta būvniecība un ekspluatācija, Paredzētās darbības radīta piesārņojuma ar naftas produktiem izveidošanās varbūtība ir niecīga.

6.7.5.2. Paredzētās darbības vietas tuvākā apkārtnē un tās neliela daļa ir lauksaimniecībā izmantojama teritorija, taču Paredzētā darbība galvenokārt tiek plānota rūpnieciskās apbūves teritorijā. Darbības vieta nav iekļauta LVĢMC piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā. Ziņojumā (4.7. nodaļa) sniegta informācija, *“agrākajos pētījumos, kas veikti bijušā lidlauka teritorijā, nedz grunts, nedz gruntsūdens piesārņojums nav atklāts; dotā ietekmes uz vidi novērtējuma gaitā vides stāvoklis speciāli nav pētīts”*. Izstrādātājas rīcībā nav informācijas par faktisko grunts un gruntsūdeņu kvalitāti darbības zonā, ar kuriem nepieciešamības gadījumā būtu salīdzināmi monitoringa rezultāti pēc darbības uzsākšanas vai avārijas noplūžu gadījumos. Biroja ieskatā šāda izpēte būtu veicama pēc darbības akcepta lēmuma saņemšanas un pirms piesārņojošās darbības atļaujas saņemšanas, ņemot vērā

arī Ziņojumā norādīto par virskārtas un atsevišķu veidu būvgružu atkārtotu izmantošanu Paredzētās darbības teritorijas labiekārtošanā un būvniecībā.

- 6.7.5.3. Ziņojumā novērtēts (3.6. tabula), ka, realizējot Paredzēto darbību, putnu mēsli veidosies ne vairāk kā 187 000 tonnas gadā un visu radušos apjomu paredzēts pārstrādāt uz vietas Kompleksā, neveidojot mēsļu uzglabāšanas krātuves to tradicionālā izpratnē. Mēsļu akumulācijai un vienmērīgai žāvēšanas iekārtu nodrošināšanai pārstrādes iecirknī paredzēts izvietot bufertvertnes ar kopējo ietilpību 250 t, kas atbilst ap 50 % no diennaktī radītā daudzuma pie nosacījuma, ka visas mītnes ir piepildītas atbilstoši plānotajam. Līdz ar to piesārņojuma riski var rasties tikai avārijas situācijās, kad ir pārtraukta pārstrādes iecirkņa darbība, vai iekraujot un transportējot kūtsmēslus no jaunputnu novietnēm (atbilstoši Ziņojumam, kūtsmēsļu mitrums ir ap 70 %).
- 6.7.5.4. Saistībā ar NAI ekspluatāciju un novadišanu paredzēts, ka sadzīves un ražošanas notekūdeņu apjoms būs aptuveni 106 000 m³ gadā, bet diennakts plūsmas robežās no 290 - 400 m³/dnn, tāpēc kopējais dažādo attīrīšanas procesu atbilstoši nodrošināšanai nepieciešamo bufertvertņu tilpums NAI zonā tiek plānots līdz 500 m³. Procesā veidosies arī dažāda sastāva attīrīšanas iekārtu dūņas, flotācijas putas un nosēdumi, kuru apjoms pēc dehidratācijas tiek prognozēts ap 1 800 m³/gadā. To uzglabāšanai un uzkrāšanai (pirms un pēc dehidratācijas) nepieciešamās tvertnes paredzēts izvietot ēkās, kur uzglabājamais apjoms – līdz 50 t. Attīrītais ūdens no tīrā ūdens tvertnes ar pārplūdi tiks novadīts vidē - novadgrāvī, kas tiks izbūvēts no jauna, ar tā tālāku (pēc ~700 m) izplūdi valsts nozīmes ūdensnotekā “*Babraunīca*”.
- 6.7.5.5. Notekūdeņu novadišanas zonas tuvumā atrodas divi īpaši aizsargājama biotopa – 6410 *Mitri zālāji periodiski izzūstošās augsnes* poligoni. Ūdensteces Babraunīca kreisajā krastā Paredzētās darbības ietekmes zonā atrodas īpaši aizsargājama biotopa - 6270* *Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas* poligons, kuru pastāvēšanai būtiskākais faktors ir atbilstošs hidroloģiskais režīms (skat., šī atzinuma 3.2.10. punktu). Birojs konstatē³⁶, ka lokālajās iekārtās attīrītos notekūdeņus Babraunīcā jau šobrīd novada SIA “*AmberBirch*”. Ņemot vērā minēto, projektējot sadzīves, ražošanas un lietus notekūdeņu novadišanas sistēmas, kā arī meliorācijas sistēmas, tas veicams ar aprēķinu, lai netiek izjaukts hidroloģiskais režīms jutīgajās teritorijās. Nav pieļaujama ūdens novades sistēmu ierīkošana un izmantošana notekūdeņu novadei tieši gar aizsargājamo zālāju poligoniem, kas var palielināt barības vielu daudzumu, kā rezultātā var notikt augsnes bagātināšanās un aizsargājamo zālāju biotopiem raksturīgās veģetācijas izmaiņas.
- 6.7.5.6. Ūdensapgādei nepieciešamos dzeramā ūdens resursus, kopā ap 563 300 m³ gadā, plānots nodrošināt no dziļurbumiem (tiek rekomendēts izveidot vismaz divus) Kompleksa teritorijā. Ziņojumā vērtēta situācija, kad dziļurbumi atrodas pamatražošanas teritorijā, kurā arī paredzams vislielākais ūdens patēriņš. Līdz ar to ir būtiski visu objektu izvietojumā ievērot nepieciešamās aizsargjoslas, tajā skaitā ap NAI un mēsļu pārstrādes iekārtām noteikto sanitāro aizsargjoslu attālumus un prasības. Ziņojuma 4.6. nodaļā un 7. pielikumā “*LVGMC izziņa par ūdens apgādes iespējām teritorijā un par iespējamo stingra režīma aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietu*” norādīts, ka Paredzētās darbības teritorijā artēzisko ūdeņu horizonti ir dabiski aizsargāti, jo pārklājošo mālaino nogulumu/nogulumiežu slāņu biezums var sasniegt 15 - 20 metrus. Līdz ar to

³⁶ Izsniegtās atļaujas pieejamas tīmekļvietnē: <https://registri.vvd.gov.lv/izsniegtas-atlaujas-un-licences/a-un-b-atlaujas/>, skatīts 01.04.2022.

stingra režīma aizsargjosla ap šajā kompleksā ierīkotajiem dziļurbumiem visticamāk būs 10 – 30 m plata. Tomēr, ņemot vērā augsto diennakts patēriņu, nav izslēgta arī bakterioloģiskās aizsargjoslas nepieciešamība. Par šādu aizsargjoslu nepieciešamību un platumu var izlemt tikai pēc urbumu ierīkošanas un precīzas aprēķiniem nepieciešamo parametru noteikšanas.

- 6.7.5.7. Ziņojuma 9. nodaļā norādīts, ka Ierosinātāja plāno grunts, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu monitoringu veikt atbilstoši spēkā esošajiem normatīviem un ar piesārņojošās darbības atļauju noteiktajiem nosacījumiem. Monitoringa sistēma paredz arī iegūtā ūdens daudzuma uzskaiti, izmantotā kurināmā, ķīmisko vielu un ķīmisko produktu daudzuma uzskaiti, gaisu piesārņojošo vielu emisijas limitu ievērošanas kontroli aprēķinu ceļā, radīto bīstamo atkritumu daudzuma uzskaiti un saņemto sūdzību uzskaiti. Paredzēts arī elektroenerģijas patēriņa, degvielas patēriņa un putnu barības patēriņa monitorings, kā arī ienākošo un izejošo mājputnu skaita monitorings (t.sk. nāves gadījumu uzskaitē). Ierosinātāja paredzējusi izstrādāt atbilstošas procedūras un ieviest pārskata sistēmas atsevišķu tehnoloģisko procesu līmenī un uzņēmumā kopumā, lai analizētu attiecīgos tehnoloģiskos un organizatoriskos procesus to optimizācijai un uzlabošanai, kā arī racionālai resursu izmantošanai.
- 6.7.5.8. Darbības vieta neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai mikroliegumā, tai skaitā Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorijā (*Natura 2000*), kā arī saskaņā ar IVN izstrādē pieaicinātā sertificētās Biotopu ekspertes sniegto vērtējumu (Ziņojuma 3. pielikums) Darbības vietā nav konstatētas aizsargājamās augu sugas, aizsargājami biotopi vai citas bioloģiskās vērtības. Līdz ar to, realizējot Paredzēto darbību, būtiska ietekme uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību nav sagaidāma. Tādejādi, izdodot šo atzinumu, Birojs atsevišķi nav izdalījis sadaļu ar Paredzētās darbības ietekmes novērtējumu uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību. Tomēr Birojs konstatē, ka saistībā ar Paredzētās darbības ietekmi uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību ir aspekti, kuros pie zināmiem apstākļiem vai neievērojot Biotopu ekspertes sniegtās rekomendācijas, iespējama nelabvēlīga ietekme uz Paredzētās darbības ietekmes zonā esošām īpaši aizsargājamām dabas vērtībām. Vienlaikus piesardzības nolūkā, lai novērstu Paredzētās darbības gaitā radušos notekūdeņu nelabvēlīgu ietekmi uz apkārtņē esošiem aizsargājamo zālāju biotopiem, Birojs uzskata par samērīgu Biotopu ekspertes rekomendācijas Paredzētās darbības ietekmes uz bioloģisko daudzveidību novēršanai noteikt kā obligāti veicamus pasākumus.
- 6.7.5.9. Ņemot vērā Ziņojumā un šajā atzinumā iepriekš minēto, Birojs secina, ka IVN rezultātā ir vērtēta ietekme uz grunts un ūdens kvalitāti, ko varētu izraisīt Paredzētā darbība, identificēti galvenie ar Paredzēto darbību un tās tehnoloģisko procesu saistītie aspekti, kas var būt priekšnoteikums šādas ietekmes izraisīšanai, kā arī noteikti ietekmes novēršanas un mazināšanas pasākumi. No Ziņojuma secināms, ka Ierosinātājai Ziņojuma iesniegšanas laikā nav kvalitatīvas un kvantitatīvas informācijas, kurā būtu noteikts grunts un gruntsūdeņu stāvoklis pirms darbības uzsākšanas. Ņemot vērā, ka ķīmisko vielu izmantošana nozīmīgos apjomos nav nepieciešama, ietekme uz grunti, gruntsūdeņiem un virszemes ūdeņiem nav prognozēta kā nozīmīga. Iespējamība, ka Paredzētās darbības pārdomāta un precīzi veikta realizācija varētu palielināt augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojuma risku ar ķīmiskām vielām, ir maz varbūtīga. Tomēr Birojs saglabā piesardzību attiecībā uz iespējamo organisko piesārņojumu avāriju vai nepārdomātu rīcību gadījumā.

6.7.5.10. Ņemot vērā iepriekš minēto un izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojumu, Birojs saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumu, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama, vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā:

- a) Ierosinātājai jānodrošina, ka tās rīcībā un pārvaldībā ir atbilstoši tehniskie risinājumi, kas nestandarta situācijā īslaicīgi vai ilgākā laika periodā nodrošina uzkrāt un uzglabāt kūtsmēslus un neattīrītus notekūdeņus, ja kādu apstākļu dēļ to pārstrāde un attīrīšana operatoram piederošo pārstrādes vai uzglabāšanas iekārtu darbība ir traucēta, vai pārtraukta.
- b) Plānojot ražošanas objektu, tostarp mēslu pārstrādes iecirkņa un ar to saistītās infrastruktūras, novietojumu un notekūdeņu novadi, nodrošināmi tādi infrastruktūras objektu novietojuma risinājumi, kas neietekmē uz ZR no Darbības vietas esošo aizsargājamo zālāju biotopu.
- c) Veicot ar notekūdeņu novadīšanas sistēmas, ja attiecināms, citu ar meliorācijas sistēmas izbūvi un pārkārtošanu saistītus darbus, nav pieļaujamas būtiskas esošā hidroloģiskā režīma izmaiņas, piemēram, pastiprināta Darbības vietas un apkārtējās teritorijas drenāža vai pārplūšana, sevišķi teritorijās, kur konstatēti no noteikta mitruma režīma atkarīgi aizsargājamie zālāju biotopi.
- d) Jāparedz un jārealizē pasākumi/risinājumi, kas normāla Kompleksa ekspluatācijā izslēdz neattīrītu vai neatbilstoši attīrītu ražošanas un sadzīves notekūdeņu nonākšanu vidē. Jānodrošina Ziņojuma 9. nodaļā paredzētie monitoringa pasākumi.
- e) Mēsli no jaunputnu mītnēm uz mēslu pārstrādes iekārtu transportējami segti, lai nepieļautu nobirumus un samazinātu smaku emisijas. Transportlīdzekļa iekraušanas zonā pie putnu mītnēm jānodrošina atbilstoša aizsardzība pret piesārņojuma nokļuvi gruntī.
- f) Visi paredzētās darbības radītie notekūdeņi apsaimniekojami atbilstoši Paredzētai darbībai saistošu normatīvu prasībām un saskaņā ar LPTP noteiktiem ietekmes mazināšanas paņēmieniem. Projektējot paredzēto lietussūdeņu savākšanas un novadīšanas tīklu, Birojs norāda, ka atbilstoši Noteikumu Nr. 240 166. punktā noteiktajam, operatoram jānodrošina risinājums, lai *“pirms lietussūdeņu ievadīšanas vietas vaļējos virszemes ūdensobjektos tiktu nodrošināta to nostādināšana, bet vietās, kur iespējama to piesārņošana ar naftas produktu piemaisījumiem nepieciešama to attīrīšana atbilstošās attīrīšanas iekārtās”*.

6.7.6. Avāriju un negadījumu riski:

6.7.6.1. Saskaņā ar Ziņojumu (5.13. nodaļa) Kompleksa darbības nodrošināšanai paredzētās iekārtas nerada būtisku avāriju risku, kas varētu apdraudēt vidi un cilvēku veselību un drošību, tomēr ir daži procesi un objekti, kuri potenciāli var radīt bīstamību. Būtiskākie faktori, kas var izraisīt avārijas situāciju, ir tehnoloģisko iekārtu aprīkojuma kļūdas un bojājumi, Kompleksa personāla pieļautās kļūdas un biodrošības prasību neievērošana, elektroenerģijas un

siltumenerģijas padeves pārtraukums), kā arī no Kompleksa darbības neatkarīgi faktori, piemēram, dabas stihijas u.c. Kā būtiskākas vērtējamas turpmāk norādītās risku grupas:

- 6.7.6.1.1. Sadedzināšanas iekārtu radītie tehnoloģiskie riski un gāzes noplūdes riski – nepareiza sadedzināšanas iekārtu ekspluatācija un avārija sadedzināšanas iekārtās var radīt ugunsgrēka un eksplozijas riskus.
- 6.7.6.1.2. Elektroenerģijas, siltumenerģijas un ūdensapgādes ilgstošs pārtraukums:
 - 6.7.6.1.2.1. var izraisīt nelabvēlīgu apstākļu kopumu, kā rezultātā novietnēs var iet bojā liels skaits putnu;
 - 6.7.6.1.2.2. var tikt apturēta mēslu pārstrādes iekārtu darbība, kā rezultātā iespējami nepārstrādātu mēslu uzkrāšanās riski;
 - 6.7.6.1.2.3. var tikt traucēta NAI darbība, kā rezultātā var uzkrāties palielināts neattīrītu notekūdeņu daudzums.
- 6.7.6.1.3. Saldēšanas iekārtu radītie tehnoloģiskie riski - galvenokārt saistīti ar amonjaka noplūdēm.
- 6.7.6.1.4. Ķīmisku vielu un ķīmisku produktu noplūde – būtiskākie riski saistīti ar sērskābes (nodrošina mēslu pārstrādes iecirkņa emisiju attīrīšanu skrubērī), uzglabāšanas apjoms 50 t un saražoto 25 % amonija sulfāta šķīduma uzglabāšanu (līdz 400 t).
- 6.7.6.1.5. Neattīrītu vai neatbilstoši attīrītu notekūdeņu noplūde vidē – galvenokārt saistīti ar augstu piesārņojuma pakāpi pirms attīrīšanas, tāpēc īpaši vērība pievēršama visu attīrīšanas etapu sabalansētai darbībai, kā arī koncentrāciju monitoringam pirms izlaides vidē.
- 6.7.6.1.6. Biodrošības aspekti un iespējama mājputnu inficēšanās, arī elektroenerģijas un siltumenerģijas padeves pārtraukšanas riski, kas var novest pie liela apjoma putnu bojāejas.
- 6.7.6.2. Izvērtējis Ziņojumu, Birojs secina, ka Kompleksam ir izstrādāti nepieciešamie pasākumi minēto avārijas varbūtību samazināšanai un novēršanai gan attiecībā uz darba drošības un ugunsdrošības prasību ievērošanu, kā arī personāla apmācību, gan iekārtu ekspluatāciju, gan atbilstošas tehnoloģiskās pārbaudes un kontroles pasākumiem. Biroja ieskatā papildu uzmanība Ierosinātajai jāpievērš tiem *Mājputnu audzēšanas LPTP Secinājumu* punktiem, kas izvirza prasību vides pārvaldības sistēmas izveidei, kā arī jāaktualizē risku novērtējums atbilstoši faktiski īstenotajiem tehnoloģiskajiem risinājumiem un ķīmisko vielu izmantošanas un uzglabāšanas apjomiem.
- 6.7.6.3. **Novērtējis Ziņojumā sniegto informāciju, Birojs secina, ka Kompleksa darbībā ir apzināti galvenie avāriju rašanās avoti un veicamie preventīvie pasākumi to mazināšanai un novēršanai. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu norādāms, ka Ierosinātajai:**
 - a) Jānodrošina visu Ziņojumā paredzēto drošības nosacījumu ievērošana, veicot gan darbinieku apmācību atbilstoši konkrēto darba vietu un darba pienākumu specifikai, gan nodrošinot savlaicīgus preventīvos, inženiertehniskos un organizatoriskos pasākumus negadījumu un infekciju risku novēršanai.
 - b) Uzņēmuma darbības tehnoloģiskajos procesos jāparedz atbilstoši pasākumi drošības jomā, aktualizējot un izstrādājot konkrētus

nosacījumus identificētajiem tehnoloģisko iekārtu un tehnoloģisko procesu avāriju riskiem, tajā skaitā notekūdeņu attīrīšanas procesu kvalitātes nepārtrauktai uzraudzībai, infekciju riskiem un to mazināšanai.

- c) Izstrādājami mēslu apsaimniekošanas risinājumi mēslu pārstrādes iekārtas avārijas gadījumā.**

Rezumējoši Birojs secina -, lai arī Ziņojumā vērtējums ne visos aspektos ir pilnīgs, kas ir bijis par pamatu noteikt papildu nosacījumus saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu. Birojs atzīst, ka Ierosinātāja ir identificējusi galvenās Paredzētās darbības ietekmes un izsvērusi galvenos risinājumus Paredzētās darbības realizācijai sagaidāmās ietekmes nozīmīgajos ietekmes jautājumos. Balstoties uz veikto novērtējumu, nav identificēti Paredzētās darbības realizāciju pilnībā aizliedzoši faktori, tomēr tās īstenošanai pastāv riski, kas saistīti ar jauniem tehniskiem/tehnoloģiskiem risinājumiem, to iespējamajiem ierobežojumiem, kuru pārvaldību turpmāk būs iespējams regulēt ar modeļu (attiecībā uz gaisa piesārņojuma, smaku un trokšņa izkliedi) validāciju un atļauju.

Biroja atzinums ir kompetentās iestādes viedoklis par Ierosinātājas nodrošināto Ziņojumu, tajā novērtēto ietekmi. Lēmumu par Paredzētās darbības realizācijas pieļaujamību pieņem Novērtējuma likuma 21. panta kārtībā. Attiecīgā valsts institūcija, pašvaldība vai cita likumā noteiktā institūcija vispusīgi izvērtē Ziņojumu, pašvaldību un sabiedrības viedokli un, ievērojot Biroja atzinumu par Ziņojumu, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par Paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu. Ja tiek pieņemts, lēmums par Paredzētās darbības pieļaujamību, Paredzētā darbība īstenojama tikai ievērojot ārējos normatīvos aktos noteiktos, Ziņojumā paredzētos un ar šo Biroja atzinumu izvirzītos nosacījumus, ar kādiem tā varētu būt īstenojama (Novērtējuma likuma 22. panta 2.¹ daļa).

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*